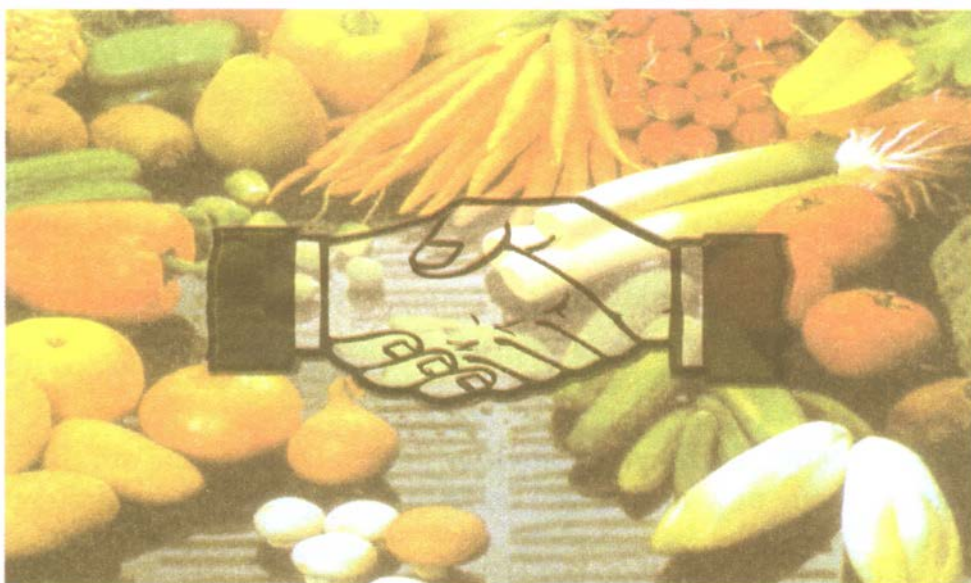

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ**

**Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ**

Εισηγητής:
Γεωργόπουλος Ιωάννης

Σπουδάστρια:
Παπαδημητρίου Μαρία

ΠΡΕΒΕΖΑ 2004

Περιεχόμενα

σελ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
---------------	---

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Εισαγωγή - Ιστορική αναδρομή

1.1. Εισαγωγή στην έννοια του συνεταιρισμού.....	6
1.2. Ιστορική αναδρομή του συνεταιρισμού.....	6
1.2.1. Η συνεργασία στο μεσαίωνα.....	7
1.2.2. Οι δάσκαλοι του συνεργατισμού –συνεταιρισμού και οι ιδέες τους.....	8
1.2.3. Τουρκοκρατία και πρώτες συνεργασιακές μορφές στην Ελλάδα.....	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Γενικές έννοιες εμπορικών εταιρειών

2.1 Βασικές έννοιες – διακρίσεις.....	10
2.2. Διακρίσεις των εταιρειών του εμπορικού δικαίου.....	11
2.3. Νομική ικανότητα για την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης.....	12
2.4. Τύπος της εταιρικής σύμβασης και άλλες διατυπώσεις για την ίδρυση της εταιρείας.....	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Νομική φύση των συνεταιρισμών

3.1. Ορισμός και διάκριση των συνεταιρισμών.....	14
3.2. Ίδρυση – σύσταση συνεταιρισμού.....	17
3.3. Περιεχόμενο καταστατικού.....	18
3.3.1. Έδρα – περιφέρεια –επωνυμία συνεταιρισμών.....	18
3.3.2. Μέλη συνεταιρισμών.....	19
3.3.3. Κτήση της ιδιότητας του μέλους.....	19
3.3.4. Συνεταιριστικό κεφάλαιο.....	20
3.3.5. Συνεταιριστική ιδιότητα – συνεταιριστική μερίδα (αγροτικού – αστικού συνεταιρισμού).....	20
3.4. Διοικητικά όργανα συνεταιρισμών.....	21
3.4.1. Διοίκηση του αστικού συνεταιρισμού.....	21
3.4.2. Διοίκηση του αγροτικού συνεταιρισμού.....	23
3.5. Υποχρεώσεις και δικαιώματα μέλους.....	26
3.6. Δικαίωμα αποχώρησης των συνεταιριτών.....	27

3.6.1. Προϋποθέσεις και περιορισμοί κατά την άσκηση του δικαιώματος αποχώρησης.....	27
3.7. Ευθύνη συνεταιίρων για τις υποχρεώσεις του συνεταιρισμού.....	29
3.8. Επέκταση των κύριων δραστηριοτήτων της συνεταιριστικής επιχείρησης σε μη συνεταιίρους.....	30
3.9. Συγχώνευση των συνεταιρισμών.....	31
3.10. Λόγοι λύσεως του συνεταιρισμού.....	32
3.10.1. Διάλυση και εκκαθάριση του συνεταιρισμού.....	32

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Λογιστική απεικόνιση των εργασιών

4. Σκοπός και ιδιομορφία της λογιστικής των εμπορικών εταιρειών.....	36
4.1. Σκοπός.....	36
4.2. Ιδιομορφία.....	36
4.3. Λογιστικές εγγραφές σύστασης συνεταιρισμού.....	37
4.3.1. Σύσταση του συνεταιριστικού κεφαλαίου.....	37
4.3.2. Αύξηση και ελάττωση του συνεταιρικού κεφαλαίου.....	39
4.3.2.1. Αύξηση.....	39
4.3.2.2. Ελάττωση.....	41
4.4. Οι κυριότερες εργασίες των συνεταιρισμών.....	44
4.5. Εγγραφές ένωσης συνεταιρισμών.....	52
4.6. Λογιστικές εγγραφές τέλους χρήσεως – λογιστικές καταστάσεις και διάθεση αποτελεσμάτων.....	53
4.6.1. Προϋπολογισμός.....	53
4.6.2. Απογραφή και ισολογισμός.....	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο Λογιστικά βιβλία- Έλεγχος Συνεταιρισμών

5.1. Βιβλία που είναι υποχρεωμένοι να τηρούν οι συνεταιρισμοί.....	57
5.1.1. Βιβλία αστικού συνεταιρισμού.....	57
5.1.2. Βιβλία αγροτικού συνεταιρισμού.....	57
5.2. Ανεπάρκεια και ανακρίβεια των βιβλίων.....	58
5.2.1. Σε περίπτωση ανεπάρκειας ή ανακρίβειας των βιβλίων το κέρδος προσδιορίζεται εξωλογιστικώς.....	58
5.2.2. Πότε υπάρχει ανεπάρκεια των βιβλίων.....	58
5.2.3. Πότε υπάρχει ανακρίβεια των βιβλίων.....	59
5.2.4. Διαδικασία απόρριψης ή όχι των βιβλίων.....	60
5.2.5. Πότε δεν υπάρχει ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων.....	61
5.3. Το αντικείμενο και οι σκοποί του ελέγχου.....	62
5.3.1. Γιατί είναι αναγκαία η διενέργεια ελέγχου σε οποιαδήποτε οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας.....	62
5.4. Ο ρόλος του ελεγκτή στη σημερινή οικονομική και κοινωνική ζωή.....	63
5.5. Βασικοί σκοποί ελέγχου.....	63
5.6. Σώμα ελεγκτών συνεταιριστικών οργανώσεων.....	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο Φορολογία

6.1. Αντικείμενο φόρου.....	66
6.2. Υποκείμενο του φόρου.....	67
6.3. Χρονική περίοδος που προκύπτει το εισόδημα.....	67
6.4. Πως προσδιορίζεται το εισόδημα των νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα.....	68
6.5. Υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος.....	68
6.6.Απαλλαγές από το φόρο.....	70
6.7. Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών.....	71
6.8. Για ποιους λόγους οι αγροτικοί συνεταιρισμοί δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς αγροτών.....	72
6.8.1. Αγρότες που δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς.....	72
6.8.2. Άσκηση αγροτικής εκμεταλλεύσεως με τη μορφή εταιρείας ή συνεταιρισμού.....	72
6.9. Η πώληση αυτούσιων αγροτικών προϊόντων από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό αγροτών δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α.....	73
6.10 Οι ευθύνες των διοικούντων σε περίπτωση διάλυσης ή συγχώνευσης.....	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο Βασικές έννοιες χρηματοδότησης

7.1. Γενικά.....	75
7.2. Ανάγκες και βασικές πηγές κεφαλαίων.....	75
7.3. Βασικοί κανόνες χρηματοδότησης.....	79
7.3.1. Πρώτος βασικός κανόνας.....	79
7.3.2. Δεύτερος βασικός κανόνας.....	79
7.3.3. Τρίτος βασικός κανόνας.....	80
7.4 Βασικές πηγές χρηματοδότησης.....	81
7.4.1. Αυτοχρηματοδότηση.....	81
7.4.2. Χρηματοπιστωτικό σύστημα.....	82
7.4.2.1. Δάνεια τραπεζών.....	82
7.4.2.2. Νέες μορφές χρηματοδότησης.....	83
7.5. Ενισχύσεις - επιχορηγήσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών και ομάδων παραγωγών ή ενώσεων ομάδων παραγωγών.....	85

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	86
----------------------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Καταστατικό αστικού συνεταιρισμού.....	88
2. Καταστατικό αγροτικού συνεταιρισμού.....	104

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	136
--------------------------	------------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Όπως όλοι γνωρίζουμε ο συνεταιρισμός είναι μια μορφή εταιρείας η οποία δεν έχει την ανάλογη αναγνώριση, σε σχέση με τις άλλες μορφές εταιρειών. Η παρακάτω εργασία ασχολείται με τους συνεταιρισμούς (αγροτικούς – αστικούς). Κύριος σκοπός της είναι να αναλύσει τις κυριότερες εργασίες των συνεταιρισμών από νομικής και λογιστικής άποψης. Η εργασία αυτή στηρίζεται σε αξιόπιστες πηγές και προσπαθεί να προσεγγίσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι συνεταιρισμοί.

Οι συνεταιρισμοί δημιουργήθηκαν ήδη από τα μέσα του 19ου αιώνα, όταν τα ασθενή οικονομικά στρώματα (εργάτες, αγρότες, επαγγελματιοβιοτέχνες κ.τ.λ.) βρέθηκαν σε αδυναμία να αντιμετωπίσουν τον οικονομικό ανταγωνισμό των μεγάλων επιχειρήσεων. Με την οργάνωσή τους σε συνεταιρισμούς, τα πρόσωπα αυτά επιτυγχάνουν να εξασφαλίσουν σε προσιτές τιμές, αγαθά ή υπηρεσίες που τους είναι απαραίτητα για καταναλωτικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς (π.χ. αγορά καταναλωτικών αγαθών, διάθεση της παραγωγής τους προς πώληση, λήψη δανείων κτλ)

Συνοψίζοντας λοιπόν τα παραπάνω μπορούμε να πούμε συμπερασματικά, ότι τα κύρια χαρακτηριστικά των συνεταιρισμών είναι η προώθηση της οικονομίας και της εν γένει βιοποριστικής δραστηριότητας των μελών μέσα σε μια κοινή επιχείρηση, και κατά δεύτερο λόγο, η έλλειψη επιδίωξης κερδών, σαν αυτοσκοπού, με την έννοια και την έκταση που η τελευταία απαντάται στο εταιρικό δίκαιο.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Εισαγωγή - Ιστορική αναδρομή

Θέματα Κεφαλαίου:

- ▶ εισαγωγή στην έννοια του συνεταιρισμού
- ▶ ιστορική αναδρομή του συνεταιρισμού

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο συνεταιρισμός δεν αποτελεί μια αμιγή νομική έννοια, αλλά είναι το αποτέλεσμα συγκέντρωσης στοιχείων κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα, που με την πάροδο του χρόνου έχουν αναχθεί –εν μέρει μάλιστα- σε νομικής φύσης στοιχεία.

Η ιδιαιτερότητα αυτή του συνεταιρισμού επηρεάζει άμεσα τόσο την έννοια και το περιεχόμενο της συνεταιριστικής συμμετοχής όσο και τη διαμόρφωση των δικαιωμάτων του συνεταίρου. Επιβάλλεται λοιπόν να επιχειρηθεί μία ιστορική προσέγγιση της έννοιας του συνεταιρισμού σε σχέση με τους άλλους εταιρικούς τύπους του εμπορικού δικαίου.¹

1.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο συνεργατισμός με τη μορφή της ένωσης ανθρώπων για μια κοινωνική συνεργασία διεκδικεί μια μακρά ιστορία. Ακολουθεί σ' ένα μεγάλο βαθμό τα εξελικτικά στάδια της ανθρώπινης προόδου, ακριβώς γιατί είναι έντονα συνυφασμένος με τις κοινωνικοοικονομικές εκφάνσεις της ανθρώπινης ύπαρξης.

Η αποκρυστάλλωση όμως των ιδεών του συνεργατισμού που οδήγησε στη διαμόρφωση του συνεταιρισμού αποτελεί φαινόμενο ιστορικά πολύ μεταγενέστερο. Τοποθετείται στην πλειονότητα των χωρών της Δύσης στο πρώτο ήμισυ του περασμένου αιώνα.

Ο συνεργατισμός καλλιεργήθηκε στη οικονομική πραγματικότητα σαν ιδέα αντίθετη με εκείνη του φιλελευθερισμού. Μια τέτοια θέση θα κινδύνευε να θεωρηθεί υπεραπλουστευμένη, εάν πρώτα δεν επιχειρηθεί μια ιστορική προσέγγιση των συνθηκών εκείνων που οδήγησαν στη σύλληψη της ιδέας αυτής, τόσο μέσα από δογματικές αναζητήσεις, όσο και από απόπειρες εμφύτευσης της ιδέας αυτής στο χώρο της οικονομικής πραγματικότητας.

Η ροπή του ανθρώπου προς συνεργασία είναι τόσο παλιά όσο και ο άνθρωπος και εμφανίστηκε στους κόλπους της οικογένειας, της παλιάς νομαδικής και αργότερα αγροτικής ζωής.

Με την πάροδο του χρόνου και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στο μεταξύ, η συνεργασία άρχισε να παίρνει πιο συγκεκριμένες μορφές και να ξεφεύγει απ' τα αρχικά στενά οικογενειακά και ομαδικά πλαίσια. Έτσι

¹ Έφη Τζίβα, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταίρων*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997,σελ. Χ.

στην αρχαία Βαβυλωνία στα 3000 π.Χ. υπήρχαν ενώσεις για τη μίσθωση γαιών, στην Κίνα είχε δημιουργηθεί ένα είδος κοινοτικής κοινοκτημοσύνης .

Ακόμη πιο εξελιγμένες μορφές συνεργασίας συναντάμε στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη. Η μελέτη της ιστορίας έφερε στο φως διάφορες ενώσεις στον αρχαίο ελλαδικό χώρο, που αποσκοπούσαν στην εξυπηρέτηση θρησκευτικών, πολιτικών και οικονομικοινωνικών αναγκών των συνεργαζόμενων ατόμων, αλλά και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα: Θρησκευτικές ενώσεις, σωματεία με πολιτικούς σκοπούς και επιδιώξεις, ενώσεις επαγγελματιών κ.α. Παρά τα ετερόκλητα στοιχεία που είχαν οι ενώσεις αυτές, μπορούμε να διακρίνουμε σ' όλες ένα κοινό πυρήνα: την ένωση ανθρώπων για ένα συγκεκριμένο σκοπό, στοιχείο καθοριστικό σε όλες τις μετέπειτα εξελικτικές μορφές συνεταιριστικής συνεργασίας. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι η δομή των ενώσεων αυτών ήταν δημοκρατική, με έντονη την παρουσία της ελεύθερης συμμετοχής και της αυτοδιοίκησης.

1.2.1. Η συνεργασία στο μεσαίωνα.

Στα χρόνια του μεσαίωνα στη Δύση δημιουργήθηκαν ενώσεις που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του σύγχρονου συνεργατισμού, με την έννοια, ότι αποτέλεσαν μια έστω και απομακρυσμένη απόπειρα ομαδοποίησης και συλλογικής συνεργασίας.

Η οικονομική και κοινωνική δομή της μεσαιωνικής κοινωνίας δημιούργησε πρόσφορο έδαφος για το σχηματισμό των διαφόρων ενώσεων με επαγγελματικό κατ' αρχή χαρακτήρα. Η πολιτική εξουσία την εποχή εκείνη είχε δημιουργήσει ακούσια τις προϋποθέσεις εκείνες, που οδήγησαν στην ομαδοποίηση του λαού, με το να μένει έξω από τις κοινωνικές αναζητήσεις, τους προβληματισμούς και την εν γένει οικονομική δραστηριότητα.

Στην ύπαιθρο, ίσχυε το φεουδαρχικό σύστημα, όπου οι γεωργοί τελούσαν σε αποκλειστική εξάρτηση από το γαιοκτήμονα. Υπήρχαν, όμως παράλληλα –σε μικρότερη βέβαια κλίμακα –ορισμένες συνεργασιακές μορφές. Οι μορφές αυτές ήταν συσσωματώσεις γεωργών, που ασκούσαν τη δραστηριότητα τους ελεύθερα και με ανοχή των γαιοκτημόνων οδηγήθηκαν στο σχηματισμό συνεργασιακών μορφών για να αντιμετωπίσουν κοινά προβλήματα και να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας αλλά και της ζωής τους γενικότερα. Στον τομέα αυτό γνωστές ήταν οι γαλακτοκομικές ενώσεις των ορεινών περιοχών των Άλπεων που εμφανίσθηκαν στα 1288 και συνεχίζουν να υπάρχουν σήμερα με πιο εξελιγμένη βέβαια μορφή. Και σε άλλες ακόμη χώρες τόσο της δυτικής όσο και της ανατολικής Ευρώπης ήταν θεσμός τα χρόνια εκείνα η συνεργασία στον αγροτικό τομέα.

Στις πόλεις το αστικό αντίστοιχο των γεωργικών αυτών ενώσεων ήταν οι συντεχνίες.

Οι συντεχνίες αποτελούσαν ενώσεις των εμπόρων και βιοτεχνών, που δημιουργήθηκαν μέσα σε ένα πλαίσιο προνομίων που ο ηγεμόνας παραχώρησε σ' αυτές τις τάξεις. Οι συντεχνίες αρχικά αποτέλεσαν ένα δυναμικό πυρήνα ανάπτυξης του εμπορίου και της βιοτεχνίας. Με την ανοχή του ηγεμόνα που εκφραζόταν με την παραχώρηση των προνομίων ο τομέας της οικονομίας στις πόλεις πέρασε με τα χρόνια αποκλειστικά στα χέρια των συντεχνιών. Ως ενώσεις οι συντεχνίες ήταν κλειστές, δεδομένου ότι εκεί οδηγούσε το προνομιακό καθεστώς λειτουργίας τους, ενώ

παράλληλα είχαν αναπτύξει τάσεις καθαρά μονοπωλιακές στους τομείς της δραστηριότητάς τους.²

Η πιο σημαντική αλλά συγχρόνως και πιο εντυπωσιακή αντίδραση για τις συντεχνίες ξεκίνησε από τις ίδιες τις συντεχνίες. Το συντεχνιακό καθεστώς φάνηκε ελλιπές και αναχρονιστικό για την καινούρια αστική τάξη που αναπτύχθηκε μέσα του. Η νέα αυτή τάξη ανακάλυψε ότι ήταν αδύνατο να συνεχίσει την οικονομική της δραστηριότητα «κατά παραχώρηση», αλλά αντίθετα, έπρεπε να λειτουργεί σ' ένα καθεστώς απόλυτου οικονομικού φιλελευθερισμού. Έτσι κατάφερε με τη Γαλλική επανάσταση να καταρρίψει το μέχρι τότε ισχύον καθεστώς. Μαζί μ' αυτό βέβαια ήρθε και το τέλος των συντεχνιών. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό το γεγονός, ότι η απαγόρευση δεν περιορίστηκε μόνο στις συντεχνίες, αλλά επεκτάθηκε σ' όλες τις μέχρι τότε υπάρχουσες ενώσεις. Με νόμο στη Γαλλία της 14^{ης} Ιουνίου 1791, αλλά και στην Αγγλία με νόμο του 1801 και νεότερο του 1814 απαγορεύτηκαν οι κάθε μορφής ενώσεις προσώπων.

1.2.2. Οι δάσκαλοι του συνεργατισμού –συνεταιρισμού και οι ιδέες τους

Ο συνεργατισμός – συνεταιρισμός ξεκίνησε μέσα από τις διδασκαλίες των πρωτεργατών της συνεταιριστικής ιδέας, σαν ένα κοινωνικό, ηθικό και ταυτόχρονα νομικό φαινόμενο. Οι αρχές πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε ήταν της δημοκρατίας, της ελεύθερης συμμετοχής, και της μη κερδοσκοπίας. Παράλληλα οι περισσότεροι από τους δασκάλους, όντας στην πλειοψηφία τους νομικοί και οικονομολόγοι, προσπάθησαν να πειραματισθούν πάνω στην ιδέα του συνεργατισμού, δημιουργώντας τους πρώτους συνεταιρισμούς. Οι συνεταιρισμοί αυτοί οργανώθηκαν σαν εταιρικές μορφές, με τις οποίες τα μέλη προσπάθησαν να αποδείξουν, ότι ο συνεργατισμός δεν είναι μια αφηρημένη ιδέα, αλλά αντίθετα μια δυναμική μορφή οικονομίας και σε μια γενικότερη προοπτική ένας τρόπος ζωής.

Παρακάτω αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένους από τους δασκάλους αυτούς³

Robert Owen, William King, Charles Fourier, Louis Blanc, Charles Gide, Victor Aime Humer, Hermann Schulze-Delitzsch, Friedrich Wilhelm Raiffeisen.

1.2.3. Τουρκοκρατία και πρώτες συνεργασιακές μορφές στην Ελλάδα

Τα χρόνια της τούρκικης κατοχής στην Ελλάδα στάθηκαν αρνητικά σε κάθε αξιολογη προσπάθεια οικονομικής δραστηριότητας. Αποτέλεσμα ήταν, η χώρα μας να μη μπορέσει ν' ακολουθήσει την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη, που πραγματοποιήθηκε τα χρόνια εκείνα στη Δύση. Οι Έλληνες αποκλεισμένοι – ειδικά τα πρώτα χρόνια της κατοχής- στα χωριά και στις πόλεις τους, περιορίζονταν στην κατ' οίκο βιοτεχνία και στην κατ' ίδια παραγωγή των βασικών βιοτικών ειδών. Σταδιακά

² Έφη Τζίβα, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταιρών*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 5.

³ Έφη Τζίβα, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταιρών*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 9-14.

όμως, άρχισαν να διαφαίνονται κάποια σημάδια οικονομικής αφύπνισης του ελληνικού λαού.

Το χαλάρωμα της τουρκικής καταπίεσης, τα ταξίδια ορισμένων στο εξωτερικό ξύπνησαν το ελληνικό δαιμόνιο κι έδωσαν το έναυσμα για τη δημιουργία των πρώτων οικονομικών ενώσεων. Στον τομέα αυτό εντάσσονται οι ναυτικές συντροφίες των νησιών Ύδρας, Σπετσών και Ψαρών – που έπαιξαν μάλιστα αργότερα σπουδαίο ρόλο στην εθνική παλιγγενεσία – η ένωση παραγωγής μεταξιού στη Χίο και φυσικά η Κοινή Συντροφιά των Αμπελακίων. Για την τελευταία αυτή ένωση έχουν γραφτεί πράγματι πολλά σχετικά με τη νομική της φύση και διατυπώθηκαν πολλές απόψεις αναφορικά με το ερώτημα αν αποτελούσε ή όχι συνεταιρισμό και μάλιστα τον πρώτο στη χώρα μας. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο κρίναμε σκόπιμο να σταθούμε για λίγο, και χωρίς να επεκταθούμε σε λεπτομέρειες να περιοριστούμε μόνο σε μία περιγραφική παρουσίαση της ένωσης και των απόψεων που διατυπώθηκαν σχετικά με το χαρακτηρισμό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Γενικές έννοιες εμπορικών εταιρειών

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ βασικές έννοιες – διακρίσεις εμπορικών εταιρειών
- ▶ διακρίσεις των εταιρειών του εμπορικού δικαίου
- ▶ νομική ικανότητα για την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης
- ▶ τύπος της εταιρικής σύμβασης
- ▶ διατυπώσεις για την ίδρυση της εταιρείας

2.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η συνεργασία ανάμεσα σε άτομα μιας κοινωνίας έχει αποδειχθεί πιο αποτελεσματική από την μεμονωμένη ατομική προσπάθεια.

Τα κοινά μέσα που διαθέτουν τα άτομα στην συνεργασία τους (εργασία, υλικά μέσα) αυξάνουν τις πιθανότητες επιτυχίας του κοινού σκοπού, που μπορεί να είναι είτε ιδεολογικός, είτε κερδοσκοπικός. Η ανταλλαγή απόψεων, ο διάλογος και η πείρα βοηθούν πολύ. Μια κοινή προσπάθεια είναι και η εταιρεία.

Εταιρεία είναι η συμφωνία δύο ή περισσοτέρων προσώπων που επιδιώκουν κοινό σκοπό διαθέτοντας κοινές εισφορές.

Λέγοντας εισφορές εννοούμε αγαθά και άυλα όπως:

- ◆ Εμπορεύματα
- ◆ Χρήματα
- ◆ Εργασία
- ◆ Ακίνητα
- ◆ Πελάτες
- ◆ Απαιτήσεις εν γένει

Διακρίσεις των εταιρειών:

Οι εταιρείες διακρίνονται σε **αστικές** και **εμπορικές**

Οι εμπορικές διακρίνονται σε **προσωπικές κεφαλαιουχικές** και **μικτές**

Προσωπικές :

- Ο.Ε.
- Ε.Ε.
- Αφανής
- Συνεταιρισμός
- Συμπλοιοκτησία

Κεφαλαιουχικές:

- Ανώνυμη Εταιρεία
- Ε.Ε. κατά μετοχές

Μικτές:

- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

Αστικές εταιρείες είναι εκείνες που έχουν κοινωνικό, πνευματικό ή οικονομικό (εκτός εμπορικού) σκοπό.

Εμπορικές εταιρείες είναι εκείνες που έχουν ως αντικείμενο εμπορικές πράξεις και αυτές που χαρακτηρίζονται ανεξαρτήτως αντικειμένου εμπορικές όπως π.χ. Α.Ε. , Ε.Π.Ε. και συνεταιρισμοί.

Προσωπικές είναι οι εταιρείες όπου κυριαρχεί η προσωπικότητα των εταίρων.

Κεφαλαιουχικές είναι οι εταιρείες όπου κυρίαρχο στοιχείο είναι το κεφάλαιο (συμμετοχή) των εταίρων.

Μικτές είναι οι εταιρείες που παρουσιάζουν χαρακτηριστικά κεφαλαιουχικών αλλά και προσωπικών εταιρειών (έχει σημασία το κεφάλαιο αλλά και η προσωπικότητα των εταίρων)

Μια ενδιάμεση μορφή μεταξύ προσωπικής και κεφαλαιουχικής εταιρείας είναι η Ε.Π.Ε.

2.2. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Με βάση εννοιολογικά κριτήρια, οι εταιρείες του εμπορικού δικαίου μπορούν να διακριθούν α) σε εταιρείες με νομική προσωπικότητα και β) σε εταιρείες χωρίς νομική προσωπικότητα.

Εταιρείες με νομική προσωπικότητα

Οι περισσότερες εμπορικές εταιρείες (π.χ. η ομόρρυθμος, η απλή και η κατά μετοχές ετερόρρυθμος, η ανώνυμη, η περιορισμένης ευθύνης και ο συνεταιρισμός) έχουν νομική προσωπικότητα. Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες αυτές αποτελούν υποκείμενα δικαίου, δηλαδή πρόσωπα αυτοτελή. Ως αυτοτελή πρόσωπα έχουν ικανότητα αφ' ενός μεν δικαίου αφ' ετέρου δε βουλήσεως.

Συγκεκριμένα: Μπορούν να έχουν δική τους περιουσία και να είναι διάδικοι και υποκείμενα αναγκαστικής εκτέλεσης, να έχουν δική τους επωνυμία, έδρα και εθνικότητα. Τέλος έχουν εξουσιοδοτημένα όργανα που εκφράζουν τη βούλησή τους και ενεργούν στο όνομά τους κάθε είδους νομικές πράξεις.

Εταιρείες χωρίς νομική προσωπικότητα

Οι υπόλοιπες δύο εταιρείες (η συμπλοιοκτησία και η αφανής) δεν έχουν νομική προσωπικότητα. Όσον αφορά την αφανή εταιρεία η έλλειψη νομικής προσωπικότητας είναι αυτονόητη.⁴

Όσον αφορά την συμπλοιοκτησία όμως, η έλλειψη νομικής προσωπικότητας δεν είναι αυτονόητη, αφού η εταιρεία αυτή λειτουργεί και προς τα έξω ως εταιρεία και

⁴ Κ. Γ. Παμπούκη, *Δίκαιο εμπορικών εταιρειών*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1979, σελ 45

είναι λογικό να χρειάζεται και να έχει νομική προσωπικότητα. Η έλλειψη μάλιστα νομικής προσωπικότητας αποτελεί σοβαρό μειονέκτημα για την εταιρεία.

2.3. ΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Για την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης μπορούν να συμπράξουν τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα.

Όσον αφορά την ικανότητα των φυσικών προσώπων για να καταρτίσουν μια εταιρική σύμβαση θα πρέπει να παρατηρήσουμε τα παρακάτω:

Κατ' αρχήν το φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, αφενός μεν λόγω της σοβαρότητας της πράξεως η οποία υποχρεώνει το πρόσωπο να καταβάλλει εισφορά και αφετέρου δε λόγω της βαριάς ευθύνης που αναλαμβάνει αποκτώντας την ιδιότητα του ιδρυτή ή μέλους της εταιρείας.

Παρεκκλίσεις από την παραπάνω αρχή ισχύουν στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες απαιτείται ειδική ικανότητα για τη συμμετοχή στην ιδρυόμενη εταιρεία.

Ειδικότερα:

Όταν πρόκειται το φυσικό πρόσωπο που θα συμμετέχει στην εταιρεία να αποκτήσει την ιδιότητα του εμπόρου, επιβάλλεται να έχει εκτός από δικαιοπρακτική ικανότητα και την ικανότητα να είναι έμπορος.

Την ικανότητα αυτή πρέπει να έχουν όσοι συστήνουν ομόρρυθμη εταιρεία και όσοι εισέρχονται σε ετερόρρυθμη εταιρεία με την ιδιότητα του ομόρρυθμου εταίρου.

Επίσης την ικανότητα αυτή πρέπει να έχουν και όσοι συστήνουν συμπλοιοκτησία καθώς και ο εμφανής (διαχειριστής) εταίρος της αφανούς εταιρείας, σκοπός της οποίας είναι η άσκηση εμπορίου.

Κατ' εξαίρεση η ικανότητα αυτή δεν απαιτείται προκειμένου για τους ιδρυτές συνεταιρισμών απεριόριστης ευθύνης, καθώς επίσης και για συμμετοχή σε συνεταιρισμούς.

Επιπλέον όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα ο νόμος δεν ορίζει κάποια άλλη περίπτωση για να συμπράξουν στη σύσταση εταιρείας, εφόσον βέβαια έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα και διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία. Μπορούν μάλιστα να συμπράξουν όχι μόνο με φυσικά αλλά και με άλλα νομικά πρόσωπα.

Και στο δίκαιο όμως των εμπορικών εταιρειών υφίστανται ορισμένοι περιορισμοί όπως:

Αν κατά την είσοδο στην εταιρεία το νομικό πρόσωπο σκοπεύει να αποκτήσει την ιδιότητα του εμπόρου, απαραίτητη προϋπόθεση είναι το νομικό αυτό πρόσωπο να έχει τον τύπο μιας από τις εταιρείες εμπορικού δικαίου.

Και σε αυτή την περίπτωση εξαίρεση υπάρχει σε περίπτωση συμμετοχής του νομικού προσώπου σε συνεταιρισμό απεριόριστης ευθύνης.

2.4. ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι εταιρικές συμβάσεις μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες:

1. άτυπες
2. τυπικές

Για τις εταιρείες οι οποίες δεν έχουν νομική προσωπικότητα, ο νόμος δεν απαιτεί έγγραφη κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης και αυτό για να διευκολύνει τις εμπορικές συναλλαγές.

Οι εταιρείες όμως που έχουν νομική προσωπικότητα είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν έγγραφη εταιρική σύμβαση και στη συνέχεια να τη δημοσιεύουν.

Αυτό οφείλεται κατά κανόνα στη μεγάλη οικονομική σημασία και χρονική διάρκεια αυτών των εταιρειών. Σημασία και διάρκεια οι οποίες θέτουν με μεγαλύτερη οξύτητα το πρόβλημα της λεπτομερειακής ρύθμισης αυτών. Διότι χωρίς έγγραφο στην πρώτη περίπτωση θα ήταν ατελής και αόριστη η περίπλοκη κεφαλαιουχική οργάνωση της εταιρείας και κατά δεύτερο θα ήταν αβέβαιη και επισφαλής η ύπαρξη και η λειτουργία της εταιρείας λόγω του μεγάλου αριθμού και της συνεχούς μεταβολής των μελών της.

Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι για τις εν λόγω εταιρείες το έγγραφο αποτελεί συστατικό και όχι αποδεικτικό τύπο.

Σε περίπτωση που υπάρξει παράλειψη στη σύνταξη εγγράφου: για τις μεν προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες) συνεπάγεται ανωμαλία της εταιρείας, για τις δε σωματειακές και κεφαλαιουχικές (ανωνύμου, περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμού) συνεπάγεται ανυπαρξία της εταιρείας.

Το **έγγραφο** το οποίο αποδεικνύει τη νομική προσωπικότητα της εταιρείας άλλοτε είναι **δημόσιο** (συμβολαιογραφικό) και άλλοτε **ιδιωτικό**.

Δημόσιο έγγραφο απαιτείται για τη σύσταση ανωνύμων εταιρειών και για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης λόγω της μεγάλης οικονομικής σημασίας των εταιρειών αυτών η οποία επιβάλλει μεγάλη περίσκεψη για την ίδρυση τους .

Ιδιωτικό έγγραφο απαιτείται για τη σύσταση ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης εταιρείας και συνεταιρισμού. Για την Ο.Ε. και Ε.Ε. ο νόμος αρκείται σε ιδιωτικό έγγραφο λόγω της μικρότερης οικονομικής σημασίας και της απλούστερης συγκρότησης και οργάνωσης αυτών. Ενώ για το συνεταιρισμό ο οποίος έχει πιο πολύπλοκη οργάνωση ο νόμος αρκείται σε αυτό το έγγραφο για να διευκολύνει τη σύστασή του εν όψει της σοβαρής κοινωνικής αποστολής αυτού⁵.

⁵ Κ. Γ. Παμπούκη, *Δίκαιο εμπορικών εταιρειών*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1979, σελ 84

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Νομική φύση των συνεταιρισμών

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ ορισμός και διάκριση των συνεταιρισμών
- ▶ ίδρυση – σύσταση συνεταιρισμού
- ▶ περιεχόμενο καταστατικού
- ▶ διοικητικά όργανα συνεταιρισμών
- ▶ υποχρεώσεις και δικαιώματα μέλους
- ▶ δικαίωμα αποχώρησης των συνεταίρων
- ▶ ευθύνη συνεταίρων για τις υποχρεώσεις του συνεταιρισμού
- ▶ επέκταση των κύριων δραστηριοτήτων της συνεταιριστικής επιχ/σης σε μη συνεταίρους.
- ▶ συγχώνευση των συνεταιρισμών
- ▶ λόγοι λύσεως του συνεταιρισμού

3.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Συνεταιρισμός λέγεται η εταιρεία εκείνη, της οποίας το κεφάλαιο και ο αριθμός των συνεταίρων δεν είναι ορισμένα αλλά συνεχώς μεταβάλλονται και έχει ως σκοπό την οικονομική, ηθική και κοινωνική προαγωγή των μελών του.

Ο συνεταιρισμός είναι *εμπορική εταιρεία* με το τυπικό κριτήριο του νόμου «περί συνεταιρισμού», έστω και αν το αντικείμενό του δεν περιλαμβάνει πράξεις οι οποίες, κατά τις διατάξεις του ισχύοντος εμπορικού δικαίου, είναι εμπορικές, (όπως είναι ο συνεταιρισμός π.χ. των οικοδόμων κ.τ.λ.).

Ο συνεταιρισμός κατά τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου αποτελεί νομικό πρόσωπο.

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συνεταιρισμού:

Από τον ορισμό προκύπτει ότι τα χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού είναι τρία:

1. **Το μεταβλητό του αριθμού των συνεταίρων.** Οι συνεταίροι δεν είναι ορισμένοι, αλλά άλλοτε αυξάνουν και άλλοτε ελαττώνονται, γιατί ο νόμος επιτρέπει σε όποιον έχει τα προσόντα, να εγγράφεται όποτε θέλει καταβάλλοντας την εισφορά του και να απέρχεται, όποτε επιθυμεί.

2. **Το μεταβλητό του κεφαλαίου.** Το κεφάλαιο αποτελούμενο κατά το μεγαλύτερο μέρος από τις εισφορές των συνεταίρων, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα έπειτα από ορισμένες προϋποθέσεις (όπως θα δούμε παρακάτω) να τις αποσύρουν, μεταβάλλεται συνεχώς, εφόσον μεταβάλλεται ο αριθμός των συνεταίρων.

3. **Ο μη κερδοσκοπικός σκοπός.** Ο συνεταιρισμός δεν αποβλέπει στην απόκτηση κέρδους για τη διανομή μεταξύ των συνεταίρων, όπως στις άλλες εταιρείες, αλλά στη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων (λήψη δανείων, φθηνές τιμές, ευνοϊκή διάθεση των προϊόντων κ.τ.λ.) για τη βελτίωση της οικονομικής θέσης των μελών του.

Διάκριση των συνεταιρισμών

Τους συνεταιρισμούς, με βάση διάφορα κριτήρια, τους διακρίνουμε στις εξής κατηγορίες:

1. Ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν σε:

➤ Καταναλωτικούς

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι μπορεί να λέγονται και διανομής, δεν συγκροτούνται με σκοπό το κέρδος. Γι' αυτό, αποτελούν το γνήσιο τύπο της συνεταιριστικής οργάνωσης.

Από τον καταναλωτικό συνεταιρισμό εξουδετερώνονται οι έμποροι κυρίως λιανικής πώλησης, αφού τα μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να προμηθεύονται τα χρήσιμα γι' αυτούς είδη σε τιμές κόστους. Το κέρδος δε το οποίο θα περνούσε στον έμπορο, περνά στο συνεταιρισμό και από αυτόν στον καταναλωτή

➤ Παραγωγικούς

Αυτοί, στη συνηθέστερη εμφάνισή τους, αποτελούνται από χειροτέχνες οι οποίοι, διαθέτοντας ένα μικρό κεφάλαιο και την εργασία τους από κοινού, παράγουν είδη, τα οποία πουλούν και διανέμουν το κέρδος.

Τα μέλη του συνεταιρισμού αυτού επιδιώκουν να πετύχουν τα πλεονεκτήματα της μεγάλης επιχείρησης, δηλαδή φτηνό ξένο κεφάλαιο, κοινή διαφήμιση και γενικά φτηνό κόστος.

Εκτός από τη μορφή αυτή, αναπτύχθηκαν δύο άλλοι τύποι συνεταιρισμών παραγωγής.

- ♦ Ο παραγωγικός συνεταιρισμός καταναλωτών, στον οποίο οι καταναλωτές συνεταιριζόμενοι παράγουν προϊόντα για τις προσωπικές τους ανάγκες σε ιδιότητα εργαστήρια.

- ♦ Ο παραγωγικός συνεταιρισμός εργατών, στον οποίο οι εργάτες μιας μεγάλης επιχείρησης συνεταιριζόμενοι αναλαμβάνουν τον επιχειρηματικό κίνδυνο.

➤ Πιστωτικούς

Αυτοί ενώνουν τις αποταμιεύσεις των μελών τους και αποσκοπούν στην παροχή πιστωτικής βοήθειας στα μέλη του συνεταιρισμού για να επεκτείνουν την εργασία τους

Οι συνεταιρισμοί αυτοί έχουν συνήθως περιορισμένο αριθμό μελών, ορισμένης περιοχής και είναι σχεδόν πάντοτε απεριόριστης ευθύνης. Κατά τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα των συνεταιρισμών.

Οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί προμηθεύονται τα κεφάλαιά τους από τις καταθέσεις των μελών. Επειδή όμως οι καταθέσεις αυτές κατά κανόνα δεν επαρκούν, υπάρχει ανάγκη δανεισμού, η οποία διευκολύνεται όταν υπάρχει απεριόριστη ευθύνη των μελών.

➤ Πωλήσεων

Αυτοί επιδιώκουν την από κοινού πώληση των προϊόντων των μελών του συνεταιρισμού. Η διοίκηση του συνεταιρισμού παρακολουθεί από κοντά την αγορά, ρυθμίζει τις πωλήσεις, διαφημίζει τα προϊόντα του συνεταιρισμού και καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να τα επιβάλλει στην αγορά.

Οι συνεταιρισμοί πώλησης πολλές φορές επεξεργάζονται σε ιδιότητα εργοστάσια τα προϊόντα των μελών τους π.χ. Κονσερβοποιεία κ.τ.λ.

➤ Οικοδομικούς και άλλων ειδών

Πρόκειται για συνεταιρισμούς οι οποίοι κτίζουν κατοικίες τις οποίες παραχωρούν στα μέλη τους με τον όρο της τοκοχρεολυτικής εξόφλησης. Σε άλλες περιπτώσεις, ο συνεταιρισμός δανείζει τα μέλη του χρηματικά ποσά με σκοπό οικοδόμησης. Και σε αυτήν την περίπτωση, πρόκειται για πιστωτικούς συνεταιρισμούς.

Οι συνεταιρισμοί αυτοί έχουν δυσχέρεια στην εξεύρεση ξένων κεφαλαίων, απαραίτητων για το έργο τους, γιατί τα ποσά που εισπράττουν από τα μέλη τους πολλές φορές ούτε για την αγορά των οικοπέδων δεν επαρκούν. Γι' αυτό, το επιτυγχάνουν όταν βοηθούνται από Τράπεζες, διάφορους πιστωτικούς οργανισμούς και ιδίως το Κράτος. Πολλές φορές μάλιστα, για την επιτυχία του σκοπού τους, τους παραχωρούνται εκτάσεις γης με απαλλοτρίωση.

Και στην Ελλάδα οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί αναπτύχθηκαν αλλά, κατά κανόνα, με βοήθεια.

➤ Προμηθευτικούς

Οι συνεταιρισμοί αυτοί προμηθεύουν τα μέλη τους με αγαθά που χρησιμεύουν στην άσκηση του επαγγέλματός τους (π.χ. μηχανήματα, πρώτες ύλες).

2. Ανάλογα με το κύριο επάγγελμα των μελών των συνεταιρισμών σε:

➤ Γεωργικούς

Αποτελούνται κατά πλειονότητα από συνεταίρους που έχουν κύριο επάγγελμα τη γεωργία με την ευρεία έννοια της λέξης, π.χ. γεωργοί, κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι κ.τ.λ. Οι γεωργικοί συνεταιρισμοί έχουν ως αντικείμενο τη συγκράτηση, για τους εαυτούς τους, των κερδών τα οποία κανονικά θα διοχετεύονταν στο εμπόριο. Από αυτούς, οι σπουδαιότεροι είναι οι συνεταιρισμοί της παραγωγής.

Αν λάβουμε υπόψη την ιδιοτυπία και ιδιομορφία της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, με το μικρό γεωργικό κλήρο, και αυτόν κατακερματισμένο, το άγονο έδαφος και τις φτωχές μεθόδους εκμετάλλευσης, θα αντιληφθεί κανείς πόσο θα μπορούσε να ωφεληθεί ο Έλληνας αγρότης αν συνεταιριζόταν.

➤ Αστικούς

Αποτελούνται κατά πλειονότητα από συνεταίρους, (όχι γεωργούς) οι οποίοι ανήκουν σε άλλες επαγγελματικές τάξεις και είναι κάτοικοι των πόλεων, όπως π.χ. οικοδομικός συνεταιρισμός δημοσίων υπαλλήλων Χαλκίδας, ο προμηθευτικός συνεταιρισμός δημοσίων υπαλλήλων Κέρκυρας κ.τ.λ.

3. Ανάλογα με την προσωπική ευθύνη των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις σε:

➤ Συνεταιρισμούς απεριόριστης ευθύνης

Παράλληλα με την ευθύνη του συνεταιρισμού υπάρχει επίσης ευθύνη ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΟΣ και ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΣ, κάθε συνεταίρου για τις εταιρικές υποχρεώσεις.

➤ Συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης

Σε αυτή την περίπτωση υπεύθυνος για τις εταιρικές υποχρεώσεις είναι μόνο ο συνεταιρισμός με την παρουσία του, εκτός αν στο καταστατικό υπάρχει διάταξη κατά την οποία, σε περίπτωση αναγκαστικής εκκαθάρισης ή πτώχευσης του συνεταιρισμού, κάθε συνεταίρος είναι υπεύθυνος αλληλεγγύως και επικουρικώς για ένα πολλαπλάσιο της εταιρικής του μερίδας.

4.Ανάλογα με τον τρόπο της σύστασής τους σε :

➤ Ελεύθερους

Ελεύθεροι είναι αυτοί που ιδρύονται με τη θέληση των μελών τους

➤ Αναγκαστικούς

Αναγκαστικοί είναι αυτοί που ιδρύονται με βάση το νόμο

5.Ανάλογα με τους βαθμούς σε:

➤ Πρωτοβάθμιους

Πρωτοβάθμιοι ονομάζονται οι απλοί συνεταιρισμοί

➤ Δευτεροβάθμιους

Δευτεροβάθμιοι συνεταιρισμοί, ονομάζονται οι ενώσεις ομοειδών συνεταιρισμών μιας περιοχής.

➤ Τριτοβάθμιους

Τριτοβάθμιοι, αποκαλούνται οι ομοσπονδίες συνεταιρισμών, οι οποίες είναι πολλές ενώσεις συνεταιρισμών μιας περιοχής

➤ Τεταρτοβάθμιους

Τέλος οι τεταρτοβάθμιοι συνεταιρισμοί αποτελούνται από τις ομοσπονδίες των συνεταιρισμών.

3.2. ΙΔΡΥΣΗ – ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού απαιτείται σύνταξη καταστατικού και υπογραφή από επτά (7) τουλάχιστον πρόσωπα ⁶ που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του νόμου, καθώς και η έγκριση αυτού από το Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού. Μετά την εγκριτική απόφαση του Ειρηνοδικείου το καταστατικό, με μνεία του αριθμού της σχετικής απόφασης, καταχωρείται στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο. Κυρωμένο αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης και του καταστατικού αποστέλλεται από το Ειρηνοδικείο στη Διεύθυνση αγροτικών συνεταιρισμών του υπουργείου γεωργίας. Η ίδια διαδικασία τηρείται και για την τροποποίηση του καταστατικού.

Από την καταχώρηση του καταστατικού στο Μητρώο των αγροτικών συνεταιρισμών, ο συνεταιρισμός αποκτά τη νομική προσωπικότητα και την εμπορική ιδιότητα.

Για τη σύσταση αστικού συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από δεκαπέντε (15) τουλάχιστον πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. Αν πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό τα ιδρυτικά μέλη πρέπει να είναι τουλάχιστον εκατό (100).

⁶ Ν.2810/2000, κεφάλαιο Β' άρθρα 3-4. Στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο αριθμός των μελών κυμαίνεται από δύο έως επτά.

Στη συνέχεια, το καταστατικό πρέπει να κατατεθεί στο Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του συνεταιρισμού. Ο ειρηνοδίκης, αφού ελέγξει αν συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις, διατάσσει ή αρνείται την καταχώρηση του καταστατικού στο Μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου. Ύστερα από την καταχώρηση, ο γραμματέας του ειρηνοδικείου στέλνει αντίγραφο του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρησης και τον αριθμό μητρώου στον δήμο ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, στη νομαρχία και στην υπηρεσία συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Από την καταχώριση του συνεταιρισμού στο Μητρώο αστικών συνεταιρισμών, ο αστικός συνεταιρισμός αποκτά τη νομική προσωπικότητα και την εμπορική ιδιότητα.

Το καταστατικό των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων οργανώσεων εγκρίνεται από το κατά τόπο μονομελές πρωτοδικείο.

3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Το καταστατικό πρέπει να περιέχει την επωνυμία, την έδρα το σκοπό και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, τη διάρκεια , η οποία μπορεί να είναι αόριστη, την ευθύνη των συνεταίρων, περιορισμένη (Σ. Π. Ε.) ή απεριόριστη (Σ. Α. Ε.), τον τρόπο και το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού, τον τρόπο διάθεσης των κερδών, τον τρόπο εισόδου νέων μελών ή εξόδου παλαιών, την αξία κάθε συνεταιριστικής μερίδας, τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης (Γ.Σ., Δ.Σ) τον τρόπο ορισμού των ελεγκτών, τη λύση και εκκαθάριση του συνεταιρισμού και ότι άλλο κρίνουν σκόπιμο οι ιδρυτές συνεταίροι.

3.3.1. Έδρα – Περιφέρεια –Επωνυμία συνεταιρισμών

Έδρα συνεταιριστικής οργάνωσης είναι ο δήμος ή η κοινότητα όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της.

Η περιφέρεια της αγροτικής συνεταιριστικής οργάνωσης ορίζεται από το καταστατικό της.

Η περιφέρεια της Ένωσης εκτείνεται στα όρια κάθε νομού.

Η επωνυμία εκφράζει το σκοπό ή το αντικείμενο δραστηριότητας του συνεταιρισμού και περιλαμβάνει υποχρεωτικά το όνομα του δήμου ή της κοινότητας που βρίσκεται η έδρα του καθώς και την ιδιότητά του ως αγροτικού.

Η επωνυμία της Ένωσης αγροτικών συνεταιρισμών περιλαμβάνει και την ονομασία του νομού της περιφέρειάς της.

Η επωνυμία του αστικού συνεταιρισμού ορίζεται από το σκοπό του, το είδος του συνεταιρισμού και την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων.

Ονόματα συνεταίρων ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία του συνεταιρισμού.

3.3.2.Μέλη Συνεταιρισμών

Μέλη αγροτικού συνεταιρισμού μπορεί να γίνουν ενήλικα φυσικά πρόσωπα που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιοδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό, μπορεί να γίνουν μέλη του συνεταιρισμού νομικά πρόσωπα, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τους την άσκηση επιχείρησης αγροτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής αυτών, καθώς και η εκπροσώπησή τους καθορίζονται από το καταστατικό. Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής του και τους όρους και το χρόνο απόδοσης των συνεταιριστικών μερίδων.

Στο άρθρο 7 του Ν.2810, καθορίζεται ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς το συνεταιρισμό ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:

- Τη συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις του συνεταιρισμού
- Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι
- Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσεως
- Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του συνεταιρισμού.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών, για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το συνεταιρισμό.

Μέλη αστικού συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν ενήλικες εφόσον δεν τελούν υπό απαγόρευση και δικαστική αντίληψη και συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του καταστατικού. Δήμοι, κοινότητες, ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μπορούν να γίνουν μέλη αστικού συνεταιρισμού αν το προβλέπει το καταστατικό. Δεν μπορεί να γίνει μέλος αστικού συνεταιρισμού όποιος μετέχει σε άλλο συνεταιρισμό, που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

Εκτός από τα παραπάνω προσόντα, το καταστατικό κάθε συνεταιρισμού μπορεί να απαιτήσει και άλλα και να θέσει και άλλους περιορισμούς για την εγγραφή, ανάλογα με το είδος του συνεταιρισμού. Γενικά, το καταστατικό μπορεί να εξαρτήσει την παραδοχή του συνetaίρου από την κατοικία του σε ορισμένο τόπο, την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος (δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος, βιοτέχνης), από ορισμένη ηλικία φύλο κ.α.

Δεν επιτρέπεται να μπαίνουν περιορισμοί που αποβλέπουν στον αποκλεισμό νέων συνetaίρων, γιατί αυτό αντίκειται στην αρχή της μεταβλητότητας των μελών, που θεωρείται ένα από τα θεμελιώδη γνωρίσματα του συνεταιρισμού.

3.3.3. Κτήση της ιδιότητας του μέλους

Για να αποκτήσει κάποιος τη συνεταιριστική ιδιότητα πρέπει να υποβάλει αίτηση εγγραφής και δήλωση ότι αποδέχεται τους όρους του καταστατικού και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του κωλύματα που προβλέπει ο σχετικός νόμος ή το καταστατικό. Η αίτηση του ενδιαφερόμενου πρέπει να γίνει αποδεκτή από το διοικητικό συμβούλιο του συνεταιρισμού.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν αποδεχθεί την αίτηση, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να τη θέσει στην κρίση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού. Η γενική συνέλευση αποφασίζει οριστικά.

Οι λοιποί όροι και η διαδικασία εγγραφής ορίζονται από το καταστατικό.

Το διοικητικό συμβούλιο του συνεταιρισμού υποχρεούται, στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, να ενημερώνει το Ειρηνοδικείο για κάθε μεταβολή των μελών του.

3.3.4. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Ο συνεταιρισμός, όπως και κάθε άλλη οικονομική επιχείρηση, έχει ανάγκη κεφαλαίων για να υποβοηθηθεί η διεξαγωγή των εργασιών του.

Βασική διαφορά μεταξύ συνεταιρικού κεφαλαίου και κεφαλαίου κερδοσκοπικών εταιριών είναι ότι το κεφάλαιο στο συνεταιρισμό έχει υπηρετικό χαρακτήρα ενώ στις κερδοσκοπικές εταιρίες κύριο και δεσπόζοντα.

3.3.5. Συνεταιριστική Ιδιότητα – Συνεταιριστική Μεριδα (Αγροτικού – Αστικού Συνεταιρισμού)

Το κεφάλαιο του συνεταιρισμού δημιουργείται πρωταρχικά από τις εισφορές των συνεργαζομένων. Το καταστατικό πρέπει να ορίζει το ελάχιστο χρηματικό ποσό με το οποίο κάθε μέλος συμμετέχει στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Το ποσό αυτό ο νόμος καλεί **συνεταιριστική μερίδα**.

Η συνεταιριστική μερίδα είναι το χρηματικό ποσό με το οποίο κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό. Η συνεταιριστική μερίδα είναι απόρροια της συνεταιριστικής ιδιότητας, που αποτελεί το γενικό δικαίωμα κάθε συνεταίρου και από το οποίο απορρέουν τα ειδικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του.

Το ποσό της συνεταιριστικής μερίδας καθορίζεται από το καταστατικό.

Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος πρόσθετων υποχρεωτικών μεριδίων, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με το συνεταιρισμό. Στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει τις ψήφους που αντιστοιχούν στις πρόσθετες μερίδες. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων στις πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υπερβεί τις τρεις (3)

Η αύξηση ή η μείωση της αξίας μερίδας γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μεριδίων από τα μέλη, τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό και τρίτους. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μεριδίων.

Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζεται στο καταστατικό. Εάν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση

της συνεταιριστικής μερίδας, αυτή είναι δυνατή μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συνεταιρισμού, σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις του νόμου.

Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού, ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, η ονομαστική αξία της μερίδας, όπως τυχόν έχει προσαυξηθεί ή μειωθεί ανάλογα, όταν υπάρχει ζημιά, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης (αρθ. 8. ν.2810/2000)

Το άρθρο του νόμου 1667 ορίζει ότι κάθε μέλος αστικού συνεταιρισμού εγγράφεται για μία υποχρεωτική μερίδα η αξία της οποίας καθορίζεται από το καταστατικό. Η εισφορά της συνεταιριστικής μερίδας, εφόσον το καταστατικό δεν προβλέπει διαφορετικά, γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την καταχώρηση του συνεταιρισμού ή από τη διαγραφή του συνetaίρου.

Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει σε κάθε συνetaίρο να αποκτήσει εκτός από την υποχρεωτική και μέχρι πέντε προαιρετικές μερίδες. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει σε κάθε συνetaίρο να αποκτήσει μέχρι εκατό προαιρετικές μερίδες. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής.

Η συνεταιριστική μερίδα *αστικού συνεταιρισμού* μεταβιβάζεται μόνο σε συνetaίρο. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο γίνεται μόνο ύστερα από συναίνεση του διοικητικού συμβουλίου. Η μεταβίβαση γίνεται με έγγραφη συμφωνία και συντελείται με την καταχώρηση της στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου. Επιτρέπεται όμως διαφορετική ρύθμιση από το καταστατικό. Συνetaίρος που πέθανε διαγράφεται από το συνεταιρισμό στο τέλος της διαχειριστικής χρήσεως, ενώ οι κληρονόμοι του που υπεισέρχονται μέχρι τη διαγραφή του στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του γίνονται πλήρη μέλη ή εισπράττουν τη μερίδα στην πραγματική της αξία.

Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία, υπεισέρχεται εφόσον έχει τις προϋποθέσεις σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. (άρθρο 11, παραγρ. 7). Αλλιώς η ονομαστική αξία της συνεταιριστικής μερίδας του, μειωμένη ανάλογα όταν υπάρχει ζημιά, αποδίδεται στους κληρονόμους του στο τέλος της διαχειριστικής χρήσεως στη διάρκεια της οποίας επήλθε ο θάνατος του μέλους.

3.4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

3.4.1 Διοίκηση του Αστικού Συνεταιρισμού

Συνεταιρισμός διοικείται από τα ακόλουθα όργανα:

☀ Γενική Συνέλευση

Το κυρίαρχο σώμα, όπως και στις ανώνυμες εταιρείες, είναι η Γενική Συνέλευση η οποία απαρτίζεται από όλα τα μέλη του, που συνέρχονται σε τακτική συνεδρίαση μια φορά το χρόνο και σε έκτακτη συνεδρίαση όποτε τη συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο ή όταν το ζητήσει το εποπτικό συμβούλιο ή το 1/10 των μελών, αλλά όχι λιγότερα από τρία.

Η γενική συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο και αποφασίζει για όλα τα θέματα του συνεταιρισμού, έχει όμως στην αποκλειστική αρμοδιότητά της σημαντικά θέματα όπως η τροποποίηση του καταστατικού, η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση ή αναβίωση του συνεταιρισμού, η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης, η μεταβολή του ύψους της συνεταιριστικής μερίδας, η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, και ότι άλλο ορίζει το καταστατικό.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Για να είναι έγκυρη η συνέλευση, απαιτείται η παρουσία του μισού τουλάχιστον από το συνολικό αριθμό των ψήφων. Αν δεν υπάρχει απαρτία στην πρώτη συνέλευση συγκαλείται νέα συνέλευση, μετά από οκτώ (8) ημέρες, κατά την οποία αρκεί απόλυτη πλειονοψηφία αυτών που θα εμφανιστούν, όσοι και αν είναι, εκτός αν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό.

Για την τροποποίηση όμως του καταστατικού του συνεταιρισμού, απαιτείται πλειονοψηφία των τριών τετάρτων που αποτελούν την απαρτία ψήφων. Το καταστατικό μπορεί να περιέχει άλλους όρους πλειονοψηφίας ή και άλλους πρόσθετους όρους.

Οι αποφάσεις της συνέλευσης μπορούν να προσβληθούν με αγωγή κατά του συνεταιρισμού ενώπιον του Ειρηνοδικείου της έδρας του λόγω παράβασης του νόμου ή του καταστατικού. Για κάθε δε ζημιά του συνεταιρισμού που προκύπτει από την αβάσιμη προσβολή της απόφασης της συνέλευσης, ευθύνονται αλληλέγγυα απέναντι στο συνεταιρισμό οι από κακοβουλία ενάγοντες.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν. 602/1915, η συνέλευση μπορεί να ανακαλεί οποτεδήποτε κρίνει αυτό αναγκαίο, τα μέλη της Διοίκησης ή του Εποπτικού Συμβουλίου.

Η Γενική Συνέλευση διακρίνεται σε:

✓ *Τακτική*, η οποία συγκαλείται είτε από το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε προβλέπεται από το καταστατικό, κατά τακτά χρονικά διαστήματα μία φορά τουλάχιστον το χρόνο, για να εγκρίνει τον ισολογισμό της προηγούμενης χρήσης και τον προϋπολογισμό της επόμενης χρήσης

✓ *Έκτακτη*, η οποία συγκαλείται εκτάκτως για να καλυφθούν έκτακτες και επείγουσες ανάγκες, η ρύθμιση των οποίων δεν μπορεί να αναβληθεί μέχρι να συγκληθεί η τακτική γενική συνέλευση.

✓ *Καταστατική*, η οποία συγκαλείται οποτεδήποτε για να μεταβάλει τους όρους του καταστατικού ή να λάβει οποιεσδήποτε αποφάσεις, αρκεί να είναι σύμφωνες με το νόμο.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Αν στο συνεταιρισμό εργάζονται περισσότερα από είκοσι (20) μη μέλη του συνεταιρισμού, ή αν το προβλέπει το καταστατικό, το ένα τουλάχιστον από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τους εργαζόμενους αυτούς.

Σύμφωνα με τη διάταξη των άρθρων 28 και 32 του Ν. 602/1915, το επιλεγμένο διοικητικό συμβούλιο, εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, το Γραμματέα και τον Ταμία. Διοικεί και εκπροσωπεί το συνεταιρισμό στις δικαστικές και εξώδικες σχέσεις και κάνει κάθε τι στα πλαίσια του σκοπού του συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

Με βάση το άρθρο 30 του παραπάνω νόμου, κάθε δήλωση ή πράξη της διοίκησης και κάθε υπογραφή γίνεται, κατά κανόνα, από δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζονται από αυτά. Μπορεί όμως με ευθύνη του να ανατεθεί, με ειδικές αποφάσεις του, η διεξαγωγή ορισμένων εργασιών και η υπογραφή σχετικών εγγράφων, εκτός από αυτά που αφορούν τη χορήγηση δανείων, σε υπαλλήλους του συνεταιρισμού ή σε άλλα πρόσωπα.

Η διάρκεια της θητείας του διοικητικού συμβουλίου είναι 2ετής. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον μία φορά το μήνα, σε έκτακτη όταν το συγκαλέσει ο πρόεδρος ή το ζητήσει το 1/3 των μελών αλλά όχι λιγότερα από δύο μέλη.

Σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος, η διοίκηση του συνεταιρισμού κάνει κάθε τι στα πλαίσια του σκοπού του συνεταιρισμού και ευθύνεται αλληλέγγυα απέναντι στο συνεταιρισμό για την τήρηση των περιορισμών της, στο δικαίωμα εκπροσώπησης, τους οποίους θέτει το καταστατικό ή οι αποφάσεις της Συνέλευσης.

Το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της διοίκησης, ο οποίος υποβάλλεται για έγκριση στη Γενική Συνέλευση.

Το διοικητικό συμβούλιο επίσης συντάσσει, στο τέλος της χρήσης, τον ισολογισμό και το λογαριασμό «Κέρδη και Ζημιές.»

Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο με τον τίτλο «ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ»

Εποπτικό Συμβούλιο

Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο εποπτικό συμβούλιο. Αν τα μέλη του συνεταιρισμού είναι λιγότερα από είκοσι πέντε (25) δεν απαιτείται η εκλογή εποπτικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, οπότε ο ελάχιστος αριθμός των μελών μπορεί να είναι και δύο.

Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

3.4.2. Διοίκηση του Αγροτικού Συνεταιρισμού

Όργανα διοίκησης του αγροτικού συνεταιρισμού είναι η γενική συνέλευση των μελών και το διοικητικό συμβούλιο. Το εποπτικό συμβούλιο έχει καταργηθεί σύμφωνα με το Ν. 2810/2000.

Γενική Συνέλευση

Η γενική συνέλευση των μελών είναι το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού και απαρτίζεται από όλα τα μέλη του⁷:

Η γενική συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο, αλλά έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε ορισμένα θέματα, όπως η τροποποίηση του καταστατικού, η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας και η

⁷ Ν.2810/2000, Κεφάλαιο Ε' άρθρο 10. Στη Γενική Συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές του υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό.

διάλυση του συνεταιρισμού, η ψήφιση και η τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως προσωπικού, η απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του συνεταιρισμού Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.) που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα ή δραστηριότητες του συνεταιρισμού, η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης, η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημιές, η μεταβολή του ύψους της συνεταιριστικής μερίδας, η επιβολή εισφοράς στα μέλη, ο ορισμός ελεγκτών για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους, κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται στο καταστατικό.

Η γενική συνέλευση συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το χρόνο και σε έκτακτη συνεδρίαση, όποτε κριθεί αναγκαίο, για λόγους οι οποίοι προβλέπονται από το νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του συνεταιρισμού.

Στη γενική συνέλευση κάθε μέλος έχει μία ψήφο. Στους συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης μπορεί, εφόσον αυτό ορίζεται από το καταστατικό, ο συνεταίρος που έχει περισσότερα από πέντε (5) μερίδια να έχει και δεύτερη ψήφο. Στους οινοποιητικούς, ελαιουργικούς, τυροκομικούς συνεταιρισμούς και στους συνεταιρισμούς επεξεργασίας φρούτων και λαχανικών επιτρέπεται να οριστεί με το καταστατικό ότι ο αριθμός των ψήφων κάθε συνεταίρου θα είναι ανάλογος με τα υποχρεωτικά μερίδια, τα οποία οφείλει αυτός να αποκτήσει, ποτέ όμως ο αριθμός των ψήφων καθενός δεν μπορεί να είναι ανώτερος από πέντε (5), όσες μερίδες και αν έχει.

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρουσών ψήφων. Για να είναι έγκυρη η συνέλευση, απαιτείται η παρουσία του μισού τουλάχιστον των τακτικών μελών και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων συνεταίρων. Αν δεν υπάρχει απαρτία στην πρώτη συνέλευση, συγκαλείται νέα συνέλευση, μετά από οκτώ (8) ημέρες, κατά στην οποία απαρτία υπάρχει οποιοσδήποτε κι αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτήν ψήφων, εκτός αν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό.

Όταν πρόκειται όμως για αποφάσεις που αφορούν στην α) μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού, β) συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό, γ) μετατροπή του συνεταιρισμού, δ) διάλυση του συνεταιρισμού και ε) τροποποίηση του καταστατικού, η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον, στην έναρξη της συνεδρίασης, είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του συνεταιρισμού που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων.⁸

Το καταστατικό μπορεί να περιέχει άλλους όρους πλειονοψηφίας ή και άλλους πρόσθετους όρους.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη, τα οποία είναι επανεκλέξιμα, ο συνολικός αριθμός των μελών είναι πάντοτε περιττός και η διάρκεια της θητείας του είναι τριετής. Το διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπεί το

⁸ Ν.2810/2000, άρθρο 11. Εάν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή, η Γ.Σ. συνέρχεται σε επαναληπτική συνέλευση, και βρίσκεται σε απαρτία εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.

συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδίκως⁹ και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείριση του συνεταιρισμού μέσα στα πλαίσια του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

Το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί οι παρόντες σύμβουλοι να είναι λιγότεροι από (3). Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μια φορά το μήνα και αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών.

Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση του συνεταιρισμού, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων και την επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται στο καταστατικό.

Το καταστατικό του συνεταιρισμού μπορεί να προβλέπει την παροχή στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου:

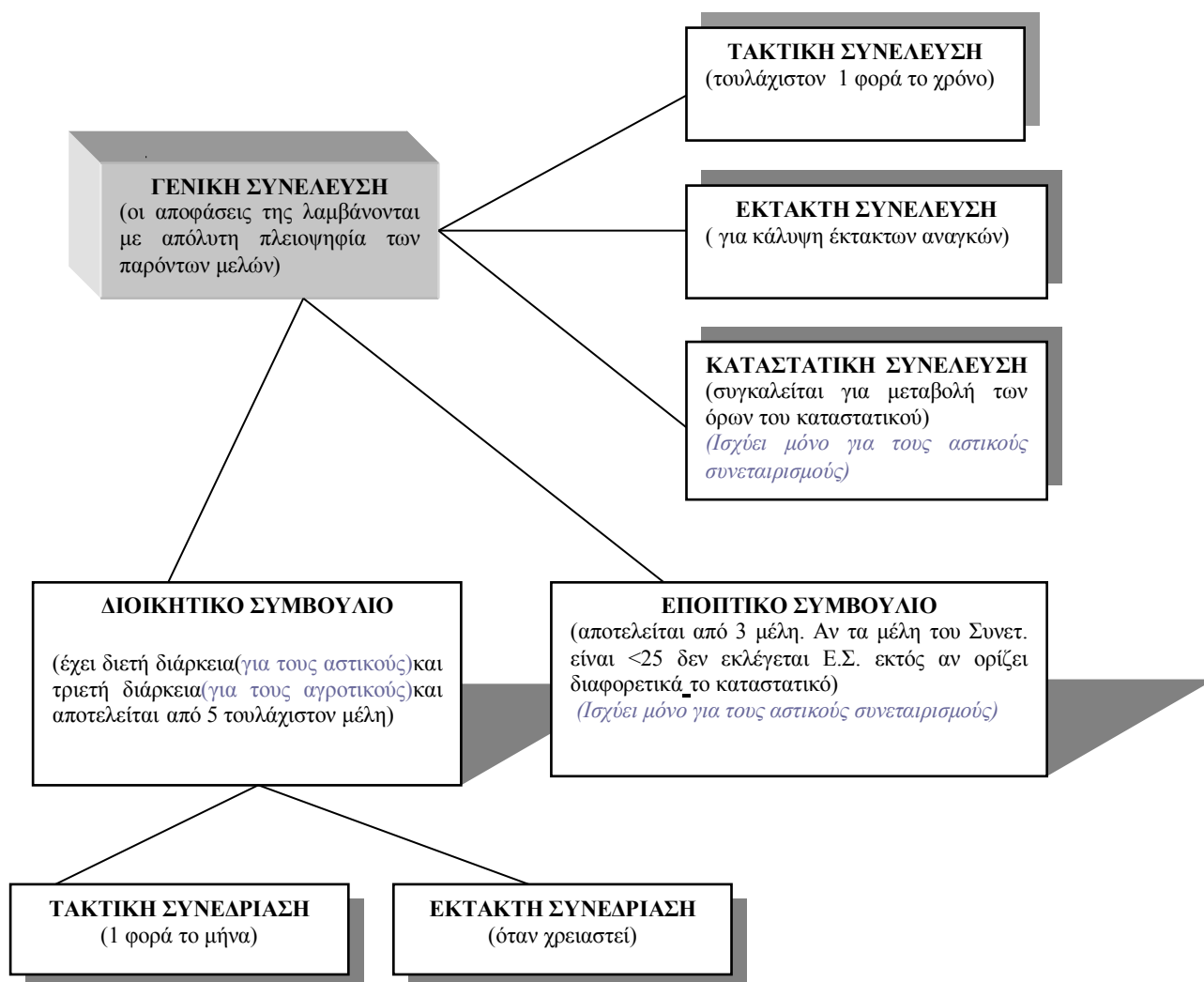
- ❖ Αποζημιώσεως, για την απασχόλησή τους με υποθέσεις του συνεταιρισμού οι οποίες ανατίθενται με ειδική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.
- ❖ Εξόδων κίνησης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του.

Το ύψος της αποζημιώσεως και των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου.

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, στο Ν. 2810/2000 δεν υπάρχει ο θεσμός του εποπτικού συμβουλίου στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Ο έλεγχος, οικονομικός, διαχειριστικός, λογιστικός, ασκείται από ορκωτούς ελεγκτές ή από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, καθώς και από τον Υπουργό Γεωργίας (άρθρο 17 Ν. 2810)

⁹ Ν.2810/2000, άρθρο 14. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε Μάνατζερ. Το Δ.Σ. μπορεί επίσης να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων σε μέλος αυτού ή σε στέλεχος ή υπάλληλο του συνεταιρισμού.

Στο ακόλουθο σχήμα αποτυπώνονται διαγραμματικά τα όργανα διοίκησης των Συνεταιρισμών (Αστικών- Αγροτικών)

3.5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΟΥΣ

Κάθε μέλος του συνεταιρισμού έχει τις παρακάτω **υποχρεώσεις**:

❖ Να παραμένει μέλος του συνεταιρισμού για όσο χρόνο προβλέπει το καταστατικό του, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος πρόωρης αποχώρησής του, τον οποίο υποχρεούται να δηλώσει τρεις τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

❖ Να καταβάλει τη συνεταιριστική μερίδα. Μέλος που καθυστερεί έστω και μια δόση της συνεταιριστικής μερίδας δεν έχει δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση, ούτε δικαίωμα εκλέγεσθαι.¹⁰

¹⁰ Ν.2810/2000 άρθρο 7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών, για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το συνεταιρισμό

Κάθε μέλος του συνεταιρισμού έχει τα παρακάτω **δικαιώματα**:

- ❖ Να εκλέγει και να εκλέγεται στο Δ.Σ. και στο Ε.Σ.
- ❖ Να ζητά πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού.
- ❖ Να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και να παίρνει αντίγραφο των πρακτικών αυτής καθώς και αντίγραφο του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης»
- ❖ Να λαμβάνει γνώση του περιεχομένου των ατομικών του λογαριασμών και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του συνεταιρισμού, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.
- ❖ Να συμμετέχει στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης.

3.6. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ

3.6.1. Προϋποθέσεις και περιορισμοί κατά την άσκηση του δικαιώματος αποχώρησης.

Οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος κατά την άσκηση από το συνεταίρο του δικαιώματος αποχώρησης αφορούν κύρια τον παράγοντα χρόνο.

Σύμφωνα με το νόμο 1667/86, για να αποχωρήσει ο συνεταίρος από το συνεταιρισμό οφείλει να δηλώσει την πρόθεσή του αυτή γραπτά στο διοικητικό συμβούλιο, τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από το τέλος της εταιρικής χρήσης. Ο νόμος δεν προβλέπει ελάχιστο χρόνο παραμονής του συνεταίρου στο συνεταιρισμό, μετά τη συμπλήρωση του οποίου να είναι σε θέση ν' αποχωρήσει. Αφήνει όμως τη δυνατότητα αυτή στο καταστατικό, το οποίο έτσι μπορεί να προβλέπει ένα χρόνο υποχρεωτικής παραμονής στο συνεταιρισμό, που σύμφωνα όμως με το νόμο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία χρόνια.

Με την καθιέρωση ενός ορίου παραμονής στο συνεταιρισμό εξασφαλίζεται η συμμετοχή των συνεταίρων τουλάχιστον για ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Το ανώτατο όριο που ο νόμος αναφέρει, σαν όριο που δεν επιτρέπεται το καταστατικό να υπερβεί, πιστεύουμε ότι επαρκεί για την προστασία του συνεταιρισμού, ενώ παράλληλα δεν οδηγεί ουσιαστικά σε κατάργηση ή υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος αποχώρησης.

Η αποχώρηση του συνεταίρου από το συνεταιρισμό επέρχεται μόνο στο τέλος της εταιρικής χρήσης. Αυτό προκύπτει, έμμεσα, από τη διάταξη του νόμου 1667/86, που ορίζει, ότι η δήλωση αποχώρησης πρέπει να υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο του συνεταιρισμού τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Με τον καθορισμό του τέλους της εταιρικής χρήσης σαν αφετηρία επέλευσης των συνεπειών της αποχώρησης αποφεύγεται η δημιουργία δυσάρεστων καταστάσεων, που θα μπορούσαν να προκύψουν, όταν οι συνεταίροι αποχωρούσαν από το συνεταιρισμό οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης.

Παράλληλα, δίνεται ο χρόνος στο συνεταιρισμό να καθορίσει την αξία της μερίδας που αποδίδεται στο συνεταίρο, με βάση τον ετήσιο ισολογισμό. Πέρα απ' όλα αυτά, η πραγματοποίηση της αποχώρησης στο τέλος της εταιρικής χρήσης συντείνει

στο να διατηρηθεί στο συνεταιρισμό μια σταθερή πιστωτική δύναμη. Τονίστηκε επανειλημμένα, ότι το στήριγμα της δύναμης του συνεταιρισμού είναι η συμβολή τόσο προσωπική, όσο και περιουσιακή των συνεταίρων. Διατηρώντας λοιπόν, τον αριθμό τους αναλλοίωτο σ' όλη τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης επιτυγχάνεται σταθερότητα στην οικονομική υπόσταση του συνεταιρισμού.¹¹

Ένα άλλο θέμα σχετικά με το χρόνο άσκησης του δικαιώματος αποχώρησης είναι το εξής: Για να υποβάλλει ο συνεταίρος τη σχετική δήλωση οφείλει να περιμένει να περάσει ολόκληρος ο χρόνος της αναγκαστικής παραμονής του στο συνεταιρισμό, ή μπορεί να κάνει τη δήλωσή του νωρίτερα, με την προϋπόθεση βέβαια ότι ο χρόνος της υποχρεωτικής παραμονής θα συμπληρωθεί στο τέλος της εταιρικής χρήσης.

Ο νόμος 1667/86 δεν προβλέπει περιπτώσεις κατά τις οποίες οι χρονικοί περιορισμοί του δικαιώματος της αποχώρησης δεν εμφανίζονται.

Ορθά όμως έχει επισημανθεί, ότι είναι δυνατή η αποχώρηση, όταν υφίσταται σπουδαίος λόγος, χωρίς να τηρηθούν οι νόμιμες ή οι τυχόν υπάρχουσες καταστατικές προθεσμίες. Μια τέτοια άποψη βρίσκεται πραγματικά σε αρμονία τόσο με όλο το πνεύμα που διέπει τη συνεταιριστική σχέση, όσο και με τις γενικές διατάξεις του αστικού δικαίου που αφορούν τα σωματεία και που αξιώνουν αναλογική εφαρμογή εν προκειμένω, ενόψει του σωματειακού χαρακτήρα του συνεταιρισμού. Μάλιστα ο νόμος 2169/93 για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, αναφέρει, ότι ο συνεταίρος δεν μπορεί να αποχωρήσει από το συνεταιρισμό πριν περάσει ο χρόνος για τον οποίο δεσμεύτηκε, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Συνεπώς και με βάση την αναλογική εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε εφικτό τον παραμερισμό των χρονικών και άλλων προϋποθέσεων για την άσκηση του δικαιώματος αποχώρησης, όταν σπουδαίος λόγος καθιστά αδύνατη την παραμονή του συνεταίρου στο συνεταιρισμό.

Οι περιορισμοί κατά την άσκηση του δικαιώματος αποχώρησης, που ήδη αναφέραμε, είναι οι μόνοι που επιτρέπονται. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί το καταστατικό να προβλέπει και άλλους. Για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται να εξαρτάται η αποχώρηση του συνεταίρου από την προηγούμενη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του προς το συνεταιρισμό, ή να επιβάλλεται σ' αυτόν η καταβολή κάποιου προστίμου. Επίσης δεν είναι αποδεκτή η θέσπιση κυρώσεων, όπως για παράδειγμα, η παρακράτηση της μερίδας του εξερχόμενου συνεταίρου, ή ο αποκλεισμός του από τη διανομή των κερδών που γίνεται στο τέλος της χρήσης στην οποία αποχωρεί. Αντίθετα, γίνονται δεκτές συμφωνίες μεταξύ συνεταίρων και συνεταιρισμού, που ρυθμίζουν σχέσεις καθαρά συμβατικού χαρακτήρα και δεν αφορούν, παρά έμμεσα μόνο το δικαίωμα αποχώρησης. Έτσι μπορεί, για παράδειγμα να συμφωνηθεί ότι, δάνειο που χορηγήθηκε από το συνεταιρισμό σε συνεταίρο με μακρόχρονη προθεσμία μετατρέπεται με την αποχώρηση του σε ληξιπρόθεσμο.¹²

¹¹Εφη Τζίβα, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταίρων*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997, σελ.286

¹²Εφη Τζίβα, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταίρων*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997, σελ.288

3.7. ΕΥΘΥΝΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Η ευθύνη των συνεταίρων για τις υποχρεώσεις που έχει συνεταιρισμός προς τρίτους είναι επικουρική και ανακύπτει μόνο όταν ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του και εφόσον οι δανειστές, αφού στράφηκαν κατά του συνεταιρισμού και εξάντλησαν όλα τα διωκτικά μέτρα, δεν μπόρεσαν να ικανοποιηθούν από τη συνεταιριστική περιουσία.

Το όριο της ευθύνης ορίζεται στο καταστατικό. Συχνά, περιορίζεται μέχρι το ποσό των συνεταιριστικών μερίδων για τις οποίες κάθε συνεταίρος έχει εγγραφεί (συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης). Σε περίπτωση όμως που ο συνεταιρισμός λόγω του ειδικού σκοπού του, έχει την ανάγκη από ευρεία πιστωτική επιφάνεια, τότε η ευθύνη είναι απεριόριστη (συνεταιρισμός απεριόριστου ευθύνης) και κάθε συνεταίρος ευθύνεται για τα χρέη με όλη την προσωπική του περιουσία.

Το άρθρο 4 του νόμου 1667/86 ορίζει ότι ο συνεταίρος αστικού συνεταιρισμού ευθύνεται εις ολόκληρο για τα χρέη του συνεταιρισμού έναντι των τρίτων, είτε απεριόριστα είτε ως ένα ορισμένο χρηματικό ποσό που ορίζεται από το καταστατικό και το οποίο είναι ίσο ή πολλαπλάσιο της αξίας κάθε συνεταιριστικής μερίδας. Επίσης, ορίζει ότι η ευθύνη του συνεταίρου υφίσταται και για τα χρέη που είχαν δημιουργηθεί πριν γίνει μέλος. Δεν περιλαμβάνει τα χρέη που δημιουργήθηκαν μετά την έξοδό του. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μετά την παρέλευση ενός έτους από την έξοδο του συνεταίρου ή από την περάτωση της πτωχεύσεως ή της εκκαθαρίσεως.

Η ευθύνη των μελών των αγροτικών συνεταιρισμών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του νόμου 2810/2000, για τις υποχρεώσεις τους προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που ορίζει το καταστατικό. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται από το καταστατικό ως ίση με το ποσό της υποχρεωτικής και των τυχόν πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων ή με ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού αυτού.

Τα μέλη έχουν ευθύνη της προηγούμενης παραγράφου και μετά την έξοδό τους από το συνεταιρισμό, για τις υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν κατά την εγγραφή τους.

Αξιώσεις τρίτων από την ευθύνη των μελών του συνεταιρισμού κατά τις παραγράφους 1 και 2 παραγράφονται μετά παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός έτους από το πέρας της πτωχεύσεως ή της εκκαθαρίσεως του συνεταιρισμού, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών και των οργάνων του συνεταιρισμού, για υποχρεώσεις του συνεταιρισμού προς τρίτους και το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και συνεταιρισμού.

Οι δανειστές μέλους αγροτικού συνεταιρισμού δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του συνεταιρισμού ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μεριδίων υποχρεωτικών ή προαιρετικών, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.

Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, για οφειλές των μελών προς τρίτους: α) το αντάλλαγμα για τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο συνεταιρισμό, β) τα προϊόντα της παραγωγής των μελών που παραδόθηκαν στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία, γ) το τίμημα των προϊόντων της περίπτωσης β'.

Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του συνεταιρισμού, ως τρίτου, χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχές σε είδος του αγροτικού συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

3.8. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥΣ.

Η διάκριση των δραστηριοτήτων, που αναπτύσσει ο συνεταιρισμός για την πραγματοποίηση του σκοπού του, αποκτά ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια του προβληματισμού, εάν και ποιες ακριβώς δραστηριότητες μπορούν να γίνουν όχι μόνο ανάμεσα στο συνεταιρισμό και τα μέλη του, αλλά ανάμεσα στο συνεταιρισμό και σε τρίτα πρόσωπα. Πρόκειται για έναν προβληματισμό που απασχόλησε έντονα την επιστήμη του συνεταιριστικού δικαίου, γιατί ακριβώς συνδέθηκε με την ιδιαιτερότητα του συνεταιρισμού και το ιδιόρρυθμο περιεχόμενο του σκοπού του. Η όλη έρευνα εντοπίστηκε στις κύριες δραστηριότητες, ενώ για τις βοηθητικές και τις κοινές, κρίθηκε ότι δεν υπάρχει λόγος να εγκλωβιστούν στον κύκλο των συνεταιίρων μόνο. Αντίθετα για τις κύριες δραστηριότητες, ο προβληματισμός είναι έντονος, κι αυτό συμβαίνει, γιατί η άσκηση των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού με τα μέλη του, αντικατοπτρίζει την ίδια τη φιλοσοφία της συνεταιριστικής συνεργασίας, ενώ παράλληλα είναι φορτισμένη από ιστορικές καταβολές και διεκδικήσεις.

Σήμερα το θέμα της επέκτασης των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού και σε τρίτα πρόσωπα καλείται να λάβει υπόψη του τις νέες οικονομικές συγκυρίες, που προέκυψαν σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, χωρίς όμως παράλληλα να αγνοείται η ιδιαίτερη φύση και ο σκοπός του συνεταιρισμού.

Η νομοθετική αντιμετώπιση του θέματος δεν αφήνει καταρχήν περιθώρια για μια άμεση καταφατική απάντηση στο ερώτημα, εάν είναι δυνατή η επέκταση των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού σε μη συνεταιίρους.

Ο νόμος 1667/86 δεν αντιμετωπίζει άμεσα το θέμα, με την έννοια να ορίζει ρητά ότι οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται μόνο με μέλη, ή ότι αντίθετα μπορούν να επεκταθούν και σε κύκλο τρίτων προσώπων. Έμμεσα, όμως, και με βάση τα όσα αναφέρονται στην ενδεικτική απαρίθμηση των δραστηριοτήτων, που περιέχεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα, ότι ο κύκλος των συνεταιίρων φαίνεται αρχικά να μονοπωλεί την άσκηση των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού.

Ο περιορισμός των δραστηριοτήτων αυτών στους συνεταιίρους είχε τύχει ρητής νομοθετικής ρύθμισης στο νόμο 2076/1992 «περί ανάληψης και άσκησης δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις». Στο άρθρο 5 του νόμου αυτού υπήρχε η εξής ρύθμιση: πιστωτικά ιδρύματα που συστήνονται και λειτουργούν με την μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού συναλλάσσονται μόνο με τα μέλη τους.

Σύντομα όμως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδας (αρ. 2258/2.11.93) με την οποία επέρχεται ρήγμα στην απολυτότητα της αρχικής απαγόρευσης. Με τη σχετική Πράξη ορίζεται συγκεκριμένα, ότι τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή πιστωτικών συνεταιρισμών, συναλλάσσονται όχι μόνο με τα μέλη τους, αλλά και με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, το Ελληνικό Δημόσιο και με άλλα πρόσωπα εκτός των παραπάνω, μόνο όμως όταν στην τελευταία περίπτωση συμμετέχει στις σχετικές συναλλαγές και μέλος του συνεταιρισμού.

Η νομοθετική ρύθμιση αναφορικά με το θέμα της άσκησης των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού με μη μέλη του, οδηγεί σε ορισμένα συμπεράσματα. Καταρχήν οι δραστηριότητες εκείνες, που ρητά ο νόμος θέλει να περιορίζονται στον κύκλο των συνεταιίρων, δεν έχουν περιθώρια να επεκταθούν και σε τρίτα πρόσωπα. Αντίθετα, άλλες –κύρια πάντα- δραστηριότητες, που δεν καλύπτονται από ρητή νομοθετική απαγόρευση, είτε γιατί έχουν από τη φύση τους γενικό

χαρακτήρα, είτε αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών, μπορούν να επεκταθούν χωρίς πρόβλημα και σε τρίτα πρόσωπα.

Μια τέτοια επέκταση, πιστεύουμε ότι επιβάλλεται και για λόγους γενικότερης πολιτικής και προσπάθειας για προσέλκυση ατόμων στους κόλπους του συνεταιρισμού, ενώ συγχρόνως η ευρεία συναλλακτική δραστηριότητα θα επιφέρει κέρδη πραγματικά και οικονομική άνθηση στο συνεταιρισμό, ενδυναμώνοντας παράλληλα και την ανταγωνιστικότητά του στον εμπορικό χώρο.

Πάντως οφείλουμε να επισημάνουμε, ότι η διεύρυνση αυτή δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αυτοσκοπός, σε βάρος της κύριας αποστολής του συνεταιρισμού, που παραμένει πάντα η ανάπτυξη των συναλλακτικών σχέσεων με τον κύκλο των συνεταίρων. Γιατί ακριβώς προς το συμφέρον αυτών καθιερώνεται η απαγόρευση της ανέλεγκτης και απεριόριστης άσκησης των κύριων δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού με τρίτους και όχι γιατί υπάρχει δυσπιστία προς το θεσμό του συνεταιρισμού ως φορέα της επιχείρησης.

3.9. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν.(2810/2000), δύο ή περισσότεροι Συνεταιρισμοί μπορούν να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέας συνεταιριστικής οργάνωσης, στην οποία ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενες, είτε με την απορρόφηση μιας ή περισσότερων υφισταμένων συνεταιριστικών οργανώσεων από άλλη, η οποία ήδη λειτουργεί.

Για τη συγχώνευση απαιτείται:

- Απόφαση των γενικών συνελεύσεων καθεμιάς από τις προς συγχώνευση συνεταιριστικές οργανώσεις, που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία.
- Δημοσίευση των αποφάσεων, περιληπτικά, σε μία εφημερίδα του νομού της έδρας των υπό συγχώνευση συνεταιρισμών.
- Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων συνεταιρισμών από επιτροπή εμπειρογνομόνων.
- Σύγκληση των διοικητικών συμβουλίων των υπό συγχώνευση συνεταιρισμών σε κοινή γενική συνέλευση.
- Σύνταξη του καταστατικού του νέου συνεταιρισμού και αίτηση έγκρισης του από το αρμόδιο Υπουργείο.
- Οι συνεταιριστικές μερίδες των οργανώσεων που συγχωνεύθηκαν αποτελούν κεφάλαιο του νέου συνεταιρισμού.

Από λογιστικής άποψης, το θέμα της συγχώνευσης καμία δυσκολία δεν παρουσιάζει, αφού ισχύουν τα περί της συγχώνευσης των ανωνύμων εταιρειών.

3.10. ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

3.10.1. Διάλυση και Εκκαθάριση του Συνεταιρισμού

Διάλυση

Με βάση το άρθρο 55 του Ν. 602/1915, ο Συνεταιρισμός διαλύεται:

- Με απόφαση ειδικής συγκαλούμενης συνέλευσης λαμβανόμενης με πλειοψηφία των 3 /4 αυτών που συγκροτούν την απαρτία, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει άλλα.¹³
- Με την παρέλευση του τυχόν ορισμένου χρόνου από το καταστατικό.
- Με πτώχευση του συνεταιρισμού.
- Από άλλους λόγους τους οποίους μπορεί να ορίζει το καταστατικό όπως:
 - Αν ο σκοπός του συνεταιρισμού ή τα μέσα για την επίδιωξη του αντίκεινται στους νόμους ή τα χρηστά ήθη.
 - Αν η κανονική συγκρότηση της Διοίκησης ή του Εποπτικού Συμβουλίου καθίσταται αδύνατη, εξαιτίας ανεπαρκούς αριθμού συνεταίρων ή κάποια άλλη αιτία.
 - Αν ο συνεταιρισμός αδράνησε αδικαιολόγητα περισσότερο από μία διετία.
 - Αν ο συνεταιρισμός αποτελεί μέλος πολιτικού κόμματος ή αν στις εργασίες και συνεδριάσεις λαμβάνονται μέτρα κομματικής φύσης.
 - Αν ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί την περιουσία και τους πόρους του για εξυπηρέτηση σκοπών οποιουδήποτε κόμματος ή συμμετέχει σε συνέδρια που εκτρέπονται από το πρόγραμμα του και αναμιγνύονται στην πολιτική.
 - Αν το καταστατικό του συνεταιρισμού εγκρίθηκε με βάση ανακριβείς δηλώσεις των ιδρυτών.
 - Η παράλειψη από αστικό συνεταιρισμό για πέντε συνεχή χρόνια υποβολής προς το Υπουργείο ή την αρμόδια Γενική Διοίκηση, των γνωστοποιήσεων, συνεπάγεται διάλυση του συνεταιρισμού αυτού, που γίνεται με πράξη του Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Εκκαθάριση

Το άρθρο 59 του Ν. 602/1915 ορίζει ότι η εκκαθάριση γίνεται από τη Διοίκηση, αν δεν έχει ανατεθεί από το καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σε άλλα πρόσωπα.

Εκκαθαριστές διορίζονται ένας ή τρεις. Με αίτηση του Εποπτικού Συμβουλίου ή του κατά το εδάφιο 2 του άρθρου 41 , αριθμού συνεταίρων, μπορούν να διοριστούν εκκαθαριστές από το Ειρηνοδικείο.

¹³Μπορεί το καταστατικό να ορίζει ότι η εκούσια διάλυση του συνεταιρισμού δεν μπορεί να γίνει, εφόσον ο αριθμός των συνεταίρων, οι οποίοι δεν τη θέλουν σε κανονικά συνελθούσα συνεδρίαση, είναι μεγαλύτερος των επτά, και αν ακόμα τα 3 /4 των ψήφων εκφραστούν υπέρ της. Εφόσον δε ο ελάχιστος αυτός αριθμός των συνεταίρων εκφράζεται υπέρ της εξακολούθησης των εργασιών του συνεταιρισμού, δεν μπορεί να επέλθει διάλυση και απομένει σε αυτούς που τη θέλουν να δηλώσουν ότι αποχωρούν.

Οι εκκαθαριστές που διορίζονται από το Ειρηνοδικείο μπορούν να ανακληθούν με τον τρόπο που διορίστηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Ν.602/1915. Αυτοί που δεν διορίστηκαν από το Ειρηνοδικείο μπορούν να ανακληθούν από τη συνέλευση οποτεδήποτε.

Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης η προσωπικότητα του συνεταιρισμού διατηρείται.

Σύμφωνα με το νόμο οι εκκαθαριστές εφόσον δεν ορίζει κάτι άλλο η πράξη για το διορισμό τους, ενεργούν όλοι μαζί. Όμοια, η πράξη διορισμού των εκκαθαριστών, όπως και για κάθε μεταβολή στα πρόσωπά τους, γνωστοποιείται από τη διοίκηση στο Ειρηνοδικείο και στον αρμόδιο Υπουργό.

Οι εκκαθαριστές οφείλουν μέσω του τύπου ή άλλου μέσου να κάνουν γνωστή τη διάλυση και να προσκαλέσουν τους δανειστές να αναγγελθούν. Επίσης, προσκαλούν τους εκ των λογιστικών βιβλίων δανειστές και με ιδιαίτερες γνωστοποιήσεις.

Εργασίες εκκαθαριστών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Ν.602/1915, ταυτόχρονα με την έναρξη της εκκαθάρισης και σε συνέχεια κάθε χρόνο συντάσσεται ισολογισμός. Τον ισολογισμό γνωστοποιούν στο Ειρηνοδικείο και στο αρμόδιο Υπουργείο. Έχουν δε όλα τα δικαιώματα και καθήκοντα των μελών της διοίκησης.

Οι εκκαθαριστές οφείλουν να περατώσουν τις εκκρεμείς υποθέσεις, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις του διαλυμένου συνεταιρισμού, να εισπράξουν τις απαιτήσεις και να μετατρέψουν σε μετρητά την περιουσία του συνεταιρισμού (ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ). Εκπροσωπούν δε δικαστικά και εξωδίκως το συνεταιρισμό. Για την περάτωση εκκρεμών υποθέσεων μπορούν να συνάπτουν νέες δικαιοπραξίες.¹⁴

Τα ποσά που εισπράττουν οι εκκαθαριστές κατατίθενται στην Τράπεζα ή στο Ταμείο συνεταιρισμών ή, αν αυτά δεν υπάρχουν, στην Αγροτική Τράπεζα ή σε Δημόσιο Ταμείο.

Η διανομή της περιουσίας στους συνεταιίρους, δεν μπορεί να γίνει πριν από την απόσβεση ή την κάλυψη των χρεών, ούτε πριν από την παρέλευση ενός χρόνου από την πρόσκληση των δανειστών, αν δε η απαίτηση είναι επίδικη ή όχι ληξιπρόθεσμη, η διανομή δεν μπορεί να γίνει πριν δοθεί ασφάλεια στο δανειστή.

Προκειμένου για γεωργικούς συνεταιρισμούς, το αποθεματικό κεφάλαιο ή τυχόν υπόλοιπο του που παραμένει αδιανέμητο, περιέρχεται στην υπάρχουσα τυχόν επαρχιακή Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών ή στην Αγροτική Τράπεζα για να χρησιμοποιηθεί υπέρ των συνεταιρισμών και μάλιστα για σύσταση παρεμφερούς με το διαλυμένο στον ίδιο τόπο συνεταιρισμού.

Αν δεν υπάρχει, περιέρχεται στον Δήμο ή στην Κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού και διατίθεται για κοινωφελείς σκοπούς του Δήμου ή της Κοινότητας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του παραπάνω νόμου όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, τα 3 /4 του αποθεματικού κεφαλαίου των αστικών συνεταιρισμών διανέμονται κατά τη διάλυση μεταξύ των υπαρχόντων και των πριν από ένα χρόνο εξελθόντων συνεταιίρων κατά μερίδες.

¹⁴ Ν.2810/2000 άρθρο 25. Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης με την ακόλουθη σειρά: προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς τους εργαζόμενους και ακολουθεί η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Στη συνέχεια εξοφλούνται οι προαιρετικές μερίδες. Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει διατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο καταστατικό.

Η διανομή της υπόλοιπης περιουσίας, μετά την αποπληρωμή του λαβείν των εταιρικών μερίδων, γίνεται «κατά κεφαλές» σε συνεταιρισμούς απεριορίστου ευθύνης ή, ανάλογα του λαβείν των μερίδων, σε περιορισμένης ευθύνης μεταξύ των υπαρχόντων κατά τη διάλυση συνεταιρίων και των εξελθόντων κατά το τελευταίο έτος, εφόσον στο καταστατικό δεν αποκλείεται η διανομή ή δεν ορίζεται άλλος τρόπος.

Τα βιβλία και τα έγγραφα του συνεταιρισμού παραδίδονται μετά το τέλος της εκκαθάρισης στο Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού, όπου κρατούνται για 10 χρόνια, προσιτά στους ενδιαφερόμενους.

Λογιστικά, εφόσον έχουμε υπόψη τα παραπάνω, καμία δυσκολία δεν έχουμε να συναντήσουμε διότι εφαρμόζονται οι ίδιες λογιστικές αρχές.

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Λογιστική απεικόνιση των εργασιών

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ λογιστικές εγγραφές σύστασης συνεταιρισμού
- ▶ αύξηση και ελάττωση του συνεταιρικού κεφαλαίου
- ▶ οι κυριότερες εργασίες των συνεταιρισμών
- ▶ εγγραφές ένωσης συνεταιρισμών
- ▶ λογιστικές εγγραφές τέλους χρήσεως
- ▶ λογιστικές καταστάσεις και διάθεση αποτελεσμάτων
- ▶ προϋπολογισμός
- ▶ απογραφή και ισολογισμός

4. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

4.1. ΣΚΟΠΟΣ

Η λογιστική των εμπορικών εταιρειών έχει σκοπό να εξετάζει και να επιλύει τα διάφορα ειδικά θέματα και προβλήματα που ανακύπτουν κατά τη σύσταση, λειτουργία, διάλυση και εκκαθάριση των εμπορικών εταιρειών.

Η επίλυση αυτή επιτυγχάνεται με τη δημιουργία ιδιαίτερων λογαριασμών και τη διατύπωση ιδιόμορφων λογιστικών εγγραφών, οι οποίες στηρίζονται στη λογιστική σκέψη και αποσκοπούν στην ορθή απεικόνιση των νομικών θεμάτων που παρουσιάζονται.

4.2. ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ

Η ιδιομορφία που παρουσιάζει η λογιστική των εμπορικών εταιρειών, σε αντίθεση με τη λογιστική των ατομικών επιχειρήσεων, εμφανίζεται κυρίως στις εξής περιπτώσεις:

- Κατά τη σύσταση
- Κατά τις συναλλαγές μεταξύ των εταίρων και της εταιρείας
- Κατά τις μεταβολές του εταιρικού κεφαλαίου
- Κατά τη διάθεση των αποτελεσμάτων
- Κατά τη διάλυση και εκκαθάριση των εταιρειών
- Κατά την απορρόφηση εταιρείας από άλλη
- Κατά τη συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων σε εταιρεία, δηλαδή μετατροπής νομικής μορφής κ.τ.λ.

4.3. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

4.3.1. Σύσταση του συνεταιριστικού κεφαλαίου

Όπως αναφέραμε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, κάθε συνetaίρος οφείλει να καταβάλει ορισμένο ποσό χρημάτων, μια φορά ή τμηματικά, για να εγγραφεί ως μέλος του συνεταιρισμού. Το ποσό το οποίο καταβάλει ή οφείλει να καταβάλει ο συνetaίρος, ονομάζεται **συνεταιριστική μερίδα**. Το δε σύνολο των συνεταιριστικών μερίδων σχηματίζει το **συνεταιριστικό κεφάλαιο** του συνεταιρισμού.

Κάθε συνetaίρος οφείλει να καταβάλει κατά τη εγγραφή του μαζί με το ποσό της συνεταιριστικής του μερίδας και το δικαίωμα εγγραφής, το οποίο καταβάλλεται αμέσως και σε χρήμα.

Λογιστικά, ο σχηματισμός του συνεταιρικού κεφαλαίου δεν παρουσιάζει καμία δυσκολία.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ιδρύεται συνεταιρισμός, του οποίου η αξία της συνεταιριστικής μερίδας ορίστηκε στα 150,00 € και το δικαίωμα εγγραφής στα 6,00 € και έστω ότι εγγράφονται 80 συνetaίροι για μία συνεταιριστική μερίδα ο καθένας, η οποία κατά το 1/3 καταβάλλεται αμέσως και τα υπόλοιπα σε δύο ισόποσες δόσεις. Το δικαίωμα εγγραφής καταβάλλεται ολόκληρο και σε μετρητά. Θα γίνουν οι εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		12.480,00	
	33.03	Συνetaίροι Λογ. Καλ. Κεφαλαίου	12.480,00		
	33.03.00	Λογ/σμός Συνetaιρ. Α	156,00		
	33.03.01	Λογ/σμός Συνetaιρ. Β	156,00		
	33.03.XX	ΚΤΛ			
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ			12.000,00
	40.92 ¹⁵	Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο Μερίδια 150 € *80	12.000,00		
2.	41	ΑΠΟΘ.ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ.			480,00
	41.94	Οφειλ/νο Αποθ/κό Δικαιώμ <i>Κάλυψη συνεταιριστικού Κεφαλαίου</i>	480,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		12.480,00	
	33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο	12.480,00		
	33.04.00	Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Α	156,00		
	33.04.01	Οφειλόμενο κεφάλ Συν. Β	156,00		
	33.04.XX	ΚΤΛ			
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			12.480,00
	33.03	Συνetaίροι Λογ. Καλ. Κεφαλ	12.480,00		
	33.03.00	Λογ/σμός Συνetaιρ. Α	156,00		

¹⁵ Η παραπάνω κωδικοποίηση στηρίζεται στο Ν. 2169/ 1993

	33.03.01 33.03.XX	Λογ/σμός Συνεταιρ. Β Κ.Τ.Λ. <i>Μεταφορά σε λογαριασμό</i>	156,00		
3.	38 38.00 33 33.04 33.04.00 33.04.01 33.04.XX	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Ταμείο ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Α Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Β Κ.Λ.Π. <i>Καταβολή της πρώτης δόσης και των δικαιωμάτων εγγραφής</i>	4.480,00 4.480,00 4.480,00 56,00 56,00	4.480,00	4.480,00
4.	40 40.92 41 41.94 40 40.91 41 41.93	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο ΑΠΟΘ.ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ. Οφειλ/νο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ. ΑΠΟΘ.ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ. Καταβλ/νο Αποθ/κό Δικαιωμ. Εγγραφής <i>Τακτοποίηση Καταβεβλημένου Κεφαλαίου</i>	4.000,00 4.000,00 480,00 480,00 4.000,00 480,00	4.000,00 480,00	4.000,00 480,00
5.	38 38.00 33 33.04 33.04.00 33.04.01 33.04.XX	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Ταμείο ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Α Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Β Κ.Λ.Π. <i>Καταβολή Β' δόσης</i>	4.000,00 4.000,00 4.000,00 50,00 50,00	4.000,00	4.000,00
6.	40 40.92 40 40.91	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ. <i>Τακτοποίηση Β' Δόσης Καταβ/νου Κεφαλ.</i>	4.000,00 4.000,00 4.000,00	4.000,00	4.000,00
7.	38 38.00 33 33.04	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Ταμείο ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο	4.000,00 4.000,00 4.000,00	4.000,00	4.000,00

	33.04.00	Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Α	50,00		
	33.04.01	Οφειλόμενο κεφάλ. Συν. Β	50,00		
	33.04.XX	Κ.Λ.Π. Καταβολή Γ΄ δόσης			
8.	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		4.000,00	
	40.92	Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	4.000,00		
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ			4.000,00
	40.91	Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ.	4.000,00		
		Τακτοποίηση Γ΄ Δόσης Καταβ/νου Κεφαλ..			

4.3.2. Αύξηση και Ελάττωση του Συνεταιρικού Κεφαλαίου

4.3.2.1 Αύξηση

Επειδή, προκειμένου για συνεταιρισμό δεν ισχύει η αρχή, του αμετάβλητου του ονομαστικού κεφαλαίου, όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρείες, πρέπει όσες φορές προστίθενται νέα μέλη ή αυξάνεται η συνεταιριστική μερίδα ή ο αριθμός των υποχρεωτικών συνεταιρικών μεριδίων, να πιστώνεται ο λογαριασμός «Συνεταιρικό Κεφάλαιο» με χρέωση του λογαριασμού «Συνέταιροι»

Παραδείγματα

● Ο Συνεταιρισμός «Χ. Π.Ε» αποφασίζει την αύξηση του συνεταιρικού κεφαλαίου με την αύξηση της αξίας της συνεταιρικής μερίδας από 150 € σε 200 € οι γραμμένοι συνέταιροι αυτού του συνεταιρισμού είναι 50.

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		2.500,00	
	33.03	Συνεταίροι Λογ. Καλ. Κεφαλ	2.500,00		
	33.03.00	Συνεταίρος "Α"	50,00		
	33.03.XX	ΚΤΛ			
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ			2.500,00
	40.92	Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (50 € * 50)	2.500,00		
		Αύξηση της συνεταιρικής μερίδας από 150 € σε 200 €			
2.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		2.500,00	
	33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο	2.500,00		
	33.04.00	Οφειλόμενο κεφαλ. συνεταίρου "Α"	50,00		
	33.04.XX	ΚΤΛ			

	33 33.03 33.03.00 33.03.XX	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Συνεταίροι Λογ. Καλ. Κεφαλ Συνεταίρος "Α" ΚΤΛ <i>Μεταφορά σε λογαριασμό</i>	2.500,00 50,00		2.500,00
3.	38 38.00 33 33.04 33.04.00 33.04.XX	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Ταμείο ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο Οφειλόμε. κεφ. συνεταίρου "Α" ΚΤΛ <i>Εξόφληση της υποχρέωσης που ανέλαβαν από την αύξηση της συνεταιρικής μερίδας</i>	2.500,00 2.500,00 50,00	2.500,00	2.500,00
4.	40 40.92 40 40.91	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ. <i>Τακτοποίηση καταβεβλημένου κεφαλ.</i>	2.500,00 2.500,00 2500,00	2.500,00	2.500,00

• Στον συνεταιρισμό «Ψ Π.Ε.» γράφτηκαν 10 νέα μέλη, καταβάλλοντας 10.000,00 € (1000 € μερίδα) για την συνεταιρική τους μερίδα και από 100,00 € για δικαιώματα εγγραφής. Τα χρήματα πληρώνονται σε μια δόση.

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	33 33.03 33.03.00 33.03.XX 40 40.92 41 41.94	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Συνεταίροι Λογ. Καλ. Κεφαλ Συνεταίρος "Α" ΚΤΛ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Οφειλόμενο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο Μερίδια 1000 € *10 ΑΠΟΘ. ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ. Οφειλ/νο Αποθ/κό Δικαιώμ <i>Εγγραφή 10 νέων μελών</i>	11.000,00 1.100,00 10.000,00 1.000,00	11.000,00	10.000,00 1.000,00
2.	33 33.04 33.04.00 33.04.XX 33 33.03	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο Οφειλόμενο κεφαλ. συνेत. "Α" ΚΤΛ ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Συνεταίροι Λογ. Καλ. Κεφαλ	11.000,00 1.100,00 11.000,00	11.000,00	11.000,00

	33.03.00 33.03.XX	Συνεταίρος "Α" ΚΤΛ <i>Οφειλόμενο κεφάλαιο</i>	1.100,00		
3.	38 38.00 33 33.04 33.04.00 33.04.XX	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Ταμείο ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ Οφειλόμενο κεφάλαιο Οφειλόμενο κεφαλ. συνेत. "Α" ΚΤΛ <i>Καταβολή κεφαλαίου</i>	11.000,00 11.000,00 11.000,00 1.100,00	11.000,00	11.000,00
4.	40 40.92 41 41.94 40 40.91 41 41.93	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Οφειλ/νο Συνεταιρ. Κεφάλαιο ΑΠΟΘ/ΚΑ - ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ. Οφειλ/νο Αποθεμ. Δικαιωμ. Εγγρ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Καταβ/νο Συν/κό Κεφάλαιο ΑΠΟΘ/ΚΑ - ΔΙΑΦΟΡ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ. Καταβ/νο Αποθ/κό Δικαιώματος Εγγραφής <i>Τακτοποίηση Καταβεβλημένου Κεφαλαίου</i>	10.000,00 10.000,00 1.000,00 1.000,00 10.000,00 10.000,00 1.000,00 1.000,00	10.000,00 1.000,00	10.000,00 1.000,00

4.3.2.2 Ελάττωση

Το Συνεταιρικό Κεφάλαιο ελαττώνεται:

1) Λόγω αποχώρησης του συνεταίρου. Η αποχώρηση μπορεί να γίνει:

- Αν ο συνεταίρος πεθάνει.
- Αν μεταβληθεί ο σκοπός του συνεταιρισμού.
- Αν μεταβληθεί το περιορισμένο της ευθύνης των συνεταίρων σε απεριόριστο και
- Αν λήξει ο χρόνος που όρισε το καταστατικό ως χρόνο υποχρεωτικής παραμονής.

2) Λόγω διαγραφής συνεταίρου εξαιτίας παράλειψης της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του στο συνεταιρισμό, εξαιτίας απώλειας των προσόντων που απαιτείται να έχει ο γραμμένος στο συνεταιρισμό ή ως συνέπεια καταδίκης του για παράβαση του ποινικού νόμου, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 13 και 15 του Ν.602/1915,

3) Λόγω ελάττωσης της αξίας της συνεταιρικής μερίδας.

4) Λόγω ελάττωσης του αριθμού των συνεταιρικών μερίδων.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις θα χρεωθεί ο λογαριασμός **Καταβεβλημένο Συνεταιρικό Κεφάλαιο** και θα πιστωθεί ο λογαριασμός **Συνεταίροι**.

Στην περίπτωση όμως κατά την οποία η χρήση θα κλείσει με ζημιές, τις οποίες δεν μπορεί να καλύψει ούτε το Τακτικό ούτε το Έκτακτο αποθεματικό, μπορεί η Γενική Συνέλευση, εφόσον το επιτρέπει το Καταστατικό, να αποφασίσει τη μείωση της αξίας των συνεταιρικών μερίδων, οπότε θα γίνει η εγγραφή:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		X	
	40.91	Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ	X		
	88	ΑΠΟΤΕΛ.ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ			X
	88.01	Ζημιές χρήσεως	X		
		<i>Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου για την κάλυψη ζημιών</i>			

Έτσι, θα παύσουν να εμφανίζονται οι ζημιές στον ισολογισμό του συνεταρισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 602/1915 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 11 του Ν.Δ. 28/11/1925, ο συνεταίρος που φεύγει από το συνεταρισμό έχει το δικαίωμα να ζητήσει την επιστροφή της μερίδας του, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις του Ν. 602/1915. Πάντως, αυτός που φεύγει δεν έχει κανένα δικαίωμα στην υπόλοιπη περιουσία του συνεταρισμού.

Η μερίδα επιστρέφεται στους μεν παραιτούμενους όπως είναι, αυτό που δικαιούνται ή το ενεργητικό της, εκείνη τη στιγμή, δηλαδή μετά την αφαίρεση τυχόν ζημιάς ή προσθήκης κέρδους κατά το τέλος του έτους κατά το οποίο αποχώρησαν, στους δε αποβαλλόμενους, όπως ήταν αυτό που δικαιούνταν κατά το τέλος του προηγούμενου έτους από την αποβολή τους.

Η μερίδα του εξερχόμενου συνεταίρου καταβάλλεται σε αυτόν μέσα σε ένα χρόνο από την έξοδό του, όχι όμως πριν περάσει ένα εξάμηνο.

Το καταστατικό μπορεί να ορίσει μεγαλύτερη προθεσμία καταβολής στους αποβληθέντες, για οποιοδήποτε άλλο λόγο, εκτός από την απώλεια των ιδιοτήτων που απαιτούνται για εγγραφή τους, αλλά όχι περισσότερο από τρία χρόνια.

Η προθεσμία της καταβολής σε περίπτωση αποβολής αρχίζει από την ημέρα που ο αποβληθείς θα ειδοποιηθεί για αυτήν με συστημένη επιστολή ή με δικαστικό κλητήρα

Αν όμως ο συνεταρισμός έχει χρέη περισσότερα από το ενεργητικό του, αυτός που αποχωρεί όχι μόνο δεν δικαιούται να πάρει κάτι, αλλά υποχρεούται να καταβάλει στο συνεταρισμό το ανάλογο σε αυτόν μέρος από το έλλειμμα που υπολογίζεται, κατά κεφαλές μεν στους συνεταρισμούς απεριόριστης ευθύνης, ανάλογα δε με τα μερίδια των συνεταίρων, εφόσον πρόκειται για συνεταρισμό με περιορισμένη ευθύνη.

Εφόσον καταβληθεί στο συνεταίρο που αποχωρεί το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού του, θα γίνουν οι εξής εγγραφές, αν πάρουμε για παράδειγμα ότι ο «B» γραμμένος για ένα μερίδιο αξίας 120 € που έχει καταβάλλει έναντι 60 € αποχωρεί, ο δε συνεταρισμός έχει πραγματοποιήσει κέρδος 25 € για κάθε συνεταιριστική μερίδα.

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		120,00	
	40.91	Καταβ/νο Συνεταιρ. Κεφάλ	120,00		
	40.91.00	Καταβ/νο συνεταιρικό κεφαλ. «Β»	120,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			120,00
	33.07	Δοσολ. Λογ. Συνεταίρων	120,00		
	33.07.00	Δοσολ. Λογ. Συνετ. Β.	120,00		
		<i>Μείωση κεφαλαίου λόγω αποχώρησης του Β.</i>			
2.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		85,00	
	33.07	Δοσολ. Λογ. Συνεταίρων	85,00		
	33.07.00	Δοσολ. Λογ. Συνετ. Β.	85,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			85,00
	33.07	Δοσολ. Λογ. Συνεταίρων	85,00		
	33.07.20	Συνετ. Μεριδ. που επιστραφ.	85,00		
		<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>			
3.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		85,00	
	33.07	Δοσολ. Λογ. Συνεταίρων	85,00		
	33.07.20	Συνετ. Μεριδ. Που επιστραφ.	85,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			85,00
	38.00	Ταμείο	85,00		
		<i>Καταβολή αξίας της συνεταιριστικής μερίδας του Β.</i>			

Εφόσον όμως ο συνεταιρισμός παρουσιάζει ζημιές και αν ο «Β» επιβαρύνεται με ποσό 85 € τότε μετά τη 2^η εγγραφή, θα γίνει η εξής εγγραφή:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		85,00	
	33.07	Δοσολ. Λογ. Συνεταίρων	85,00		
	33.07.20	Συνετ. Μεριδ. Που επιστραφ.	85,00		
	88	ΑΠΟΤΕΛ. ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ			85,00
	88.01	Ζημιές χρήσεως	85,00		
		<i>Μεταφορά της ανάλογης ζημιάς</i>			

4.4. ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Οι κυριότερες εργασίες των συνεταιρισμών είναι:

● **Η προμήθεια διαφόρων ειδών**, όπως τρόφιμα, ενδύματα, υποδήματα, οικιακά σκεύη κ.τ.λ., αφορούν τους αστικούς συνεταιρισμούς, ενώ λιπάσματα γεωργικά μηχανήματα, ζώα, σπόροι κ.τ.λ. τους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Η προμήθεια και η διάθεση των ειδών αυτών γίνεται με τους πλέον ευνοϊκούς όρους για τα μέλη του συνεταιρισμού, όπως π.χ. ο Προμηθευτικός και Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Δημοσίων Υπαλλήλων Χαλκίδας κ.λ.π.

Η προμήθεια των ειδών μπορεί να γίνει είτε με την αγορά από το συνεταιρισμό και την πώλησή τους στους συνεταίρους σε μεγαλύτερη τιμή, είτε με την αγορά μέσω του συνεταιρισμού έπειτα από εντολή και για λογαριασμό των συνεταίρων και διάθεσή τους στους συνεταίρους έναντι αμοιβής, η οποία καλείται προμήθεια.

Στην πρώτη περίπτωση ο συνεταιρισμός μοιάζει με τις εμπορικές επιχειρήσεις, που αγοράζουν και πωλούν σε μεγαλύτερη τιμή. Οφείλει συνεπώς να παρακολουθεί με το βιβλίο αποθήκης τις ποσότητες και τις τιμές, με τις οποίες αγοράζει και πωλεί, και να εμφανίζει τους συνεταίρους, που λαμβάνουν τα είδη με πίστωση, στο λογαριασμό «**33.00 Χρεώστες συνεταίροι**».

Στη δεύτερη περίπτωση ο συνεταιρισμός μοιάζει με τον παραγγελιοδόχο αγοράς, ο οποίος αγοράζει στο όνομά του και για λογαριασμό άλλου έναντι αμοιβής, η οποία καλείται προμήθεια. Εάν η προμήθεια γίνεται με εντολή και για λογαριασμό ορισμένων συνεταίρων, οι συνέταιροι αυτοί οφείλουν να καταβάλλουν και προκαταβολή.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο συνεταίρος «Δ» ανέθεσε στο συνεταιρισμό του την προμήθεια 20000 κιλών λιπάσματος και κατέβαλε για προκαταβολή 3100 €. Ο συνεταιρισμός αγόρασε τα 20000 κιλά λιπάσματος προς 0,30 € το κιλό και κατέβαλε για τη μεταφορά 40 €. Ο Συνεταιρισμός υπολογίζει την προμήθειά του προς 6% επί της τιμής της αγοράς. Θα γίνουν οι εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3.100,00	
	38.00	Ταμείο	3.100,00		
	30	ΠΕΛΑΤΕΣ -ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ			3.100,00
	30.05	Προκατ. Πελατών συνेत.	3.100,00		
	30.05.00	Συνεταίρος "Δ"	3.100,00		
		Λήψη προκαταβολής			
2.	20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		6.000,00	
	20.10	Εμπορεύματα συνεταίρων	6.000,00		
	20.10.00	Λιπάσματα 20000*0,30	6.000,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			6.000,00

	38.00	Ταμείο <i>Αγορά λιπάσματος για λογαριασμό των συνεταίρων</i>	6.000,00		
3.	30	ΠΕΛΑΤΕΣ -ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ		6.000,00	
	30.00	Πελάτες-Συνεταίροι εσωτερικού	2.900,00		
	30.00.XX	Συνεταίρος "Δ"	2.900,00		
	30.05	Προκατ. Πελατών συνετ.	3.100,00		
	30.05.00	Συνεταίρος "Δ"	3.100,00		
	20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			6.000,00
	20.10	Εμπορεύματα συνεταίρων	6.000,00		
	20.10.00	Λιπάσματα 20000*0,30 <i>Παράδοση αγορασθέντος λιπάσματος</i>	6.000,00		
4.	30	ΠΕΛΑΤΕΣ -ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ		400,00	
	30.00	Πελάτες-Συνεταίροι εσωτερικού	400,00		
	30.00.XX	Συνεταίρος "Δ"	400,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			40,00
	38.00	Ταμείο	40,00		
	75.	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠ. ΑΣΧΟΛ.			360,00
	75.02	Προμήθειες - Μεσιτείες <i>Καταβολή εξόδων και υπολογισμός προμήθειας</i>	360,00		
5.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3.300,00	
	38.00	Ταμείο	3.300,00		
	30	ΠΕΛΑΤΕΣ -ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ			3.300,00
	30.00	Πελάτες-Συνεταίροι εσωτερικού	3.300,00		
	30.00.XX	Συνεταίρος "Δ"	3.300,00		
		<i>Εξόφληση των υποχρεώσεών του</i>			

● **Η χορήγηση δανείων στα μέλη** είτε α) από τα κεφάλαια του συνεταιρισμού είτε β) από τα κεφάλαια της Τράπεζας μέσω του συνεταιρισμού. Η δεύτερη αυτή περίπτωση αφορά κυρίως τους γεωργικούς συνεταιρισμούς και την Αγροτική Τράπεζα. Γίνεται δε με υπογραφή γραμματίων από τους συνεταίρους, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Α' Η χορήγηση δανείων από τα κεφάλαια του συνεταιρισμού

Έστω ότι ο συνεταίρος «Κ» έλαβε από τα κεφάλαια του συνεταιρισμού, δάνειο 1500 €. Υπολογίστηκαν τόκοι 180 € και τέλη χορηγούμενων δανείων 8 €. Έναντι αυτών υπέγραψε τρεις συναλλαγματικές 600 €, 600 € και 300 € αντίστοιχα, τις οποίες ο συνεταιρισμός παρέδωσε στην Τράπεζα για είσπραξη. Έστω ότι η πρώτη συν/κή πληρώθηκε στην Τράπεζα, ενώ η δεύτερη, στο συνεταιρισμό.

Θα γίνουν οι εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		1.500,00	
	33.94	Ανοικτοί Λογ. Συνεταίρων	1.500,00		
	33.94.00	Συνεταίρος "Κ" -Λογ/σμός Δανείου	1.500,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			1.500,00
	38.00	Ταμείο	1.500,00		
		<i>Χορήγηση δανείου όπως το υπ' αριθμόν.... Ένταλμα πληρωμής</i>			
2.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		188,00	
	38.00	Ταμείο	188,00		
	76	ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ			188,00
	76.03	Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	180,00		
	76.98	Λοιπά έσοδα κεφαλαίων	8,00		
	76.98.00	Τέλη χορηγ. Δανείων	8,00		
		<i>Είσπραξη τόκων και τελών Γ.Ε.....</i>			
3.	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		1.500,00	
	31.00	Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	1.500,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			1.500,00
	33.94	Ανοικτοί Λογ. Συνεταίρων	1.500,00		
	33.94.00	Συνεταίρος "Κ"	1.500,00		
		<i>Αποδοχή συν/κής σε διαταγή Συνεταιρισμού</i>			
4.	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		1.500,00	
	31.01	Γραμ.στις Τράπεζες για είσπραξη	1.500,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			1.500,00
	31.00	Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	1.500,00		
		<i>Παράδοση συν/κών στην ΕΤΕ για είσπραξη</i>			
5.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		600,00	
	38.03	Καταθέσεις όψεως σε Ευρώ	600,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			600,00
	31.01	Γραμ. στις Τράπεζες για εισπρ	600,00		
		<i>Είσπραξη της συν/κής Νο 1από την ΕΤΕ</i>			
6.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		600,00	

	38-00	Ταμείο	600,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			600,00
	33.94	Ανοικτοί Λογ. Συνεταίρων	600,00		
	33.94.00	Συνετ. "Κ" -Λογ/σμός Δανείου	600,00		
		<i>Είσπραξη συν/κής Νο 2</i>			
7.	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		600,00	
	33.94	Ανοικτοί Λογ. Συνεταίρων	600,00		
	33.94.00	Συνεταίρος "Κ" -Λογ/σμός Δανείου	600,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			600,00
	31.01	Γραμ. στις Τράπεζες για εισπρ	600,00		
		<i>Επιστροφή και τακτοποίηση εξοφλημένης συν/κής Νο 2 από την ΕΤΕ</i>			

Β' Η χορήγηση δανείων από τα κεφάλαια της Τράπεζας μέσω του συνεταιρισμού.
Η μεσολάβηση του συνεταιρισμού στην περίπτωση αυτή θεωρείται αναγκαία για δύο κυρίως λόγους: α) για τη μεγαλύτερη ασφάλεια των χορηγούμενων δανείων από την Τράπεζα, απέναντι της οποίας υπεύθυνος είναι ο συνεταιρισμός και β) για να γίνει απλούστερη η διαδικασία της χορήγησης.

Έστω π.χ. ότι ο Ελαιουργικός και Πιστωτικός Συνεταιρισμός «ΔΕΛΤΑ Π.Ε.» έλαβε από την Α.Τ.Ε. δάνειο 12.000 €, για να το χορηγήσει στους συνεταίρους του ανάλογα με τον αριθμό των δένδρων. Η Τράπεζα κράτησε για τόκους 70 € και για τέλη χορηγούμενων δανείων 30 €. Στη συνέχεια, ο συνεταιρισμός μοίρασε το δάνειο μεταξύ των συνεταίρων έναντι συναλλαγματικών, τις οποίες παρέδωσε στην Τράπεζα, αφού κράτησε βέβαια τους τόκους και τα τέλη. Έστω ότι ο συνεταίρος «Ν» πλήρωσε στην Τράπεζα τη συν/κή του που έληξε, ονομαστικής αξίας 180 € και όμοια ο «Μ» στο συνεταιρισμό τη συν/κή του που έληξε, ονομαστικής αξίας 240 €.

Θα γίνουν οι εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		12.000,00	
	38.00	Ταμείο	12.000,00		
	52	ΤΡΑΠ. ΛΟΓ. ΒΡΑΧΥΠ. ΥΠΟΧΡ.			12.000,00
	52.00	Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος	12.000,00		
	52.00.00	Δάνεια με υπογρ. Γραμματίων	12.000,00		
		<i>Αύξηση δανείου Γ.Ε.....</i>			
2.	65	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		100,00	

	65.05	Τόκοι κ' έξοδα λοιπών βραχυπρ. Τραπεζικών Χρηματοδοτήσεων	70,00		
	65.98	Λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτ. Έξοδα	30,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			100,00
	38.00	Ταμείο	100,00		
		<i>Παρακράτηση τόκων και τελών</i>			
3.	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		12.000,00	
	31.00	Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο Συν/κή Αποδοχής "N" 180,00 Συν/κή Αποδοχής "M" 240,00 ΚΛΠ	12.000,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			12.000,00
	38.00	Ταμείο	12.000,00		
		<i>Διανομή του δανείου</i>			
4.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		100,00	
	38.00	Ταμείο	100,00		
	76	ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ			100,00
	76.03	Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	70,00		
	76.98	Λοιπά έσοδα κεφαλαίων	30,00		
	76.98.00	Τέλη χορηγήσεων δανείων	30,00		
		<i>Είσπραξη τόκων και τελών</i>			
5.	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		12.000,00	
	31.01	Γραμ.στις Τράπεζες για είσπραξη	12.000,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			12.000,00
	31.00	Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο Συν/κή Αποδοχής "N" 180,00 Συν/κή Αποδοχής "M" 240,00 ΚΛΠ	12.000,00		
		<i>Παράδοση συν/κών στην ΑΤΕ</i>			
6.	52	ΤΡΑΠ. ΛΟΓ. ΒΡΑΧΥΠ. ΥΠΟΧΡ.		180,00	
	52.00	Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος	180,00		
	52.00.00	Δάνεια με υπογρ. Γραμματίων	180,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			180,00
	31.01	Γραμ. στις Τράπεζες για εισπρ. Συν/κή "N" 180,00 €	180,00		
		<i>Εξόφληση συν/κής στην ΑΤΕ</i>			
7.					

	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		240,00	
	38.00	Ταμείο	240,00		
	31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			240,00
	31.01	Γραμ. στις Τράπεζες για εισπρ Συν/κή "Μ" 240,00 € <i>Εξόφληση συν/κής από τον "Μ"</i>	240,00		
8.	52	ΤΡΑΠ. ΛΟΓ. ΒΡΑΧΥΠ. ΥΠΟΧΡ.		240,00	
	52.00	Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος	240,00		
	52.00.00	Δάνεια με υπογρ. Συν/κών	240,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			240,00
	38.00	Ταμείο	240,00		
		<i>Εξόφληση συν/κής του "Μ" στην ΑΤΕ</i>			

Εάν ο συνεταιρισμός λάμβανε από την Τράπεζα δάνειο, για να καλύψει τις δικές του ανάγκες τότε θα χρεώναμε το λογαριασμό «**38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ**» για να εμφανισθεί το ληφθέν δάνειο και θα πιστώναμε τον δανειστή. Ο τίτλος του λογαριασμού ποικίλλει, ανάλογα με τη μορφή με την οποία χορηγήθηκε το δάνειο στο Συνεταιρισμό.

Οι μορφές των χορηγούμενων δανείων αναφέρονται παρακάτω:

- Χορήγηση δανείου με υπογραφή γραμματίων από το Συνεταιρισμό,
- Σε διαταγή του δανειστή ή με χορήγηση ενέχυρου,(προϊόντων του Συνεταιρισμού)
- Με ανοικτό λογαριασμό, δηλαδή με πίστωση χωρίς ειδική κατοχύρωση του δανειστή.

Εφόσον, όπως συμβαίνει στην πράξη στους γεωργικούς συνεταιρισμούς, μια Τράπεζα χρηματοδοτεί το Συνεταιρισμό, όπως η Αγροτική Τράπεζα, θα πιστώνεται αυτή σε έναν πρωτοβάθμιο λογαριασμό, έστω με τον τίτλο «*52.00 Αγροτική Τράπεζα λογ/σμός Δανείων*» ανεξάρτητα από τη μορφή του χορηγούμενου δανείου, και θα εξυπηρετείται από ένα ειδικό καθολικό, ή και το πιο απλό, ο λογαριασμός αυτός του καθολικού θα έχει διάφορες στήλες, όσες είναι και οι μορφές των δανείων.

Στην περίπτωση λήψης δανείου με ενέχυρο προϊόντα του Συνεταιρισμού, εφόσον αυτά παραδόθηκαν σε αποθήκες της Τράπεζας, θα πιστωθούν και θα χρεωθεί ο λογαριασμός «*Προϊόντα σε Ενέχυρο*».

● **Η συγκέντρωση και η διάθεση των προϊόντων των συνεταιρίων.**

Πολλές φορές ο συνεταιρισμός συγκεντρώνει τα προϊόντα των συνεταιρίων του κατά το χρόνο της συγκομιδής και τα διαθέτει για λογαριασμό των συνεταιρίων κατά το χρόνο της έλλειψης σε μεγαλύτερη τιμή λαμβάνοντας προμήθεια. Όλα τα έξοδα θα βαρύνουν τους συνεταιίρους. Η συγκέντρωση μπορεί ν' ακολουθείται κι από ελαφρά επεξεργασία του προϊόντος είτε όχι.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Μυτιλήνης συγκέντρωσε το λάδι των συνεταιίρων του και έλαβε από τον «Κ» 1200 κιλά, από τον «Ζ» 1300 κιλά κι από τον «Α» 1500 κιλά.. Κατέβαλε για την παραλαβή και αποθήκευση έστω 150,00 €. Το λάδι το πούλησε προς 1,30 € το κιλό μετρητοίς και , αφού κράτησε, με βάση την τιμή πώλησης, την προμήθειά του προς 5% , όπως και τα έξοδά του, που τα μοίρασε μεταξύ των συνεταιίρων ανάλογα με την ποσότητα του λαδιού, που παρέδωσε ο καθένας, εξόφλησε τους συνεταιίρους. Θα γίνουν οι εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1.	01	ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		4000	
	01.03	Εμπορ. Τρίτων για πώληση	4000		
	01.03.00	Λάδι 4000 κιλά	4000		
	05	ΔΙΚΑΙΟΥΧ. ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ ΠΕΡ. ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			4000
	05.03	Δικαιουχ. Εμπορευμ. για πώληση	4000		
	05.03.00	Συνεταίρος "Κ" 1200 κιλά	1200		
	05.03.01	Συνεταίρος "Ζ" 1300 κιλά	1300		
	05.03.02	Συνεταίρος "Α" 1500 κιλά	1500		
		Παραλαβή λαδιού για πώληση			
2.	64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		150,00	
	64.98	Διάφορα έξοδα	150,00		
	64.98.00	Έξοδα συγκέντρωσης λαδιού	150,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			150,00
	38.00	Ταμείο	150,00		
		Καταβολή εξόδων παραλαβής και αποθηκ.			
3.	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		5.200,00	
	38.00	Ταμείο	5.200,00		
	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			5.200,00
	53.98	Λοιπές βραχ. Υποχ. Σε Ευρώ	5.200,00		
	53.98.00	Συνεταίρος "Κ" 1200*1,30	1.560,00		
	53.98.01	Συνεταίρος "Ζ" 1300*1,30	1.690,00		
	53.98.02	Συνεταίρος "Α" 1500*1,30	1.950,00		
		Πώληση 4000 κιλών λαδιού			
4.	05	ΔΙΚΑΙΟΥΧ. ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ ΠΕΡ. ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		4000	
	05.03	Δικαιουχ. Εμπορευμ. για πώληση	4000		

	05.03.00	Συνεταίρος "Κ" 1200 κιλά	1200		
	05.03.01	Συνεταίρος "Ζ" 1300 κιλά	1300		
	05.03.02	Συνεταίρος "Λ" 1500 κιλά	1500		
	01	ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧΕΙΑ			4000
	01.03	Εμπορ. Τρίτων για πώληση	4000		
	01.03.00	Λάδι 4000 κιλά	4000		
		<i>Ολικός αντιλογισμός λόγω πώλησης</i>			
5.	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		150,00	
	53.98	Λοιπές βραχ. υποχ. Σε Ευρώ	150,00		
	53.98.00	Συνεταίρος "Κ"	45,00		
	53.98.01	Συνεταίρος "Ζ"	48,75		
	53.98.02	Συνεταίρος "Λ"	56,25		
	64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ			150,00
	64.98	Διάφορα έξοδα	150,00		
	64.98.00	Έξοδα συγκέντρωσης λαδιού	150,00		
		<i>Μερισμός εξόδων συγκέντρωσης</i>			
6.	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		260,00	
	53.98	Λοιπές βραχ. υποχ. Σε Ευρώ	260,00		
	53.98.00	Συνεταίρος "Κ"	78,00		
	53.98.01	Συνεταίρος "Ζ"	84,50		
	53.98.02	Συνεταίρος "Λ"	97,50		
	75	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠ. ΑΣΧΟΛΙΩΝ			260,00
	75.02	Προμήθειες- Μεσιτείες	260,00		
		<i>Υπολογισμός προμήθειας</i>			
7.	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		4.790,00	
	53.98	Λοιπές βραχ. υποχ. Σε Ευρώ	4.790,00		
	53.98.00	Συνεταίρος "Κ"	1.437,00		
	53.98.01	Συνεταίρος "Ζ"	1.556,75		
	53.98.02	Συνεταίρος "Λ"	1.796,25		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			4.790,00
	38.00	Ταμείο	4.790,00		
		<i>Εξόφληση λογ/σμών από πώληση προϊόντων συνεταίρων</i>			

● **Η εκμετάλλευση μηχανημάτων και διαφόρων εγκαταστάσεων.**

Πολλές φορές οι συνεταιρισμοί αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση μηχανημάτων, π.χ. αλωνιστικών μηχανών, βενζιναρότρων, κτλ, αλλά και ολόκληρων εργοστασίων π.χ.

ελαιοτριβείων, εκκοκκιστηρίων κτλ, τα οποία ανήκουν στον ίδιο συνεταιρισμό ή σε τρίτους με ενοίκιο.

Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται ιδιαίτερος λογαριασμός ο οποίος χρεώνεται με τα έξοδα λειτουργίας, όπως καύσιμα, λιπαντικά, εργατικά κτλ, και με τις αποσβέσεις, και πιστώνεται με κάθε έσοδο ή αμοιβή, που προέρχεται από την εκμετάλλευσή του, όπως π.χ. εισπράξεις από το όργανο του κτήματος του «Α» κ.ο.κ. Στο τέλος της χρήσης κατά τη σύνταξη του Ισολογισμού το υπόλοιπο του λογαριασμού κυκλοφορίας μεταφέρεται στο λογαριασμό «88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ».

● **Η αγορά οικοπεδικών εκτάσεων.** Πολλοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι καλούνται στεγαστικοί, οικοδομικοί κτλ. συνεταιρισμοί, για ν' αντιμετωπίσουν το στεγαστικό πρόβλημα των μελών τους, προβαίνουν στην αγορά μεγάλων οικοπεδικών εκτάσεων, οι οποίες βρίσκονται έξω από κατοικημένες περιοχές μεγάλων πόλεων σε χαμηλή τιμή, και αφού εγκαταστήσουν δίκτυα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και ύδατος, τις μοιράζουν μεταξύ των συνεταιρών. Η αγορά της οικοπεδικής έκτασης και οι δαπάνες για τις εγκαταστάσεις παροχής ρεύματος και ύδατος γίνονται από τα κεφάλαια του συνεταιρισμού, που προέρχονται από τις συνεταιρικές μερίδες, οπότε δημιουργούνται και ανάλογες ημερολογιακές εγγραφές.

4.5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Η ένωση συνεταιρισμών αποτελεί ίδιο οργανισμό, ο οποίος μπορεί να είναι περιορισμένης ή απεριόριστης ευθύνης, πράγμα που καθορίζεται ρητά στο καταστατικό της ένωσης.

Το καταστατικό της ένωσης συνεταιρισμών θα καθορίσει και την αξία της συνεταιρικής μερίδας, όπως και τα δικαιώματα εγγραφής. Οι εργασίες των ενώσεων συνεταιρισμών είναι πολλές και καθορίζονται από τα καταστατικά τους.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Καλαμάτας εγγράφεται στην ένωση Συνεταιρισμών Γυθείου, της οποίας η συνεταιρική μερίδα έχει ορισθεί σε 750,00 € το δε δικαίωμα εγγραφής, σε 15,00 €. Θα γίνουν οι εξής εγγραφές:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		750,00	
	33.94	Συνεταιρ. Μερίδες Ενώσεως	750,00		
	33.94.00	Ένωση συνεταιρ. Γυθείου	750,00		
	64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		15,00	
	64.98	Διάφορα έξοδα	15,00		
	64.98.00	Δικαιώματα εγγραφής	15,00		
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			765,00
	38.00	Ταμείο	765,00		

Εάν ο συνεταιρισμός αποχωρήσει ή διαγραφεί από την ένωση και αποσύρει τη συνεταιρική του μερίδα, Θα γίνει η εξής εγγραφή:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		750,00	
	38.00	Ταμείο	750,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			750,00
	33.94	Συνεταιρ. Μερίδες Ενώσεως	750,00		
	33.94.00	Ένωση συνεταιρ. Γυθείου	750,00		
		Αποχώρηση ή διαγραφή και είσπραξη συνεταιρικής μερίδας			

4.6. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΕΩΣ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του Ν. 602/1915, το Καταστατικό του Συνεταιρισμού πρέπει να ορίζει τον τρόπο σύνταξης και εξέλεξης του Ισολογισμού.

4.6.1. Προϋπολογισμός

Ένα μήνα τουλάχιστον πριν από τη λήξη της χρήσης, ορίζεται στα καταστατικά των Συνεταιρισμών να συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο προϋπολογισμός *Εσόδων και Εξόδων* του Συνεταιρισμού της επόμενης χρήσης και να υποβάλλεται για έγκριση στη Γενική Συνέλευση μαζί με την έκθεση του εποπτικού συμβουλίου.

Με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του Ν.602/1915 όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, κάθε δαπάνη σε υπέρβαση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού βαρύνει τον Πρόεδρο ή τον Ταμία, με αίτηση της εποπτικής υπηρεσίας, ή οποιονδήποτε συνεταιίρο, καταλογίζεται από τον Ειρηνοδίκη και διατάζεται η υπέρ του Συνεταιρισμού είσπραξη ως δημόσιο έσοδο.

4.6.2 Απογραφή και Ισολογισμός

Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσεως γίνεται απογραφή και το διοικητικό συμβούλιο

συντάσσει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, τους οποίους υποβάλλει στην τακτική γενική συνέλευση για έγκριση.

Το διοικητικό συμβούλιο θέτει στη διάθεση του εποπτικού συμβουλίου τον ισολογισμό και το λογαριασμό των κερδών και ζημιών ένα μήνα πριν από την ημέρα που συγκαλείται η γενική συνέλευση.

Το εποπτικό συμβούλιο, με βάση τα στοιχεία αυτά και τα πορίσματα του ελέγχου του, συντάσσει έκθεση την οποία υποβάλλει στη γενική συνέλευση.

Η πρώτη μετά το τέλος της χρήσεως τακτική γενική συνέλευση εγκρίνει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως καθώς και το πρόγραμμα δράσεως και αναπτύξεως της συνεταιριστικής οργάνωσης. Η μη έγκριση του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και του προγράμματος πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

Μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση τους από τη γενική συνέλευση, ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως αστικού συνεταιρισμού, δημοσιεύονται σε εφημερίδα του νομού όπου ο συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

Ο εγκριθείς από τη γενική συνέλευση ισολογισμός αγροτικού συνεταιρισμού, φυλάσσεται στον ειδικό φάκελο του συγκεκριμένου αγροτικού συνεταιρισμού, που τηρείται στην αντίστοιχη ένωση αγροτικών συνεταιρισμών. Ο ισολογισμός της Ένωσης φυλάσσεται στον ειδικό φάκελό της που τηρείται στην ΠΑΣΕΓΕΣ.

Σε περίπτωση κατά την οποία η χρήση κλείσει με ζημιά, αυτή καλύπτεται από τη χρησιμοποίηση, κατά πρώτο του **Τακτικού Αποθεματικού**, σε όποια όμως περίπτωση αυτό δεν επαρκεί χρησιμοποιείται και το έκτακτο αποθεματικό.

Αν δε το αποθεματικό αυτό δεν επαρκέσει, δύο πράγματα θα συμβούν, ή θα καταλογιστεί αυτή σε βάρος των συνεταίρων και μέχρι το ποσό της ευθύνης τους, περιορισμένα, αν πρόκειται για Συνεταιρισμό Περιορισμένης Ευθύνης (Σ.Π.Ε.), και απεριόριστα, αν πρόκειται για Συνεταιρισμό Απεριόριστης Ευθύνης (Σ.Α.Ε.), οπότε θα χρεωθούν αυτοί στο λογαριασμό «**Ανοικτοί Λογαριασμοί Συνεταίρων**» ή θα μειωθούν οι συνεταιρικές μερίδες, οπότε θα χρεωθεί ο λογαριασμός «**Συνεταιρικό Κεφάλαιο**» με πίστωση του λογαριασμού «**Ζημιές Χρήσεως**» που πλέον θα εξισωθεί.

Εφόσον έχουμε καθαρό κέρδος, η διάθεσή του θα γίνει κατά τους όρους του Καταστατικού, εκτός από την κράτηση για σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού που επιβάλλεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν.602/1915 όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συνήθως τα καταστατικά προβλέπουν:

● Κάποιο ποσοστό, τουλάχιστον **10%**, να χρησιμοποιείται για **σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού** μέχρι το ποσό το οποίο αυτό θα φτάσει το σύνολο των μερίδων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου.

● Κάποιο ποσοστό, συνήθως μεγαλύτερο του προηγούμενου (πολλές φορές πολλαπλάσιό του), να χρησιμοποιείται για **σχηματισμό Έκτακτου Αποθεματικού** με σκοπό να καταστεί ο συνεταιρισμός ανεξάρτητος από το ξένο κεφάλαιο.

● Κάποιο ποσοστό διανέμεται ως **Μέρισμα** στους συνεταίρους, σύμφωνα με τα σχετικά στους όρους του καταστατικού.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 14 του Ν. 602/1915, αν κάποιος συνεταιρικός καθυστερεί εισφορά στη συνεταιρική μερίδα, το μέρος από τα κέρδη που του ανήκει καταλογίζεται σε αυτήν.

Με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 46 του Ν.602/1915, δεν επιτρέπεται πληρωμή κερδών στους συνεταιρικούς, αν από προηγούμενες ζημιές ελαττώθηκαν οι συνεταιρικές μερίδες, μέχρι την αναπλήρωσή τους.

Ο νόμος 602/1915 με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, επέβαλε **Επένδυση του Τακτικού Αποθεματικού** των γεωργικών συνεταιρισμών, ορίζοντας ότι αυτό με κανένα τρόπο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις εργασίες του συνεταιρισμού, αλλά κατατίθεται αυτούσιο ή σε χρεόγραφα του Κράτους ή στην Αγροτική Τράπεζα και οι τόκοι του προστίθενται στο κεφάλαιο προς αύξησή του, ενώ με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε, ορίζει άλλα για το Τακτικό Αποθεματικό των αστικών συνεταιρισμών.

Το έκτακτο αποθεματικό, απεναντίας, χρησιμοποιείται στις εργασίες του συνεταιρισμού.

Παρακάτω αναφέρουμε ορισμένες περιπτώσεις διανομής κερδών και τις αντίστοιχες εγγραφές τους.

● **Εφαρμογή Α (διανομή κερδών)**

Ο συνεταιρισμός «Ψ» στο τέλος της χρήσης έχει κέρδος 3000€. Το 10% κρατείται για τακτικό αποθεματικό το 15% για έκτακτο και το υπόλοιπο 1/2 στους συνεταιρικούς και υπόλοιπο εις νέο.

Η εγγραφή θα είναι:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	88	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		3.000,00	
	88.99	Κέρδη προς διάθεση	3.000,00		
	41	ΑΠΟΘ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ.			705,00
	41.02	Τακτικό Αποθεματικό	300,00		
	41.05	Έκτακτα Αποθεματικά	405,00		
	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			1.147,50
	53.01	Μερίσματα πληρωτέα	1.147,50		
	42	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. ΕΙΣ ΝΕΟ			1.147,50
	42.00	Υπόλοιπο κερδών σε νέο	1.147,50		
		<i>Κατανομή κερδών</i>			

● **Εφαρμογή Β (διανομή ζημιών)**

Ο συνεταιρισμός «Ω» στο τέλος της χρήσης έχει ζημιά 1000 €. Καλύπτεται δε από το τακτικό αποθεματικό που είναι 600€ και από το έκτακτο που είναι 840 €.
Η εγγραφή θα είναι:

	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΡΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	41	ΑΠΟΘ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ		1.000,00	
	41.02	Τακτικό Αποθεματικό	600,00		
	41.05	Έκτακτα Αποθεματικά	400,00		
	88	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ			1.000,00
	88.01	Ζημιές χρήσης	1.000,00		
		<i>Κάλυψη ζημιών</i>			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

Λογιστικά βιβλία- Έλεγχος Συνεταιρισμών

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ βιβλία που είναι υποχρεωμένοι να τηρούν οι συνεταιρισμοί
- ▶ πότε υπάρχει ανεπάρκεια των βιβλίων
- ▶ πότε υπάρχει ανακρίβεια των βιβλίων
- ▶ πότε δεν υπάρχει ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων
- ▶ το αντικείμενο και οι σκοποί του ελέγχου
- ▶ ο ρόλος του ελεγκτή στη σημερινή οικονομική και κοινωνική ζωή
- ▶ βασικοί σκοποί ελέγχου
- ▶ σώμα ελεγκτών συνεταιριστικών οργανώσεων

5.1. ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

5.1.1. Βιβλία Αστικού Συνεταιρισμού

Ο συνεταιρισμός, εκτός από τα βιβλία που προβλέπει η φορολογική νομοθεσία τηρεί και τα πιο κάτω:

- Ⓢ Βιβλία μητρώου των μελών στο οποίο καταχωρίζονται με χρονολογική σειρά η ημερομηνία εγγραφής, το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός των μερίδων και η αξία τους και η χρονολογία τυχόν διαγραφής των μελών.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου.

Τα πιο πάνω βιβλία θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από τον Ειρηνοδίκη στην Περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την τήρηση και άλλων βιβλίων.

Όλα τα έγγραφα, οι επιστολές και τα αντίγραφα των, από τους συνεταιρισμούς, ανταλλασσόμενων εγγράφων ταξινομούνται σε φακέλους.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.602/1915, τα νομίμως τηρούμενα βιβλία έχουν την αποδεικτική δύναμη των εμπορικών βιβλίων.

Τα συνήθως τηρούμενα παραστατικά είναι τα γραμμάτια (ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ) είσπραξης και τα εντάλματα πληρωμής.

5.1.2. Βιβλία Αγροτικού Συνεταιρισμού

Οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις υποχρεούνται να τηρούν τα βιβλία που ορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων του ΠΔ 186/92 καθώς και τα πιο κάτω, θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., βιβλία:

- Ⓢ Βιβλίο μητρώου των τακτικών και ειδικών μελών.

- Ⓢ Βιβλίο μητρώου μελών κλαδικής οργάνωσης παραγωγής.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών κλαδικής οργάνωσης παραγωγής.
- Ⓢ Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων διοικητικού συμβουλίου.
- Ⓢ Βιβλίο απογραφής και ισολογισμού
- Ⓢ Κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό.

5.2. ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

5.2.1. Σε περίπτωση ανεπάρκειας ή ανακρίβειας των βιβλίων το κέρδος προσδιορίζεται εξωλογιστικά.

Σύμφωνα με το Π.Δ. 186/92 (ΦΕΚ 84Α'/92), (όπως ισχύει μετά τους Ν. 2459/97, 2523/97, 2556/97, 2579/98, 2753/99, 2842/2000, 2873/2000, 2948/2007, 2954/2007, 2992/2002 και 3052/2002.) όταν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογούμενου κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, ο Οικονομικός Έφορος οφείλει να τα απορρίψει και να προσδιορίσει τα οικονομικά αποτελέσματα με εξωλογιστικό τρόπο (εφαρμόζοντας δηλαδή συντελεστή καθαρού κέρδους στα ακαθάριστα έσοδα). Συνεπώς, το αν υπάρχει ή όχι ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων είναι κάτι που έχει μεγάλη σημασία, τόσο για το φορολογούμενο όσο και για το Δημόσιο, γιατί, στην καθεμιά απ' αυτές τις περιπτώσεις θα είναι διαφορετικό το οικονομικό αποτέλεσμα, καθώς και η φορολογική επιβάρυνση.

Το ν' απορριφθούν λοιπόν τα βιβλία ως ανεπαρκή ή ανακριβή είναι κάτι που έχει σοβαρές συνέπειες για το φορολογούμενο, γι' αυτό και η κρίση του Οικονομικού Εφόρου πρέπει να απορρέει από την ουσιαστική εκτίμηση των πραγμάτων και να μην είναι αόριστη και επιπόλαιη, ούτε και αποτέλεσμα αυθαίρετου συλλογισμού ή υποκειμενικής αντίληψης. Επιπλέον, πρέπει να γίνεται πλήρης και ειδικευμένη αιτιολόγηση της απόφασης του φορολογικού οργάνου, ώστε ο καθένας και ιδίως ο φορολογικός δικαστής, στον οποίο θα προσφύγει ο φορολογούμενος, να μπορεί να σχηματίσει ξεκάθαρη γνώμη, ότι τα βιβλία υπήρξαν ανεπαρκή ή ανακριβή και, ως εκ τούτου, γίνεται ανέφικτος ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών και, επομένως, αναγκαστικά τα βιβλία πρέπει να απορριφθούν.

Οι όροι «ανεπάρκεια» και «ανακρίβεια» λαμβάνονται διαζευκτικά και όχι αθροιστικά. Δηλαδή, η απόρριψη των βιβλίων μπορεί να γίνει είτε πρόκειται μόνο για ανεπάρκειά τους, είτε μόνο για ανακρίβεια.

5.2.2. Πότε υπάρχει ανεπάρκεια των βιβλίων

Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ.3 του Π.Δ. 186/92 (ΦΕΚ 84Α'/92) τα βιβλία της επιχείρησης κρίνονται ανεπαρκή, όταν η επιχείρηση διαζευκτικά ή αθροιστικά:

- Ⓢ Δεν τηρεί κατά περίπτωση το ισοζύγιο γενικού - αναλυτικών καθολικών το ή τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων, δεν τηρεί τα ημερολόγια ή το βιβλίο εσόδων - εξόδων ή δεν διαφυλάσσει τα αθεώρητα ημερολόγια ή το αθεώρητο βιβλίο εσόδων - εξόδων, το βιβλίο αποθήκης, το βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου, το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών, το βιβλίο απογραφών, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία, που

ορίζονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού με εξαίρεση το βιβλίο που τηρείται από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου.

Ⓢ Τηρεί ή εκδίδει ή διαφυλάσσει τα βιβλία και στοιχεία του Κώδικα αυτού κατά τρόπο που αντιβαίνει τις διατάξεις αυτού ή τηρεί βιβλία κατηγορίας κατώτερης εκείνης στην οποία εντάσσεται.

Ⓢ Λαμβάνει εικονικά ως προς τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης ή αξίας.

Ⓢ Εξοφλεί τιμολόγια αξίας 15.000 ευρώ και άνω με τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο.

Οι πράξεις ή οι παρατυπίες ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής τότε μόνο συνιστούν ανεπάρκεια, όταν δεν οφείλονται σε παραδρομή ή συγγνωστή πλάνη ή όταν καθιστούν αντικειμενικά αδύνατο και όχι απλώς δυσχερή το λογιστικό έλεγχο των φορολογικών υποχρεώσεων. Δεν συνιστούν αντικειμενική αδυναμία ελέγχου οι περιπτώσεις που αναφέρονται σε διαπιστωθείσες πλημμέλειες στα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία όταν καλύπτονται από καταστάσεις ή ηλεκτρομαγνητικά μέσα ή άλλα αναλυτικά στοιχεία, τα οποία παρέχονται στο φορολογικό έλεγχο στην προθεσμία που τάσσεται από αυτόν, με την προϋπόθεση ότι προκύπτουν με σαφήνεια τα δεδομένα, ώστε να είναι δυνατές οι ελεγκτικές επαληθεύσεις και επαληθεύονται αυτά από τα βιβλία και στοιχεία.

Η ανεπάρκεια πρέπει να αναφέρεται σε αδυναμία διενέργειας συγκεκριμένων ελεγκτικών επαληθεύσεων για οικονομικά μεγέθη μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα μεγέθη των βιβλίων και στοιχείων και να είναι αιτιολογημένη»⁽¹⁶⁾.

5.2.3. Πότε υπάρχει ανακρίβεια των βιβλίων

Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ.4 του Π.Δ. 186/92 (ΦΕΚ 84Α'/92) τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανακριβή, όταν ο φορολογούμενος, διαζευκτικά ή αθροιστικά:

Ⓢ Δεν εμφανίζει στα βιβλία του έσοδα ή έξοδα ή εμφανίζει αυτά ανακριβώς ή εμφανίζει έξοδα που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο.

Ⓢ Δεν απογράφει περιουσιακά στοιχεία ή απογράφει αυτά ανακριβώς.

Ⓢ Δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβή ή εικονικά ή πλαστά ως προς την ποσότητα ή την αξία ή τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης ή αξίας, ή λαμβάνει ανακριβή ή εικονικά ως προς την ποσότητα ή την αξία τέτοια στοιχεία.

Ⓢ Δεν εμφανίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησής του, για τον επιτηδευματία της τρίτης κατηγορίας.

Ⓢ Δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει τα πρόσθετα βιβλία (του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου) ή δεν καταχωρεί τις συναλλαγές ή καταχωρεί σ' αυτά ανακριβώς τα στοιχεία που προσδιορίζουν το ύψος της συναλλαγής,

Ⓢ Δεν διαφυλάσσει ή δεν επιδεικνύει στον τακτικό φορολογικό έλεγχο, εντός τακτού ευλόγου χρόνου, που ορίζεται με σημείωμα της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση το ισοζύγιο γενικού - αναλυτικών καθολικών ή τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων ή τα θεωρημένα ημερολόγια και το θεωρημένο βιβλίο εσόδων - εξόδων επί χειρόγραφης τήρησης, τα συνοδευτικά στοιχεία των αγαθών, καθώς και τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα αυτό παραστατικά, με τα

¹⁶ Η παρ. 3 αρθρ. 30 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 αρθρ. 7 Ν. 3052/2002 και ισχύει από 1.1.2003.

οποία ενεργούνται οι πρωτογενείς εγγραφές, ανεξάρτητα από τις διαχειριστικές περιόδους στις οποίες αυτά αφορούν.

Δεν εμπίπτει στην περίπτωση αυτή η μη διαφύλαξη και επίδειξη, η οποία οφείλεται σε λόγους αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, εφαρμοζομένων αναλόγως των οριζόμενων στις διατάξεις της παραγράφου 3,

Ⓞ Νοθεύει τα φορολογικά στοιχεία,

Ⓞ Εμφανίζει αθροιστικά λάθη όταν τηρούνται βιβλία δεύτερης κατηγορίας.

Οι πράξεις ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής, για να συνεπάγονται εξωλογιστικό προσδιορισμό των αποτελεσμάτων, πρέπει να είναι μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα οικονομικά μεγέθη των βιβλίων, ώστε να τα επηρεάζουν σημαντικά ή να οφείλονται σε πρόθεση του υπόχρεου για απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

Δε λογίζεται ως ανακρίβεια η υπερτίμηση ή υποτίμηση κατά την απογραφή των εμπορευσίμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και η καταχώρηση εσόδου ή εξόδου σε χρήση άλλη από εκείνη που αφορά⁽¹⁷⁾.

5.2.4. Διαδικασία απόρριψης ή όχι των βιβλίων

Η απόρριψη των βιβλίων και των στοιχείων των επιτηδευματιών που ελέγχονται από το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο (ΕΘ.Ε.Κ.), στα οποία διαπιστώθηκαν πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες κατά την κρίση της ελεγκτικής αρχής συνιστούν ανεπάρκειες ή ανακρίβειες, όπως αυτές προσδιορίζονται από το άρθρο, αυτό μπορεί να κριθεί, μετά από αίτηση του επιτηδευματία από πενταμελή επιτροπή, πριν από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου ή της πράξης. Στην περίπτωση αυτή ο προϊστάμενος του ΕΘ.Ε.Κ. υποχρεούται να κοινοποιήσει στον επιτηδευματία σημείωμα με τις διαπιστώσεις του ελέγχου. Ο επιτηδευματίας δικαιούται, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση του σημειώματος, να ζητήσει την κρίση της Επιτροπής, η οποία αποφαινεται εντός δύο μηνών, με αιτιολογημένη απόφαση της, αν οι ανεπάρκειες ή ανακρίβειες που αναφέρονται στο σημείωμα συνεπάγονται απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων και εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης.

Η Επιτροπή μπορεί να διατάσσει συμπληρωματικό έλεγχο για διευκρίνιση των λόγων για τους οποίους ζητείται η απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων. Η απόφαση της Επιτροπής είναι δεσμευτική για τον προϊστάμενο της ελεγκτικής αρχής.

Η εν λόγω Επιτροπή έχει την έδρα της στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού αποτελούμενη από:

α) έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό,

β) έναν εκ των προϊσταμένων των διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας, που ορίζεται από τον Υπουργό και αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

γ) έναν εκ των προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων, που ορίζεται από τον Υπουργό και αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

¹⁷ Η παρ. 4 αρθρ. 30 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 αρθρ. 7 Ν. 3052/2002 και ισχύει από 1.1.2003.

δ) έναν εκπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτό,

ε) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτή.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο.

Εισηγητής για κάθε υπόθεση ορίζεται υπάλληλος του ΕΘ.Ε.Κ. που προτείνεται από τον Προϊστάμενο της αρχής αυτής.

Για τη συγκρότηση, απαρτία, πλειοψηφία και λειτουργία της επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για τα συλλογικά όργανα.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια»⁽¹⁸⁾.

5.2.5. Πότε δεν υπάρχει ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων

Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ.7, δεν επηρεάζεται το κύρος των βιβλίων και στοιχείων για πράξεις ή παραλείψεις των παραγράφων 3, 4 και 6 για συνολικά οικονομικά μεγέθη μέχρι τα όρια των ποσοστών ακαθάριστων εσόδων και των αξιών που αναφέρονται κατωτέρω, ως εξής:

α) Ποσοστό 3% και για αξία μικρότερη ή ίση των 3.500 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα μέχρι και 150.000 ευρώ.

β) Ποσοστό 2% και για αξία μικρότερη ή ίση των 18.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 150.001 ευρώ έως και 1.500.000 ευρώ.

γ) Ποσοστό 1 % και για αξία μικρότερη ή ίση των 45.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 1.500.001 ευρώ έως και 9.000.000 ευρώ.

δ) Ποσοστό 0,5% και για αξία μικρότερη ή ίση των 90.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 9.000.001 ευρώ έως και 30.000.000 ευρώ.

ε) Ποσοστό 0,3% για αξία μικρότερη ή ίση των 180.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα άνω των 30.000.000 ευρώ.

Κατ' εξαίρεση τα οριζόμενα όρια στις διατάξεις του "προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται για τις περιπτώσεις:

α) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων, τουλάχιστον για δυο (2) συναλλαγές, στην ίδια χρήση, που διαπιστώνονται από διαφορετικούς ελέγχους.

β) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων, τουλάχιστον για τρεις (3) συναλλαγές στην ίδια χρήση, που διαπιστώνονται από τον ίδιο έλεγχο.

γ) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης ενός στοιχείου αξίας άνω των 880 ευρώ.

δ) Επί μη καταχώρησης ή ανακριβούς καταχώρησης στα πρόσθετα βιβλία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10 των συναλλαγών για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα στοιχεία εσόδων εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις περιπτώσεις α', β' και γ' του εδαφίου αυτού.

ε) Χρήση πλαστών, εικονικών ή νοθευμένων στοιχείων αξίας άνω των 880 ευρώ για κάθε στοιχείο ή μικρότερης αξίας, εφόσον αθροιστικά λαμβανόμενα στην ίδια χρήση ξεπερνούν το όριο αυτό»⁽¹⁹⁾.

¹⁸ Η παρ. 5 αρθρ. 30 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 αρθρ. 7 Ν. 3052/2002 και ισχύει από 1.1.2003.

¹⁹ Η παρ. 7 αρθρ. 30 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 αρθρ. 7 Ν. 3052/2002 και ισχύει από 1.1.2003.

5.3. ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αντικείμενο του ελέγχου είναι, κατά κανόνα , η οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας. Ως ξένη περιουσία εννοούμε την περιουσία οποιουδήποτε νομικού , αλλά και φυσικού προσώπου, έναντι των τρίτων που τη διαχειρίζονται. Ειδικότερα:

Περιουσία του Συνεταιρισμού, είναι η ξένη περιουσία έναντι όλων των οργάνων της που τη διαχειρίζονται (Δ.Σ. , Διευθυντικά Στελέχη και υπάλληλοι της)²⁰

Όπως είναι αυτονόητο, για να είναι εφικτός ο έλεγχος είναι απαραίτητο η οικονομική διαχείριση της ξένης περιουσίας να απεικονίζεται λογιστικώς, σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της Λογιστικής. Συνεπώς, ο έλεγχος είναι στενά συνυφασμένος με ύπαρξη οικονομικής διαχείρισεως ξένης περιουσίας που να απεικονίζεται λογιστικώς. Η λογιστική καταγράφει και παρακολουθεί τις πράξεις της οικονομικής διαχείρισεως και η ελεγκτική τις ελέγχει.

5.3.1 Γιατί είναι αναγκαία η διενέργεια ελέγχου σε οποιαδήποτε οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας.

Η αναγκαιότητα του ελέγχου οποιασδήποτε οικονομικής διαχείρισεως ξένης περιουσίας πηγάζει από τις ατέλειες της ανθρώπινης φύσεως. Τα λάθη και οι καταδολιεύσεις είναι έμφυτα στον άνθρωπο. Ο άνθρωπος γεννιέται μαζί με τις ατέλειές του και τις αδυναμίες του, με τις οποίες ζει τη ζωή του και αποθνήσκει με αυτές. Βεβαίως, η εξέλιξη της επιστήμης και του πολιτισμού και γενικά οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες διαβιώσεως, επηρεάζουν μέχρι κάποιο βαθμό, θετικά ή αρνητικά, τις ατέλειες και αδυναμίες αυτές, ποτέ όμως δεν τις εξαφανίζουν γιατί είναι μέσα στη φύση του ανθρώπου. Ο άνθρωπος είναι πλασμένος μαζί με αυτές και συνεπώς η πλήρης θεραπεία ή η εξαφάνισή τους είναι αδύνατη.

Επειδή ξέρουμε ότι «ουδείς αλάνθαστος» και «ουδείς αναμάρτητος» συνεπώς το ολοκληρωτικό ξερίζωμα των λαθών, της ανειλικρίνειας και των καταδολιεύσεων και απατών από την ανθρώπινη φύση είναι αδύνατο, η μοναδική λύση που απομένει είναι η καταπολέμησή τους, που επιτυγχάνεται με την οργάνωση, σε κάθε οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας, ουσιαστικού και ανεξάρτητου εξωτερικού ελέγχου, ο οποίος να συμπληρώνεται και με οργάνωση πλήρους συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ο έλεγχος, συνεπώς, είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα οποιασδήποτε οικονομικής διαχείρισεως ξένης περιουσίας, είναι ένα είδος ασφαλίσεως κατά των λαθών, της ανειλικρίνειας, της κλοπής και απάτης, η δε αμοιβή του ελεγκτή αντιστοιχεί στο ασφάλιστρο.

Διευκρινίζεται ότι στην έννοια των καταδολιεύσεων και απατών περιλαμβάνεται και η κατάρτιση ανειλικρινών και αναληθών οικονομικών καταστάσεων, με τις οποίες εμφανίζεται ψευδής εικόνα της περιουσιακής καταστάσεως της εταιρείας και εξαπατώνται, έτσι, οι ενδιαφερόμενοι (συνέταιροι, πιστωτές, Κράτος κτλ)

²⁰ Ε. Λεβαντής -Θ. Γρηγοράκος, *Το Δίκαιον των Εμπορικών Εταιρειών*, τόμος 3^{ος}, Σακκουλά, Αθήνα- Κομοτηνή 1989, σελ.1002

5.4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως, επιτακτική προβάλλει η ανάγκη λήψεως των κατάλληλων μέτρων, με τα οποία να διασφαλίζεται, αφενός η καλή διαχείριση των κεφαλαίων των επιχειρήσεων, γιατί προέρχονται από το κοινωνικό σύνολο και αφετέρου η βιωσιμότητα της επιχειρήσεως, γιατί, η σημερινή επιχείρηση θεωρείται κύτταρο της κοινωνικής οικονομίας που εκπληρώνει κοινωνικοοικονομικό σκοπό.

Το σπουδαιότερο και το πλέον αποτελεσματικό μέτρο είναι η οργάνωση ουσιαστικού εξωτερικού ελέγχου, από πρόσωπα ανεπίληπτου ήθους, άρτιας επιστημονικής καταρτίσεως και εξειδικευμένης πείρας και με απόλυτα κατοχυρωμένη την επαγγελματική τους ανεξαρτησία, τα οποία να ασκούν υπεύθυνα, αντικειμενικά και ανεπηρέαστα το έργο του ελέγχου της οικονομικής διαχειρίσεως των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις παραδεγμένες αρχές της Ελεγκτικής. Ο έλεγχος αυτός αποτελεί το σοβαρότερο και αποτελεσματικότερο μέσο προστασίας των κεφαλαίων του Κοινωνικού συνόλου, που διαχειρίζονται οι επιχειρήσεις δια των οργάνων τους, με επακόλουθο αποτέλεσμα και την περιφρούρηση της βιωσιμότητας της επιχειρήσεως.

Τα πρόσωπα, συνεπώς, που διενεργούν τον έλεγχο, δηλαδή οι ελεγκτές, διαδραματίζουν πρωτεύοντα και αποφασιστικό ρόλο στην εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των επιχειρήσεων και γενικά των οικονομικών μονάδων, που αποτελούν τα κύτταρα της κοινωνικής οικονομίας.

5.5. ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ως βασικοί σκοποί του ελέγχου, γενικά, μπορούν να αναφερθούν οι εξής:

Ⓢ **Η πρόληψη ακούσιων ή εκούσιων σφαλμάτων**, απατών και καταδολιεύσεων. Πρόκειται για τον καλούμενο **προληπτικό έλεγχο**, ο οποίος διενεργείται προ ή κατά την εκτέλεση της διαχειριστικής πράξεως ή της λογιστικής απεικονίσεως και στόχος του είναι να προλάβει και να αποτρέψει τη διάπραξη ακούσιων ή εκούσιων σφαλμάτων, απατών και καταδολιεύσεων. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται, κατά κύριο λόγο, από εσωτερικό ελεγκτή.

Ⓢ **Η αποκάλυψη και καταστολή ακούσιων ή εκούσιων σφαλμάτων**, απατών και καταδολιεύσεων. Πρόκειται για τον καλούμενο **κατασταλτικό έλεγχο**, ο οποίος διενεργείται μετά την εκτέλεση της διαχειριστικής πράξεως ή της λογιστικής απεικονίσεως και στόχος του είναι η αποκάλυψη και καταστολή ακούσιων ή εκούσιων σφαλμάτων, απατών και καταδολιεύσεων που τυχόν έχουν διαπραχθεί. Ο έλεγχος αυτός ασκείται κατά κύριο λόγο από εξωτερικό ελεγκτή.

Ⓢ **Η πιστοποίηση**, μετά από το συστηματικό έλεγχο, περί της ακρίβειας και ειλικρίνειας των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμού, αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσαρτήματος). Το έργο αυτό ανήκει αποκλειστικά στον εξωτερικό ελεγκτή.

Τονίζεται ότι η βασική επιδίωξη του εξωτερικού ελέγχου, ο τελικός σκοπός του, είναι να πληροφορήσει τους ενδιαφερόμενους αν οι οικονομικές καταστάσεις μιας

οικονομικής μονάδας, σαν σύνολο, παρουσιάζουν την αληθινή εικόνα της περιουσιακής της καταστάσεως και των οικονομικών της αποτελεσμάτων. Βέβαια, για να φθάσει ο έλεγχος στον τελικό αυτό σκοπό του, έχει ερευνήσει, με την εφαρμογή σχετικών ελεγκτικών διαδικασιών, εκτός από τα άλλα και αν τυχόν υπάρχουν ουσιώδη λάθη, κλοπές ή καταδολιεύσεις, γιατί μέσα στους βασικούς σκοπούς του ελέγχου είναι και ο εντοπισμός τυχόν λαθών, κλοπών ή καταδολιεύσεων, ουσιώδους, όμως, σημασίας. Αν και στους άμεσους στόχους του ελέγχου δεν περιλαμβάνεται η ανεύρεση μικροκλοπών και εσκεμμένων ή μη σφαλμάτων επουσιώδους σημασίας, ωστόσο και ο κίνδυνος αυτός καλύπτεται από την επισήμανση των ανεπαρκειών και κενών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και, γενικά από το ότι η ύπαρξη και μόνο του ελέγχου, αποτελεί σημαντικό αποτρεπτικό παράγοντα διαπράξεως λογιστικών και διαχειριστικών λαθών και ανωμαλιών, γι' αυτό εξάλλου, και το κόστος του ελέγχου χαρακτηρίζεται ως «ασφάλιστρο» κατά των κινδύνων αυτών.²¹

5.6. ΣΩΜΑ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ο νόμος 2810 στο άρθρο 17 προβλέπει ένα ειδικό όργανο που θα ασκεί διαχειριστικό έλεγχο στις συνεταιριστικές οργανώσεις, το σώμα ελεγκτών των συνεταιρισμών.

Οι ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και απαγορεύεται κάθε παρέμβαση στο έργο τους. Η εποπτεία και ο έλεγχος που ασκούνται από το σώμα ελεγκτών, περιλαμβάνουν:

- Ⓢ Τη νόμιμη λειτουργία των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και ιδίως την τήρηση από τα όργανα τους του νόμου, του καταστατικού και των κανονισμών.
- Ⓢ Το διαχειριστικό και λογιστικό έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής καταστάσεώς τους.
- Ⓢ Την υποβάθμιση του έργου των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων για την ορθολογική οργάνωση, τη σωστή επιχειρηματική δράση, την αποδοτική λειτουργία και την πληρέστερη άσκηση των δραστηριοτήτων τους.
- Ⓢ Την υποβάθμιση των εποπτικών συμβουλίων στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Το σώμα εποπτεύεται από τον Υπουργό Γεωργίας που διορίζει το επταμελές Διοικητικό του Συμβούλιο. Οι ελεγκτές προσλαμβάνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Σώματος.

Οι ελεγκτές του Σώματος ελεγκτών κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και για την διακρίβωση της νομιμότητας των πράξεων και της διαχειριστικής τάξεως, έχουν το δικαίωμα να ελέγχουν κάθε στοιχείο που κρίνουν αναγκαίο. Το πόρισμα του ελέγχου τους το υποβάλλουν στη γενική συνέλευση των μελών της συνεταιριστικής οργάνωσης που ελέγχθηκε καθώς και στα όργανα που ζήτησαν αυτόν τον έλεγχο.

Οι ελεγκτές διενεργούν έλεγχο μόνο μετά από πρόσκληση της ΠΑΣΕΓΕΣ, του διοικητικού συμβουλίου, της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού ή του 1/5 των συνεταίρων ή αντιπροσώπων προκειμένου για δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια οργάνωση. Για τις τριτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις, τους συνεταιριστικούς

²¹ Ε. Λεβαντής-Θ. Γρηγοράκος, *Το Δίκαιον των Εμπορικών Εταιρειών, τόμος 3^{ος} –Ανόνομες Εταιρίες*, όγδοη έκδοση, Σακκουλά, Αθήνα 1989, σελ.1006

οργανισμούς ή την ΠΑΣΕΓΕΣ μπορεί να τον ζητήσει και ο οικείος νομάρχης καθώς και ο Υπουργός Γεωργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Φορολογία

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ αντικείμενο φόρου
- ▶ υποκείμενο του φόρου
- ▶ χρονική περίοδος που προκύπτει το εισόδημα
- ▶ πως προσδιορίζεται το εισόδημα των νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- ▶ υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος
- ▶ απαλλαγές από το φόρο
- ▶ εξαγωγές αγροτικών προϊόντων μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών
- ▶ για ποιους λόγους οι αγροτικοί συν/μοί δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς αγροτών
- ▶ οι ευθύνες των διοικούντων σε περίπτωση διάλυσης ή συγχώνευσης

6.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ

Αντικείμενο του φόρου είναι:

☐ Σε ημεδαπές γενικά ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

Επίσης, επί ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρου εισοδήματος.

☐ Σε δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος.

☐ **Στους συνεταιρισμούς** που έχουν συσταθεί νόμιμα και στις ενώσεις αυτών, στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, πριν από την αφαίρεση των χορηγούμενων εκπτώσεων στα μέλη τους. Τα διανεμόμενα κέρδη και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής δεν λαμβάνονται υπόψη οι χορηγούμενες επί των τιμολογίων πωλήσεως εκπτώσεων σε διατιμημένα είδη και μέχρι των επιτρεπόμενων από τις εκάστοτε ισχύουσες αγορανομικές διατάξεις ποσοστών.

☐ Σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εργασίας, καθώς και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς οι οποίοι αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο προκύπτει από την πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, καθώς και το καθαρό κέρδος το οποίο προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης στην Ελλάδα. ²²

²² Σωκράτης Κ. Κίτσιος, *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Φορολογιστική-Εκδοση Πρώτη*, Αθήνα, Μάιος 1996, σελ.199

 Σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή μόνο από την εκμίσθωση ακινήτων, καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα των νομικών προσώπων, καθώς και τα κάθε είδους άλλα έσοδα τους, που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

 Σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή που προκύπτει στην ημεδαπή. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα κάθε είδους άλλα έσοδα αυτών των νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους

6.2. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Στο φόρο υπόκεινται:

- Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες.
- Οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα.
- **Οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους.**
- Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, καθώς και οι κάθε είδους αλλοδαποί οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.
- Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.
- Επίσης, στο φόρο αυτόν υπόκεινται και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους ιδρύματα.

6.3. ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Ως χρονική περίοδος κατά την οποία προκύπτει το εισόδημα, λαμβάνεται:

 Η εταιρική χρήση ή το διαχειριστικό έτος, για τα νομικά πρόσωπα που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Οι διατάξεις του άρθρου 29 εμφανίζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101.

 Το ημερολογιακό έτος στις λοιπές περιπτώσεις.

Για νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση, ως διαχειριστική περίοδος, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, λαμβάνεται η περίοδος μεταξύ του χρόνου που τέθηκαν αυτά σε εκκαθάριση και του χρόνου λήξης αυτής.

6.4. ΠΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Τα ακαθάριστα έσοδα των Ν.Π. κερδοσκοπικού χαρακτήρα προκύπτουν αθροιστικά από τις παρακάτω πηγές:

- έσοδα από εμπορικές εργασίες, δηλαδή τίμημα πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν.
- έσοδα από παροχή υπηρεσιών.
- έσοδα από οικοδομές, εκμίσθωση γαιών.
- έσοδα από κινητές αξίες.
- έσοδα από γεωργικές επιχειρήσεις, καθώς και συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις.
- έσοδα που με βάση τον νόμο εξομοιώνονται με έσοδα από εμπορικές επιχειρήσεις, (π.χ. εκχώρηση δικαιωμάτων, εμπορικές επωνυμίες) και
- έσοδα από οποιαδήποτε άλλη πηγή που δεν εντάσσεται σε καμία από τις γνωστές πηγές

6.5. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Όταν μεταξύ των εισοδημάτων των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101 του παρόντος, συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, των οποίων τα κέρδη έχουν φορολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος ή του άρθρου 10, τα εισοδήματα αυτά αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου υπολογισμού των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου.

Σε περίπτωση όμως, που στα καθαρά κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και **συνεταιρισμού**, συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, που αναφέρονται πιο πάνω, και εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών, για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών, που αναλογούν στα εισοδήματα που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη, που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των νομικών αυτών προσώπων.

Αν στα καθαρά κέρδη, που προκύπτουν από ισολογισμούς **συνεταιρισμών**, εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολόγητων εσόδων που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, μετά την αναγωγή του εξευρισκομένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Αν όμως τα αφορολόγητα έσοδα του νομικού προσώπου είναι μεγαλύτερα από τα προκύψαντα, βάσει ισολογισμού, καθαρά κέρδη και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή, το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα του νομικού προσώπου κατά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου. Στην περίπτωση αυτή, επί της ζημιάς που προκύπτει μετά την λογιστική αναμόρφωση των προκυψάντων αποτελεσμάτων, η οποία λαμβάνει χώρα με την υποβολή της δήλωσης του άρθρου 107, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 4.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής κερδών από Ε.Π.Ε., ημεδαπές Α.Ε., πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, και από **Συνεταιρισμούς**, στα κέρδη των οποίων περιλαμβάνονται και κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο επ' ονόματί τους.

Αφορολόγητα αποθεματικά Α.Ε., Ε.Π.Ε. ή συνεταιρισμών, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους, διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα οποτεδήποτε, φορολογούνται κατά το χρόνο της διανομής ή της κεφαλαιοποίησης με βάση τις διατάξεις του παρόντος στο όνομα του νομικού προσώπου, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου.

Τα ως άνω διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά φορολογούνται αυτοτελώς, μη συναθροιζομένων των ποσών αυτών με το προκύπτων αποτέλεσμα του ισολογισμού, κατά το χρόνο που γίνεται η διανομή ή κεφαλαιοποίηση.

Προς τούτο, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση του άρθρου 107 μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που λαμβάνεται η απόφαση από το αρμόδιο όργανο για διανομή ή κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών. Ο προκύπτων φόρος καταβάλλεται σε τρεις ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η πρώτη ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο (2) επόμενων, από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

Με την καταβολή του ως άνω φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή:

 σε αφορολόγητα αποθεματικά, για την κεφαλαιοποίηση των οποίων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') και του άρθρου 101 του Ν. 1892/1990.

 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματίσει μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος του Ν. 2065/1992 οι Ε.Π.Ε., με εξαίρεση τα σχηματισθέντα βάσει αναπτυξιακών νόμων αποθεματικά.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης δ' της παρ.1 του άρθρου 101, σε περίπτωση πίστωσης του κεντρικού καταστήματος ή ανάληψης ή εξαγωγής στο εξωτερικό κερδών ή αποθεματικών που δεν έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους.

Στην περίπτωση αυτή η δήλωση του άρθρου 107, για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου υποβάλλεται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που γίνεται η πίστωση ή η ανάληψη ή η εξαγωγή στο εξωτερικό των κερδών ή αποθεματικών και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται μέσα στην προθεσμία, που ορίζεται από την παράγραφο αυτή.²³

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών θα καθοριστούν η λογιστική εμφάνιση και ο τρόπος παρακολούθησης των αποθεματικών, που σχηματίζουν οι επιχειρήσεις από τα κέρδη κάθε χρήσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

²³ Σωκράτης Κ. Κίτσιος, *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Φορολογιστική-Έκδοση Πρώτη*, Αθήνα, Μάιος 1996, σελ.211, 212

6.6. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

Απαλλάσσονται από το φόρο:

 Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ξένη σημαία, που αποκτώνται από ημεδαπές Α.Ε., **συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους**, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αν δικαιούχος των ως άνω κερδών είναι ημεδαπή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή **συνεταιρισμός**, σε περίπτωση διανομής τους με οποιαδήποτε μορφή τα κέρδη αυτά δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, μη εφαρμοζόμενων των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 106 του παρόντος.

 Τα εισοδήματα που αποκτούν οι συνεταιρισμοί πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού που χαρακτηρίζονται από το νόμο ως αγροτικοί από δραστηριότητες που εμπίπτουν στους σκοπούς που καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους. Στην απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνονται:

➤ Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων και από κινητές αξίες, εκτός των τόκων από τις συναλλαγματικές και γραμμάτια, εφόσον πηγάζουν από εμπορικές συναλλαγές, καθώς και των τόκων από δάνεια ή πιστώσεις στα μέλη του συνεταιρισμού.

➤ Τα κέρδη από πώληση προϊόντων μετά από προηγούμενη επεξεργασία τους ή διασκευή η οποία μπορεί να προσδώσει σε αυτά το χαρακτήρα βιομηχανικών προϊόντων. Δεν θεωρείται ως βιομηχανική επεξεργασία η διαλογή, εξευγενισμός, καθαρισμός, έκθλιψη, εκκόκκιση, εκχύμωση, αποφλοιώση, παστερίωση, η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και η απλή συσκευασία για τη συντήρηση και μεταφορά των γεωργικών προϊόντων στον τόπο της κατανάλωσης, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν.

➤ Τα κέρδη από λιανική πώληση σε τρίτους γεωργικών προϊόντων γενικά παραγωγής του συνεταιρισμού ή των μελών αυτού από ίδια πρατήρια ή με τη μεσολάβηση τρίτων που ενεργούν λιανική πώληση κατ' εντολή και για λογαριασμό τους.

➤ Τα κέρδη από την πώληση σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού, αγαθών γενικά που δεν παράγονται από το συνεταιρισμό ή από τα μέλη του, καθώς και τα κέρδη από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού. Στα εισοδήματα αυτά συμψηφίζονται οι τυχόν ζημιές, που προκύπτουν από κλάδους του συνεταιρισμού, που απαλλάσσονται από το φόρο.

 Η διαφορά υπερτιμήματος των οικοπέδων που πωλούν στα μέλη τους οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του οικισμού, δεν αποτελεί εισόδημα του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση διανομής με οποιονδήποτε τρόπο του πιο πάνω υπερτιμήματος στα μέλη του συνεταιρισμού, αυτό φορολογείται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

6.7. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ.1, περ. ζ' του Ν.1642/86, ορίζεται, ότι απαλλάσσεται από το φόρο η παράδοση αυτούσιων αγροτικών προϊόντων, από αγροτικούς συνεταιρισμούς και ενώσεις αυτών προς άλλο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) υποκείμενο στο φόρο, εφόσον το πρόσωπο αυτό τα προορίζει για εξαγωγή αυτούσια χωρίς καμία επεξεργασία.

Ο αγοραστής των αγροτικών προϊόντων υποχρεούται να τα εξαγάγει μέσα σε ορισμένη προθεσμία και να προσκομίσει στον προμηθευτή αντίγραφο των παραστατικών εγγράφων εξαγωγής. Αν δεν πραγματοποιηθεί η εξαγωγή των προϊόντων σε ορισμένη προθεσμία, ο φόρος γίνεται απαιτητός από τη λήξη της και ο αγοραστής οφείλει να καταβάλλει τον οφειλόμενο φόρο στο Δημόσιο, με την προσωρινή δήλωση που ακολουθεί τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

Με την υπ' αριθμ. Π. 6784/1986 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται, ότι η προθεσμία εξαγωγής των προϊόντων στο εξωτερικό πρέπει να πραγματοποιείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία της αγοράς τους. Εάν ο αγοραστής δεν τα εξαγάγει μέσα στην προθεσμία των δύο μηνών, τότε πρέπει να καταβάλλει το φόρο που αναλογεί, όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1, περ. ζ', εδ. δεύτερο του νόμου.

Με την υπ' αριθμ. Π. 6789/1986 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η διαδικασία χορηγήσεως απαλλαγής από το Φ.Π.Α. στη περίπτωση παραδόσεως (πώλησεως) αυτούσιων αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιείται από συνεταιρισμούς αγροτών και ενώσεις αυτών προς άλλον υποκείμενο στο φόρο εφόσον αυτός τα προορίζει για εξαγωγή.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Π. 2070/1987 (πολ. 109) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών στην περίπτωση πώλησεως αυτούσιων αγροτικών προϊόντων από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό των αγροτών του ειδικού καθεστώτος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, η πώληση αυτή δεν επιβαρύνεται με φόρο εκτός από τις πωλήσεις που γίνονται στους χώρους των κεντρικών αγορών διακινήσεως αυτούσιων αγροτικών προϊόντων.

Με την απόφαση αυτή και την ερμηνευτική Εγκύκλιο Π. 3897/1987 (πολ. 179) ορίζονται τα ακόλουθα: Για την πώληση αυτούσιων αγροτικών προϊόντων από ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών για λογαριασμό των αγροτών του ειδικού καθεστώτος σε εξαγωγείς οι οποίοι ήταν υποχρεωμένοι να τα εξάγουν μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία αγοράς διότι διαφορετικά θα έπρεπε να καταβάλουν το φόρο, και οι οποίοι δεν τα εξήγαγαν, μετά την έκδοση της αποφάσεως Π. 2070/1987, δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν το Φ.Π.Α. για τα μη εξαγχθέντα προϊόντα. Στο σημείο αυτό δεν έχει εφαρμογή η απόφαση Π.6789/1986 (η οποία γίνεται ανενεργός) με την προϋπόθεση ότι οι εξαγωγείς πρέπει να προσκομίσουν στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο βεβαίωση από το συνεταιρισμό που αγόρασαν τα προϊόντα, από την οποία να προκύπτει ότι τα προϊόντα αυτά είναι αυτούσια αγροτικά προϊόντα και η πώληση έγινε για λογαριασμό των παραγωγών του ειδικού καθεστώτος.

6.8. ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΔΕΝ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΓΡΟΤΩΝ

6.8.1. Αγρότες που δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς

Σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 5 του νόμου 1642/86 δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς οι εξής κατηγορίες αγροτών:

 Όσοι ασκούν αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή παρέχουν αγροτικές υπηρεσίες, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών.

 Όσοι πωλούν αγροτικά προϊόντα ίδιας τους παραγωγής μετά από επεξεργασία που προσδίδει σ' αυτά το χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων.

 Όσοι ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία δεύτερης ή ανώτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

6.8.2. Άσκηση αγροτικής εκμεταλλεύσεως με τη μορφή εταιρείας ή συνεταιρισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ.5 του νόμου 1642/86 δεν υπάγονται σε ειδικό καθεστώς όσοι ασκούν αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν αγροτικές υπηρεσίες με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή με τη μορφή αγροτικού συνεταιρισμού.

Με βάση τη διάταξη αυτή εάν ένας αγρότης κατά ένα μέρος της αγροτικής του δραστηριότητας συνιστά με άλλους εταιρεία (ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη κτλ), ή συμμετέχει σε αγροτικό συνεταιρισμό, ο αγρότης αυτός για τις συγκεκριμένες αυτές δραστηριότητες δεν θα υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς, αλλά θα φορολογηθεί στο κανονικό καθεστώς όπως κάθε άλλος φορολογούμενος. Για το μέρος, όμως που ασκεί αγροτική εκμετάλλευση (π.χ. καλλιέργεια σιτηρών ή άλλων ειδών) θα υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς.

Ειδικότερα παρατηρούμε τα εξής:

Αγροτικός συνεταιρισμός: Ο αγρότης που παραδίδει αγροτικά προϊόντα ίδιας παραγωγής σε πρωτοβάθμιο συνεταιρισμό αγροτών, ο οποίος στη συνέχεια τα πωλεί για λογαριασμό του αγρότη, επειδή η παράδοση των αγροτικών προϊόντων από τον αγρότη στο συνεταιρισμό δεν συνιστά μεταβίβαση της κυριότητας των προϊόντων, η πώληση από τον συνεταιρισμό στον έμπορο θεωρείται απ' ευθείας πώληση από τον αγρότη στον έμπορο, και συνεπώς δεν υπάγεται σε Φ.Π.Α. Στην περίπτωση αυτή ο συνεταιρισμός θα εκδώσει τιμολόγιο προς τον έμπορο χωρίς να χρεώσει Φ.Π.Α.

Αν όμως ο πρωτοβάθμιος αγροτικός συνεταιρισμός αγοράσει από τον αγρότη αγροτικά προϊόντα, τα οποία στη συνέχεια θα πωλήσει σε τρίτους, τότε στο τιμολόγιο πωλήσεως που θα εκδώσει ο συνεταιρισμός θα χρεώσει Φ.Π.Α.²⁴

²⁴ Ν. Τότσης-Χ. Τότσης, *Η φορολογία των ανωνύμων εταιρειών και των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης*, Πάμισος, Αθήνα 1989, σελ 289

6.9. Η ΠΩΛΗΣΗ ΑΥΤΟΥΣΙΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΓΡΟΤΩΝ ΔΕΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΜΕ Φ.Π.Α.

Με την Π. 2070/1987 (πολ.109) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 1642/1986 δεν έχουν εφαρμογή στις παρακάτω περιπτώσεις:

 Στην περίπτωση πώλησεως αυτούσιων αγροτικών προϊόντων που ενεργούνται από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό αγροτών του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 33 του ίδιου νόμου, με την προϋπόθεση ότι η πώληση αυτή γίνεται προς άλλους υποκείμενους στο φόρο.

Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή στις πωλήσεις που γίνονται στους χώρους των κεντρικών αγορών διακινήσεως αυτούσιων αγροτικών προϊόντων.

 Στην περίπτωση αγοράς από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό τρίτων, υποκείμενων στο φόρο, αυτούσιων αγροτικών προϊόντων από αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 33.

Στις δύο αυτές περιπτώσεις η παράδοση (πώληση) αγαθών που ενεργείται από τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α., εκτός από την προμήθεια που λαμβάνουν οι οργανώσεις αυτές.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται, ότι θεωρούνται ως μεμονωμένοι αγρότες του άρθρου 33 και τα μέλη των « Ομάδων παραγωγών ή καλλιεργητών» που δεν έχουν περιβληθεί οποιοδήποτε νόμιμο τίτλο.

Κατά τις οδηγίες της Διοικήσεως (βλ. Υπ. Οικ. Εγκ. Π. 14640/1987, πολ.331), δεν επιβαρύνονται, επίσης, με Φ.Π.Α. και τα μεταφορικά έξοδα που καταβάλλονται στους συνεταιρισμούς και τα οποία αποδίδονται στους παραγωγούς του ειδικού καθεστώτος, επειδή από τον τρόπο με τον οποίο δίδονται διαφαίνεται ότι αποτελούν παροχή υπηρεσίας που συνδέεται άμεσα με την τιμή και αποτελούν μέρος της φορολογητέας αξίας η οποία σύμφωνα με τα παραπάνω δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α.

Τα μεταφορικά αυτά έξοδα δεν επιβαρύνονται με φόρο ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο πώλησεως που εκδίδεται από τους συνεταιρισμούς κατά την πώληση των αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό των παραγωγών του ειδικού καθεστώτος ή εκδίδεται γι' αυτά χωριστό τιμολόγιο.

Σημειώνεται, ότι οι πωλήσεις που πραγματοποιούν οι συνεταιρισμοί για λογαριασμό των παραγωγών του κανονικού καθεστώτος επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. Κατά συνέπεια επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. και τα αντίστοιχα μεταφορικά έξοδα και με το συντελεστή που επιβαρύνεται το προϊόν.

Τα παραπάνω ισχύουν ανάλογα και στην περίπτωση που οι αγοραστές αγροτικών προϊόντων καταβάλλουν τα μεταφορικά έξοδα απ' ευθείας στους αγρότες (ειδικού ή κανονικού καθεστώτος) για την απ' αυτούς και με δικά τους μέσα μεταφορά των αγροτικών προϊόντων τους χωρίς η πώληση να γίνεται με τη διαμεσολάβηση των συνεταιρισμών.

6.10 ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗΣ Ή ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών Α.Ε. ή **συνεταιρισμών** κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσης τους, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους.²⁵

Τα πρόσωπα που αναφέρονται πιο πάνω έχουν το δικαίωμα αναγωγής κατά των προσώπων που διατέλεσαν σύμβουλοι, καθώς και μέλη ή μέτοχοι του νομικού προσώπου κατά το χρόνο της διάλυσής του ως προς τους φόρους που αφορούν σε χρήσεις προγενέστερες από την έναρξη της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους

Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο της διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 101, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

Τα παραπάνω πρόσωπα ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για τους παρακρατούμενους φόρους και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου που εκπροσωπούν, ως εξής:

 Αν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα που είχαν μία από τις παραπάνω ιδιότητες από τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης του φόρου και μετά.

 Αν δεν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα, που είχαν μία από τις πιο πάνω ιδιότητες κατά το χρόνο που υπήρχε η υποχρέωση παρακράτησης του φόρου.

²⁵Παρασκευάς Π. Μαρινάκης- Γεώργιος Μ. Κυπραίος, *Κώδικας φορολογίας Εισοδήματος*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, έκδοση 2003, σελ. 803

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Βασικές έννοιες χρηματοδότησης

Θέματα κεφαλαίου:

- ▶ *ανάγκες και βασικές πηγές κεφαλαίων*
- ▶ *βασικοί κανόνες χρηματοδότησης*
- ▶ *βασικές πηγές χρηματοδότησης*
- ▶ *ενισχύσεις - επιχορηγήσεις συνεταιρισμών*

7.1. ΓΕΝΙΚΑ

Στόχος της ορθολογικής χρηματοδοτικής ή χρηματοοικονομικής διάρθρωσης και λειτουργίας μιας επιχείρησης είναι η εξασφάλιση των κεφαλαίων που χρειάζεται, ανά πάσα στιγμή, με τους ευνοϊκότερους όρους (επιτόκια, διάρκεια επιστροφής, απαιτούμενες εγγυήσεις, ενισχύσεις – επιχορηγήσεις κτλ).

Για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι απαραίτητο να γίνουν ορισμένες **βασικές ενέργειες** όπως :

- Πρόβλεψη και καθορισμός των αναγκαίων κεφαλαίων για τη λειτουργία της επιχείρησης.
- Καθορισμός της αρμονικής σχέσης ανάμεσα στο ίδιο και στο ξένο κεφάλαιο
- Εκτίμηση της αποδοτικότητας του ίδιου και του συνολικού κεφαλαίου.
- Συντονισμός των απαιτούμενων ενεργειών για την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων, στο κατάλληλο χρόνο και με τους καλύτερους όρους ώστε να διασφαλίζεται συνεχώς η ομαλή ρευστότητα της επιχείρησης.

Σημειώνεται πάντως ότι η επιδίωξη της μέγιστης δυνατής αποδοτικότητας σε σχέση με την διασφάλιση διαρκούς ρευστότητας συνήθως βρίσκονται σε αντίθεση και ως εκ τούτου οι στόχοι που τίθενται κάθε φορά θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα εμπειριστατωμένης μελέτης και οικονομικής ανάλυσης.

7.2. ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Τα κεφάλαια που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση τα επενδύει στις ακόλουθες βασικές κατηγορίες περιουσιακών (**ενεργητικών**) στοιχείων:

A. ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ – ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

B. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ή ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Άυλα Πάγια

- Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης.
- Προκαταβολές για άυλα πάγια, κτλ.

2. Ενσώματα Πάγια

- Αγροτεμάχια – γήπεδα- οικόπεδα κτλ.
- Γεωργικές – Κτηνοτροφικές κτλ εγκαταστάσεις – Κτίρια- Αποθήκες- Τεχνικά έργα.
- Ζωικό κεφάλαιο.
- Μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός.
- Μεταφορικά μέσα – τρακτέρ κτλ.
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός.
- Έργα υπό εκτέλεση και προκαταβολές για τα έργα αυτά.

3. Τίτλοι πάγιας επένδυσης και άλλες μακροχρόνιες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Γ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Αποθέματα

Πρώτες ύλες, έτοιμα προϊόντα, αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά, είδη συσκευασίας, προκαταβολές για αγορές αγαθών κτλ.

Απαιτήσεις

Από πώληση αγαθών – υπηρεσιών, από επιχορηγήσεις, δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων, επισφαλείς και επίδικες απαιτήσεις, διάφοροι χρεώστες κτλ.

Χρεόγραφα

Μετοχές, ομολογίες, λοιπά χρεόγραφα.

Διαθέσιμα

Ταμείο, καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Έξοδα επόμενων χρήσεων, έσοδα χρήσεων εισπρακτέα κτλ.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ) ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Από την πιο πάνω ανάλυση προκύπτει ότι στο Ενεργητικό μιας επιχείρησης απεικονίζονται τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία έχει επενδύσει τα κεφάλαια που χρησιμοποιεί σε μία δεδομένη στιγμή (συνήθως στο τέλος του έτους). Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία μπορούν να καταταγούν σε δύο (2) βασικές κατηγορίες:

- Στα **περιουσιακά στοιχεία μακράς διάρκειας** τα οποία δεσμεύουν κεφάλαια επί σειρά ετών μέχρι να αποσβεσθούν πλήρως, καθώς και στις τυχόν μακροχρόνιες τοποθετήσεις κεφαλαίων εκτός της επιχείρησης.
- Στα **κυκλοφοριακά στοιχεία**, τα οποία είναι **βραχείας διάρκειας**, δεσμεύουν κεφάλαια για μικρό χρονικό διάστημα και παρουσιάζουν μεγάλη κινητικότητα και συνεχή μεταβολή μέσα στο παραγωγικό – συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης.

Οι πηγές των κεφαλαίων που είναι επενδεδυμένα στα στοιχεία του ενεργητικού, αποτελούν το «Παθητικό» της επιχείρησης και κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Κεφάλαιο

Ατομικό, Εταιρικό, Μετοχικό, κτλ.

Διαφορές αναπροσαρμογής

Περιουσιακών στοιχείων.

Επιχορηγήσεις επενδύσεων κτλ.

Αποθεματικά Κεφάλαια

Τακτικό.

Αποθεματικά καταστατικού.

Ειδικά αποθεματικά.

Αποτελέσματα σε νέο

Υπόλοιπο κερδών ή ζημιών σε νέο.

Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού, κτλ.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες

Δάνεια τραπεζών (για κτίρια, μηχανήματα, γεωργικά εργαλεία και μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, τρακτέρ, ζωικό κεφάλαιο) κτλ.

Βραχυπρόθεσμες

Προμηθευτές.

Γραμμάτια και επιταγές πληρωτέα.

Τράπεζες (λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως καλλιεργητικά δάνεια, δάνεια εκτροφών) κτλ.

Προκαταβολές για πώληση αγαθών.

Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη και σε ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση.

Πιστωτές διάφοροι.

Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Έσοδα επόμενων χρήσεων, έσοδα χρήσεως δεδουλευμένα, κτλ.

ΠΗΓΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτει ότι οι πηγές προέλευσης των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση, οι οποίες αποτελούν το «Παθητικό» της, μπορούν να καταταγούν στις ακόλουθες βασικές κατηγορίες:

• Ίδιο κεφάλαιο

1. Αρχικό (μετοχικό, επιχειρηματικό κτλ.)
2. «Επιγενόμενο», δηλαδή αυτό που δημιουργείται από τη λειτουργία της επιχείρησης (αποθεματικά κεφάλαια, αποτελέσματα σε νέο, διαφορές αναπροσαρμογής κτλ).

• Ξένο κεφάλαιο

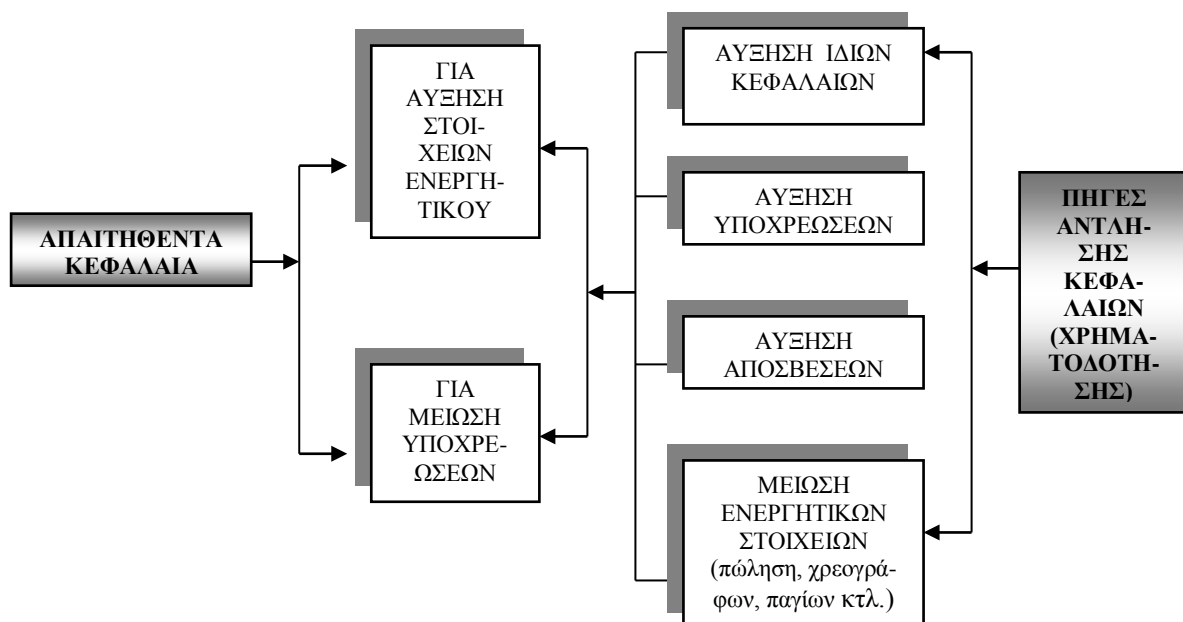
1. Μακροπρόθεσμο
2. Βραχυπρόθεσμο

Τα ίδια και τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια είναι μακράς διάρκειας και γι' αυτό αποκαλούνται και μόνιμα κεφάλαια, ενώ τα ξένα βραχυπρόθεσμα κεφάλαια είναι μικρής διάρκειας και παρουσιάζουν μεγάλη κινητικότητα και συνεχείς μεταβολές. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική για τη διατύπωση των κανόνων ορθολογικής χρηματοδότησης που θα γίνει στη συνέχεια.

Από τη σύγκριση δύο διαδοχικών καταστάσεων (ισολογισμών) των ενεργητικών και των παθητικών στοιχείων μιας επιχείρησης προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα για τις μεταβολές της χρηματοδοτικής διάρθρωσής της, στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που καλύπτουν οι δύο αυτές καταστάσεις. Η σύγκριση αυτή επιτρέπει τον καθαρισμό του πίνακα κίνησης (ροής) κεφαλαίων, από τον οποίο προκύπτουν το ύψος και η μορφή των κεφαλαίων που χρειάστηκε η επιχείρηση στη συγκεκριμένη περίοδο και οι πηγές από τις οποίες τα άντλησε. Διαγραμματικά, ο πίνακας αυτός αποτυπώνεται στο ακόλουθο σχήμα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.1.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΡΟΗΣ) ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Σε μικρές επιχειρήσεις που δεν τηρούν πλήρη λογιστικά βιβλία ώστε να είναι δυνατή η ακριβής και λεπτομερής άντληση λογιστικών και οικονομικών στοιχείων, τα στοιχεία αυτά μπορούν να αναζητούνται εξωλογιστικά με έμμεσο τρόπο (βιβλίο εσόδων-εξόδων, δηλώσεις Φ.Π.Α., δηλώσεις συμπληρωματικών στοιχείων κτλ).

7.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για την ορθολογική χρηματοδότηση μιας επιχείρησης πρέπει να τηρούνται ορισμένες βασικές αρχές και βασικοί κανόνες οι οποίοι αποκαλούνται «Χρυσοί Κανόνες» και διασφαλίζουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την οικονομική ισορροπία της επιχείρησης.

7.3.1. Πρώτος βασικός κανόνας

Ο βασικότερος κανόνας της ορθής χρηματοδοτικής λειτουργίας προβλέπει ότι:
Η αξία των πάγιων και λοιπών ενεργητικών στοιχείων μακράς διάρκειας πρέπει να καλύπτεται με κεφάλαια μακράς διάρκειας κάθε κατηγορίας.
Με την εφαρμογή του πιο πάνω κανόνα επιδιώκεται η ορθολογική διάρθρωση των διαθέσιμων μέσων ώστε να αποτραπούν προβλήματα ρευστότητας.

7.3.2. Δεύτερος βασικός κανόνας

Μέρος του κυκλοφοριακού ενεργητικού πρέπει να χρηματοδοτείται με κεφάλαια μακράς διάρκειας.

Με τον κανόνα αυτό συνδέεται και η έννοια του «καθαρού κεφαλαίου κίνησης», το οποίο αντιστοιχεί στο τμήμα εκείνο των κεφαλαίων μακράς διάρκειας το οποίο έχει επενδυθεί στο κυκλοφοριακό ενεργητικό και βρίσκεται μόνιμα στη διάθεση της επιχείρησης. Το «καθαρό κεφάλαιο κίνησης» είναι απαραίτητο σε κάθε επιχείρηση για τους ακόλουθους λόγους:

- Για να μπορεί να διατηρεί ένα ελάχιστο όριο αποθεμάτων και άλλων κυκλοφοριακών στοιχείων ώστε να εξασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία του παραγωγικού και συναλλακτικού της κυκλώματος.

- Για να μπορεί να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της στις περιπτώσεις που καθυστερούν οι εισπράξεις της ή αντιμετωπίζει έκτακτα γεγονότα, τα οποία είναι πολύ συνηθισμένα για τις επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα (κακοκαιρίες, ασθένειες ζώων και καλλιεργειών κτλ).

- Σε επιχειρήσεις με έντονο εποχιακό χαρακτήρα, όπως είναι οι επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα, είναι απαραίτητη η πρόσθετη βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση, στην περίοδο αιχμής, η οποία όμως δεν είναι πάντοτε εύκολο να διασφαλιστεί έγκαιρα από τρίτους (τράπεζες, προμηθευτές κτλ).

Από τα παραπάνω γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η ύπαρξη «καθαρού κεφαλαίου κίνησης» διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό ικανοποιητική ρευστότητα στην επιχείρηση.

Με τον όρο ρευστότητα, εννοούμε την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται, χρονικά και ποσοτικά, στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της και να

τροφοδοτεί απρόσκοπτα το παραγωγικό της κύκλωμα. Ο βαθμός ρευστότητας υπολογίζεται με αριθμοδείκτες.

7.3.3. Τρίτος βασικός κανόνας

Η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει ίδια κεφάλαια που να καλύπτουν τουλάχιστον την αξία των παγίων και των λοιπών ενεργητικών στοιχείων μακράς διάρκειας.

Επειδή όμως αυτό δεν μπορεί να συμβαίνει πάντοτε, η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να καταφεύγει και σε ξένη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση αλλά σε αυτή την περίπτωση πρέπει να γίνεται προσεκτική χρήση ώστε:

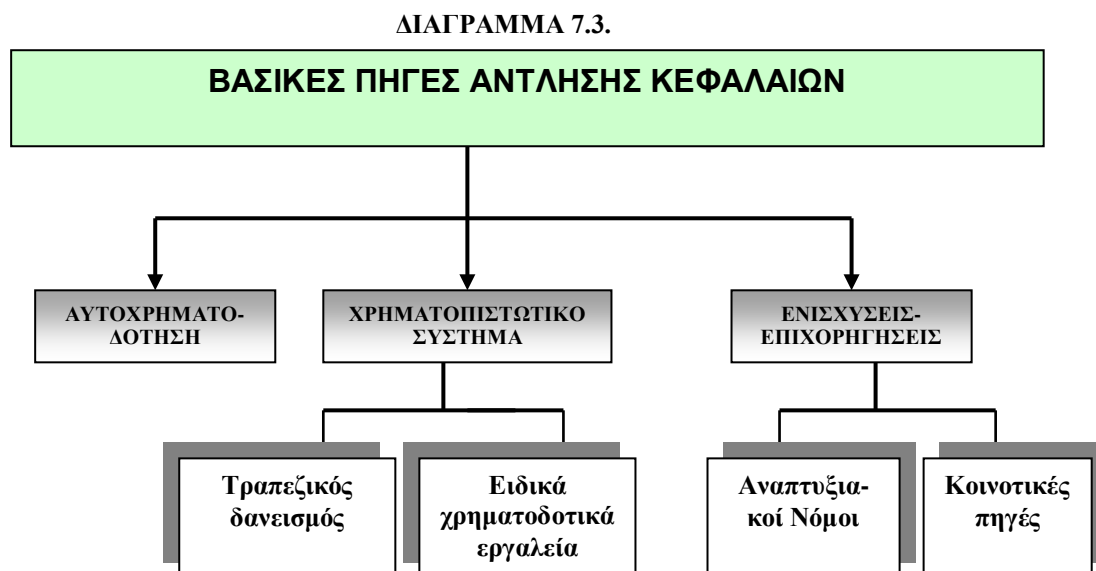
- Να μην τεθεί σε κίνδυνο, μελλοντικά, η ρευστότητά της.
- Τα δάνεια που συνάπτονται, πρέπει να εξυπηρετούνται από τα κέρδη που θα προκύψουν από τις επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν. Οι αρχές που διατυπώθηκαν παραπάνω για τη χρηματοδοτική ισορροπία της επιχείρησης, συνοψίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.2.

7.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις προκειμένου να χρηματοδοτηθούν αντλούν κεφάλαια από διάφορες πηγές. Στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι βασικές πηγές άντλησης κεφαλαίων και πιο κάτω ακολουθεί και ανάλυση αυτών των πηγών:

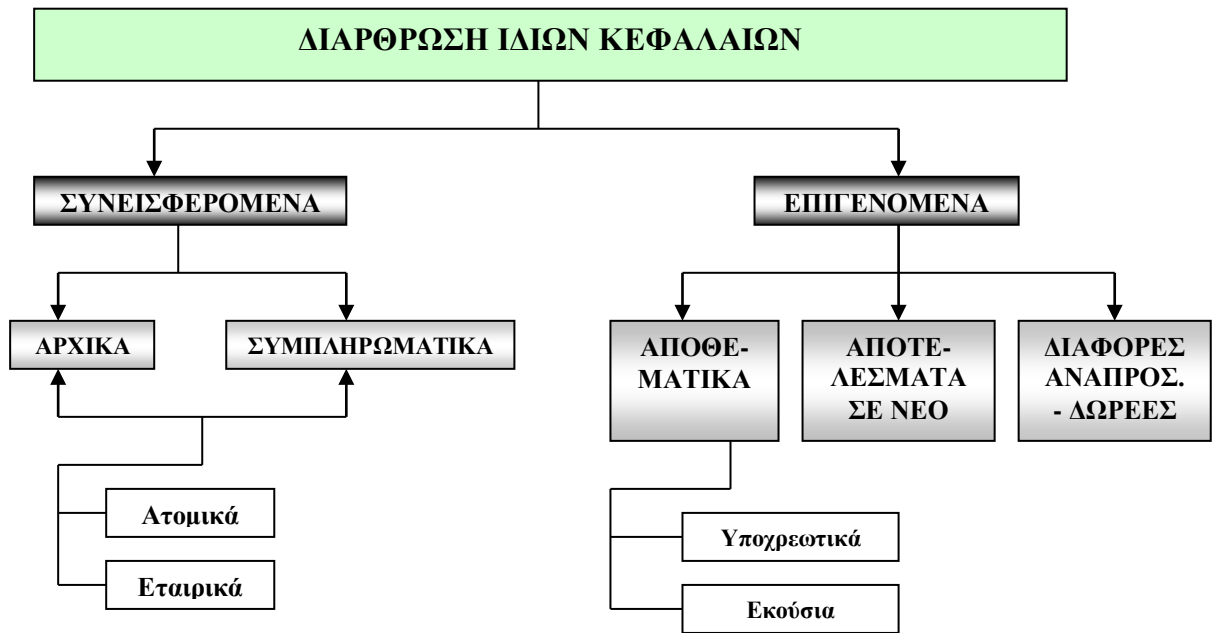
7.4.1. Αυτοχρηματοδότηση

Στην έννοια της «Αυτοχρηματοδότησης» περιλαμβάνεται το ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης το οποίο αποτελεί το τμήμα εκείνο του κεφαλαίου που ανήκει στην ιδιοκτησία του επιχειρηματία ή των επιχειρηματιών. Το κεφάλαιο αυτό εμφανίζεται στο παθητικό της επιχείρησης.

Το ίδιο κεφάλαιο συνεισφέρεται κατά τη σύσταση ή κατά τη διάρκεια της ζωής της επιχείρησης. Δημιουργείται επίσης και από την οικονομική δραστηριότητά της. Συνεπώς διακρίνεται:

- Στο *συνεισφερόμενο ίδιο κεφάλαιο*, το οποίο διακρίνεται ανάλογα με το χρόνο εισφοράς σε *αρχικό και συμπληρωματικό* και ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης σε **ατομικό ή εταιρικό** (εισφορές, εταιρικά μερίδια, μετοχικό κεφάλαιο).
- Στο *επιγενόμενο κεφάλαιο*, το οποίο δημιουργείται από την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης και περιλαμβάνει τα υποχρεωτικά ή εκούσια αποθεματικά κεφάλαια, τα μεταφερόμενα αποτελέσματα (κέρδη), τις διαφορές αναπροσαρμογής πάγιων περιουσιακών στοιχείων και τις δωρεές παγίων. Στις οργανωμένες επιχειρήσεις το επιγενόμενο κεφάλαιο εμφανίζεται στο Παθητικό του ισολογισμού και γι' αυτό καλείται εμφανές. Στις επιχειρήσεις με λογιστικά βιβλία κατώτερης κατηγορίας, δεν εμφανίζεται λογιστικά και γι' αυτό καλείται αφανές. Μπορεί όμως να υπολογιστεί κατά προσέγγιση με διάφορες τεχνικές χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Σχηματικά η διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης φαίνεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.4

7.4.2. Χρηματοπιστωτικό σύστημα

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα γίνεται είτε με την κλασική μέθοδο της δανειοδότησης είτε μέσω των νέων μορφών χρηματοδότησης οι οποίες είναι γνωστές και ως «Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία» και αναλύονται συνοπτικά στη συνέχεια:

7.4.2.1. Δάνεια τραπεζών

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτικών, από το τραπεζικό σύστημα, γίνεται με βάση τις διατάξεις της Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 1955/2-7-91, όπως ισχύει σήμερα.

Η χρηματοδότηση αυτή καλύπτει ανάγκες των επιχειρήσεων για κεφάλαια κίνησης και για την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων. Διενεργείται χωρίς περιορισμούς ή ειδικούς όρους και τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν τους όρους των δανείων, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων που ισχύουν.

Οι χρηματοδοτήσεις μπορούν επιπλέον να καλύπτουν:

- Την απόκτηση υφιστάμενων εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου εξοπλισμού και μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων.
- Μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, εφόσον εξασφαλίζεται ο έλεγχος της επιχείρησης στο κεφάλαιο της οποίας πραγματοποιείται η συμμετοχή.
- Την αγορά γεωργικής γης και την αξία οικοπέδων, εφόσον αυτά εξυπηρετούν την επιχειρηματική δραστηριότητα του δανειοδοτούμενου ή προορίζονται για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων.

7.4.2.2. Νέες μορφές χρηματοδότησης

Οι σημαντικότερες από τις νέες μορφές χρηματοδότησης είναι:

A). Χρηματοδοτική Μίσθωση (LEASING).

Ο θεσμός εισήχθη στη χώρα μας με το Νόμο 1665/86. Η λειτουργία του βασίζεται σε ένα σύστημα μίσθωσης με το οποίο οι επιχειρηματίες – επενδυτές μπορούν να συμπληρώσουν, να επεκτείνουν ή να ανανεώσουν τα παραγωγικά τους μέσα χωρίς να χρησιμοποιήσουν δικά τους κεφάλαια.

Η χρηματοδοτική μίσθωση αφορά κινητά και ακίνητα στοιχεία και στην ουσία αποτελεί έμμεση χρηματοδότηση επιχειρήσεων και επαγγελματιών με τη μορφή παραχώρησης, έναντι μισθώματος, της χρήσης του στοιχείου το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση του μισθωτή.

Οι πιο συνηθισμένες μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης και τα βασικά χαρακτηριστικά τους αποτυπώνονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1

ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ LEASING		
ΜΟΡΦΗ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΧΡΗΣΗ
Απλή χρηματοδοτική μίσθωση (financial leasing)	Η εταιρεία leasing αγοράζει το κινητό ή ακίνητο στοιχείο κατόπιν επιλογής της επιχείρησης (μισθωτή) και το παραχωρεί έναντι μισθώματος στο μισθωτή για κάποια συγκεκριμένη περίοδο. Με τη λήξη της μίσθωσης παρέχεται στο μισθωτή το δικαίωμα είτε να αγοράσει το «στοιχείο» με ένα συμβολικό τίμημα, είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο.	Επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες.
Αντίστροφη μίσθωση / πώληση και εκμίσθωση (sale and lease back)	Στην περίπτωση αυτή, μία επιχείρηση πωλεί μηχανολογικό εξοπλισμό που έχει στην κυριότητά της στην εταιρία leasing, με τον όρο της επανεκμίσθωσης του εξοπλισμού στην επιχείρηση για τη συνέχιση της λειτουργίας της.	Επιχειρήσεις που επιθυμούν μείωση δανεισμού, αναδιάρθρωση ισολογισμού και επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη κεφαλαίων και αδυνατούν να προσφύγουν στον τραπεζικό δανεισμό.
Διασυνοριακό leasing (cross border leasing, import- export leasing)	Κύριο χαρακτηριστικό της μορφής αυτής είναι ότι δύο από τα τρία συμβαλλόμενα μέρη (μισθωτής, εκμισθωτής, προμηθευτής) έχουν την έδρα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους σε διαφορετικές χώρες.	Επιχειρήσεις
Συμμετοχική ή εξισορροπιστική μίσθωση (Leveraged leasing και buy out leasing)	Εφαρμόζεται για αντικείμενα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, για την απόκτηση των οποίων η εταιρεία leasing χρηματοδοτείται από πιστωτικό όμιλο. Χρησιμοποιείται κύρια για εξαγορές, συγχωνεύσεις και συμμετοχές	Πολύ μεγάλες επιχειρήσεις

Τα **πλεονεκτήματα** του θεσμού είναι σημαντικά και για τις επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα:

- Χρηματοδότηση της συνολικής αξίας της επένδυσης (100%) συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α. – Απελευθέρωση κεφαλαίων.
- Δυνατότητα ευέλικτης προσαρμογής της μίσθωσης στις ιδιαιτερότητες που έχουν οι επενδύσεις σε δραστηριότητες του αγροτικού τομέα και προστασία από την τεχνολογική απαξίωση.
- Φορολογικές απαλλαγές.
- Δυνατότητα ενίσχυσης από τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98.
- Σύντομες και απλές διαδικασίες.
- Βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης.

Ως **μειονεκτήματα** μπορούν να αναφερθούν:

- Το σχετικά υψηλότερο ονομαστικό επιτόκιο, σε σύγκριση με το αντίστοιχο του τραπεζικού δανεισμού.
- Οι συχνές επιθεωρήσεις – έλεγχοι των εταιριών Leasing για την εξακρίβωση της λειτουργίας και της κατάστασης του εξοπλισμού.

Β) Εταιρίες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου (VENTURE CAPITAL).

Ο θεσμός αυτός αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη δυναμικών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων.

Σκοπός των εταιριών παροχής επενδυτικού κεφαλαίου είναι η προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ίδρυση νέων επιχειρήσεων που θα αναλαμβάνουν τέτοιες επενδύσεις ή με τη συμμετοχή στο κεφάλαιο υφιστάμενων επιχειρήσεων, σε περίπτωση αύξησής του. Μπορούν επίσης να παρέχουν εγγυήσεις για χορήγηση δανείων στις προαναφερόμενες επιχειρήσεις, να παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την έρευνα αγοράς, την ανάλυση επενδυτικών προγραμμάτων, την οργάνωσή τους κτλ.

Ο θεσμός καθιερώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 1775/88 και τα σημαντικότερα πλεονεκτήματά του είναι τα ακόλουθα:

- Προσφέρουν χρηματοδότηση σε όλα τα στάδια ζωής των επιχειρήσεων και καλύπτουν όλους τους κλάδους και τις περισσότερες ανάγκες τους.
- Εξασφαλίζουν υποστήριξη, διασυνδέσεις με την εγχώρια και διεθνή αγορά και διασφαλίζουν το απαιτούμενο know-how.
- Παρουσιάζουν σημαντική ευελιξία και προσαρμογή στα χρηματοοικονομικά και λοιπά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων.
- Οι μέτοχοι ιδιώτες διατηρούν τον έλεγχο της καθημερινής διαχείρισης της επιχείρησης.
- Ενισχύουν την ποιότητα διαχείρισης και διοίκησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και παρέχουν επαρκή χρόνο για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων.

Γ). FACTORING – Σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Ο θεσμός καθιερώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 1905/1990, ο οποίος τροποποιήθηκε με το Ν. 2367 /95. Η λειτουργία του είναι σχετικά απλή και γίνεται από μία εξειδικευμένη εταιρία (FACTOR) η οποία έχει τη δυνατότητα να αναλάβει την

είσπραξη μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων μιας άλλης επιχείρησης με ειδική συμφωνία- σύμβαση. Στα πλαίσια αυτής της σύμβασης η εταιρία (FACTOR) αναλαμβάνει την παροχή μίας σειράς σημαντικών υπηρεσιών οι οποίες συνοπτικά φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα, στον οποίο επίσης φαίνονται και τα πλεονεκτήματα του θεσμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ FACTORING ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
<ul style="list-style-type: none"> ● Χρηματοδότηση ● Ασφαλιστική κάλυψη ● Διαχείριση, παρακολούθηση εισπράξεων κτλ. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Βελτίωση ταμειακών εισροών ● Οικονομική ευελιξία ● Ισχυροποίηση διαπραγματευτικής θέσεως της επιχείρησης στους προμηθευτές της και απέναντι στις τράπεζες ● Μείωση προνομίων σε δικούς της οφειλέτες ● Διευκόλυνση οικονομικού σχεδιασμού και βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού. ● Εξοικονόμηση δαπανών ● Αποφυγή παραοικονομίας, τοκογλυφίας ● Αύξηση πωλήσεων και εξαγωγών ● Προστασία επιχειρήσεων από πτώχευση ή αργοπορία πληρωμών των πελατών τους 	<ul style="list-style-type: none"> ● Αύξηση της ρευστότητας ● Ασφάλεια επιχειρηματικής δραστηριότητας ● Αύξηση αποδοτικότητας

7.5. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ - ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ή ΑΓΡΟΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ή ΕΝΩΣΕΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή των πιο πάνω φορέων σε προγράμματα ενισχύσεων – επιχορηγήσεων, είναι να έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων. Οι ενισχυόμενες δαπάνες είναι:

- Η αγορά και εγκατάσταση καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης των ανωτέρω (όταν αποκτάται η χρήση).
- Η αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΑΙΤΙΕΣ ΠΟΥ ΣΤΑΘΗΚΑΝ ΤΡΟΧΟΠΕΔΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Ο συνεταιρισμός οποιαδήποτε κι αν είναι η μορφή του, αν και θα μπορούσε να είναι ένα υγιές κύτταρο για την ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας, ωστόσο δεν έχει τύχει ανάλογης μεταχείρισης, όχι μόνο από το κράτος, αλλά σε ένα βαθμό και από τους ίδιους τους συνεταιίρους. Μεγάλο ποσοστό ευθύνης για την όχι και τόσο ευχάριστη κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο συνεταιριστικό κόσμο φέρει η νομοθεσία, μια νομοθεσία αποσπασματική, ελλιπής σε μεγάλο βαθμό και αδύναμη ν' ανταποκριθεί στις ιδιαιτερότητες του συνεταιρισμού, κάτω όμως από ένα πρίσμα σύγχρονο και προοδευτικό.

Ο προϊσχύσας για το σύνολο των συνεταιρισμών Ν. 602/1915 κατά τη μακρά περίοδο ισχύος του, -70 χρόνια περίπου-, είχε δημιουργήσει μια υγιή βάση για την καλλιέργεια και την προώθηση του συνεταιρισμού και του συνεταιριστικού δικαίου ειδικότερα. Δυστυχώς, όμως, η πορεία αυτή αναχαιτίστηκε με την οριστική διάσπαση του συνεταιριστικού δικαίου, που επήλθε αρχικά το 1979 με το Ν. 921 για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και παγιοποιήθηκε στη συνέχεια με αλλεπάλληλες νομοθετικές μεταβολές, ιδιαίτερα έντονες κυρίως στον αγροτικό τομέα.

Θύμα της πολυνομίας ο συνεταιρισμός δεν κατάφερε ν' αναπτυχθεί σ' ένα κλίμα ανάλογο με τις ανάγκες και τους προσανατολισμούς του. Συγχρόνως μάλιστα χρησιμοποιήθηκε, αλλά και συνεχίζει δυστυχώς να χρησιμοποιείται από τα διάφορα πολιτικά κόμματα, για την προώθηση συγκεκριμένων μονόπλευρων σχεδίων και επιδιώξεων. Οι ίδιες πολιτικές δυνάμεις, που ελέγχουν και κατευθύνουν το συνεταιριστικό κίνημα, έχουν τα μέγιστα συντελέσει στην εν γένει κατεύθυνση και τις επιλογές της νομοθετικής πολιτικής, με αποτέλεσμα ο συνεταιρισμός να βρίσκεται μέσα σ' ένα φαύλο κύκλο ελλιπούς νομοθετικής ρύθμισης και υστερόβουλης εκμετάλλευσης.

Ένα άλλο στοιχείο που χαρακτηρίζει το συνεταιρισμό στη χώρα μας είναι η περιορισμένη σε έκταση, ανάπτυξη συνεταιριστικής επιστήμης. Κύρια στο χώρο του δικαίου, ο συνεταιρισμός υστερεί σημαντικά απέναντι στις άλλες εταιρίες του εμπορικού δικαίου από άποψη θεωρητικής ενασχόλησης και συγγραφικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα σημαντικά προβλήματα που συνάπτονται με όλο το φάσμα του συνεταιρισμού να παραμένουν άλυτα.

Η ερμηνεία των νομοθετικών διατάξεων είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, ενώ συγχρόνως η διαφορετική φύση των συνεταιρισμών (αστικοί, αγροτικοί, οικοδομικοί, παραγωγικοί, προμηθευτικοί κτλ), το ετερόκλητο των σκοπών τους, η διαφορετική τους σύνθεση καθιστά πολλές φορές προβληματική, αν όχι αδύνατη, τη δια της αναλογικής μεθόδου πλήρωση των υφισταμένων κενών και τη διαμόρφωση γενικών κατευθυντήριων αρχών με στόχο τη σε βάθος ερμηνεία και ανάλυση των συνεταιριστικών προβλημάτων.

Μια ευχή που θα μπορούσε να διατυπωθεί, είναι, να δοθεί τέλος στην αδιάφορη αντιμετώπιση του συνεταιρισμού, που στη σημερινή πραγματικότητα, έχει παύσει – όπως έχουν δείξει οι καταστάσεις σε πολλές χώρες της αλλοδαπής -, να θεωρείται «παιδί της φτώχειας», αλλά αντίθετα έχει εξελιχθεί σ' ένα σημαντικό οικονομικό παράγοντα, κυρίως μάλιστα στα περισσότερα κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η

χώρα μας οφείλει, κατά συνέπεια να καλλιεργήσει το συντομότερο δυνατό συνεταιριστικό δίκαιο, για να είναι σε θέση ν' απαντήσει στις προκλήσεις χωρών με ανεπτυγμένο και υγιές συνεταιριστικό κίνημα, που συντελεί άμεσα σε μία γενικότερη οικονομική αναδιοργάνωση και ευημερία με πυρήνα τον άνθρωπο και όχι το κεφάλαιο.

Παράρτημα

Θέματα Παραρτήματος:

- ▶ καταστατικό αστικού συνεταιρισμού
- ▶ καταστατικό αγροτικού συνεταιρισμού

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ:

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΜΕΤΑ ΜΕΤΡΗΤΟΥ (ΤΑΞΙ) Η΄ ΑΝΕΥ ΜΕΤΡΗΤΟΥ (ΑΓΟΡΑΙΑ)

ΝΟΜΟΥ «Χ»

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1667/86 περί «Αστικών Συνεταιρισμών και άλλες διατάξεις» τροποποιούμε το καταστατικό του υπάρχοντος Προμηθευτικού – Καταναλωτικού Συν/μού Ιδιόκτητων Επιβατικών Αυτοκινήτων Δημόσιας Χρήσης, μετά ή άνευ μετρητού, Νομού «Χ», που είχε συσταθεί με το Ν. 602/1914 περί συνεταιρισμών και είχε εγκριθεί από τη γενική συνέλευση των μελών της 4/4/1984 και την αριθ. ΕΡ /570/23-5-84 αποφ. Νομαρχίας «Χ» και προσαρμόζουμε τούτο, το καταστατικό, στις διατάξεις του Ν.1667/86 «περί Αστικών Συνεταιρισμών».

ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Η επωνυμία του συνεταιρισμού παραμένει η αυτή ήτοι «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΜΕΤΑ ΜΕΤΡΗΤΟΥ (ΤΑΞΙ) Η΄ ΑΝΕΥ ΜΕΤΡΗΤΟΥ (ΑΓΟΡΑΙΑ) ΝΟΜΟΥ «Χ» ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.

ΕΔΡΑ

Ο συνεταιρισμός έχει έδρα τ..., οι δε σχέσεις αυτού και των μελών του διέπονται από το παρόν καταστατικό καθώς και των νόμων και διατάξεων που θα ισχύσουν στο μέλλον.

ΣΦΡΑΓΙΔΑ

Η σφραγίδα του συνεταιρισμού είναι στρογγυλή και θα αναγράφεται σ' αυτή «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ε.Δ.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Ν.»Χ» ΣΥΝ. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του συν/μού είναι η προμήθεια αγαθών για την κάλυψη επαγγελματικών αναγκών των μελών του.

Προς επιτυχία του ανωτέρου σκοπού ο συν/μός δύναται να :

α) Να λειτουργεί στην έδρα του καταστήματα, πρατήρια, αποθήκες, δεξαμενές καυσίμων, λιπαντηρίων- πλυντηρίων, χώρους στάθμευσης – φύλαξης των Ε.Δ.Χ. , και γενικώς ότι αφορά το ταξί και την κίνηση αυτού.

β) Να εισάγει από το εξωτερικό υλικά, μηχανήματα, αγαθά και εν γένει είδη χρήσιμα για την άσκηση του επαγγέλματος των μελών του και να διαθέτει αυτά στους συνεταιίρους.

γ) Να συνάπτει συμβάσεις με επιχειρήσεις ή οργανισμούς, εσωτερικού ή εξωτερικού προς παροχή απ' ευθείας στα μέλη του συνεταιρισμού, των παραγόμενων αγαθών ή υπηρεσιών με όρους που συμφέρουν τα μέλη του.

δ) Να συμβάλλεται ή συμπράττει με ομοειδείς ή συναφείς άλλους συνεταιρισμούς ή κεντρικές ενώσεις συν/μών. Δύναται ν' αποτελεί και μέλος άλλων συν/μών κατόπιν όμως αποφάσεως της γενικής συνέλευσης των μελών, ήτοι των δύο τρίτων των μελών.

Όλα τα ανωτέρω αγαθά και υπηρεσίες προσφέρονται στα μέλη χωρίς κέρδος, καθότι ο συνεταιρισμός είναι μη κερδοσκοπικός.

Στην αγοραία τιμή κάθε προϊόντος ή λήψης υπηρεσιών προστίθεται εκτός του φόρου και ανάλογο ποσό προς αντιμετώπιση των γενικών εξόδων του συν/μού. Τούτο προβλέπεται και από τον Κ.Φ.Σ. Το επιπλέον ποσό θα είναι ανάλογο για κάθε αγαθό ή υπηρεσία και θα ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρονική διάρκεια του συν/μού ορίζεται ότι είναι απεριόριστη. Ο παρών Προμηθευτικός – Καταναλωτικός συν/μός είναι συνέχεια του ήδη υπάρχοντος Προμηθευτικού- Καταναλωτικού συν/μού Ιδιοκτητών Ε.Δ.Χ. νομού «Χ» και φυσικά αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού.

ΑΡΘΡΟ 1^ο ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ

Συνεταίροι δικαιούνται να γίνουν μόνο επαγγελματίες, αυτοκινητιστές, ιδιοκτήτες αυτοκινήτων Ε.Δ.Χ., της ιδιοκτησίας αποδεικνυόμενης με την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος έστω και υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση και δι' ίδιον λογ/σμό εκμετάλλευση και χρήση Ε.Δ.Χ. μετά ή άνευ μετρητού ή ιδανικό μερίδιο αυτού, νομίμως κυκλοφορούντων.

Απαγορεύεται στους συνεταιίρους να είναι μέλη άλλου συν/μού που επιδιώκει τον αυτό σκοπό για το αυτοκίνητο που εγγράφεται, εκτός αν είναι ιδιοκτήτης και άλλου αυτοκινήτου Ε.Δ.Χ. οπότε δύναται να εγγραφεί και σε άλλο συν/μό για το άλλο αυτοκίνητο.

Απαγορεύεται η εγγραφή στο συν/μό προσώπων που αποχώρησαν από άλλο συν/μό που έχει τον αυτό σκοπό, μέχρι εξοφλήσεως ολοσχερώς όλων των προς αυτό υποχρεώσεων των. Οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί εκπροσωπήσεως ανήλικων κτλ, ισχύουν κατά περίπτωση, προκειμένου δε περί συζύγων η απόκτηση της ιδιότητας του συνεταιίρου δεν χρήζει της συναινέσεως του συζύγου.

Προκειμένου περί αγράμματων συνεταίρων πάσα δήλωση της θελήσεως τους υπογράφεται από τους δύο συνεταίρους της επιλογής του, την υπογραφή των οποίων βεβαιώνει μέλος του Δ.Σ. ή η Δημοτική, Κοινοτική ή Αστυνομική αρχή.

Ο συν/μός τηρεί μητρώο μελών στην αρχή του οποίου καταχωρείται το καταστατικό και στη συνέχεια το ονοματεπώνυμο, η κατοικία των συνεταίρων, ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, το ποσοστό συγκυριότητας και η χρονολογία εγγραφής και διαγραφής του. Το βιβλίο αριθμείται από το Ειρηνοδικείο της έδρας του Συν/μού.

Για να γίνει κάποιος συνεταίρος πρέπει να υποβάλλει στο Δ.Σ. αυτού αίτηση ότι:

α) Είναι ιδιοκτήτης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου μετά μετρητού ή άνευ, με φωτοτυπία της άδειας κυκλοφορίας του Ε.Δ.Χ.

β) Δεν αποτελεί μέλος άλλου συν/μού που επιδιώκει τον αυτό σκοπό.

γ) Έχει ελεύθερη την διαχείριση της περιουσίας του.

δ) Αποδέχεται ανεπιφύλακτα τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού.

ε) Δεν έχει διαγραφεί από άλλο συν/μό δυνάμει των παραγράφων 1 και 8 του άρθρου 2 του Ν. 1667/86.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εφόσον συντρέχουν οι λόγοι της εγγραφής, εγγράφει τον αιτούντα στη πρώτη συνεδρίαση από την υποβολή της αιτήσεως. Εάν δεν γίνει δεκτή η αίτηση δύναται ο ενδιαφερόμενος να προσφύγει στη Γενική Συνέλευση η οποία αποφασίζει σχετικά.

ζ) Η αίτηση αυτή με τις περιεχόμενες δηλώσεις, εάν γίνει δεκτή επέχει θέση συμβάσεως μεταξύ συν/μού και συν/σμένου και φυλάσσεται υπεύθυνα στο αρχείο του Συν/μού.

ΑΡΘΡΟ 2^{ον} ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ

Οι συνεταίροι έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

Να συμμορφώνονται με τις διατάξεις των νόμων, των Υπουργικών αποφάσεων, του καταστατικού, τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου και των άλλων οργάνων του Συν/μού, εργαζόμενοι για την ευόδωση των σκοπών του.

Ευθύνονται έναντι του συν/μού και των πιστωτών αυτού μέχρι των εκάστοτε εισφορών στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο η συνεταιρική μερίδα όσο και οι ετήσιες και έκτακτες εισφορές.

Να καταβάλλουν στο ταμείο του συν/μού τις εισφορές όπως κάθε φορά καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, καθώς επίσης και τις δόσεις για την εξόφληση των συν/κών μερίδων.

Να καταβάλλουν γενικά κάθε οικονομική υποχρέωση που απορρέει από τη σύμβαση με τον συν/μό.

Να εργάζονται για την επίτευξη των σκοπών του συν/μού και να μην αντιδρούν στο έργο αυτού.

ΑΡΘΡΟ 3^{ον} ΕΞΟΛΟΣ – ΘΑΝΑΤΟΣ- ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥ

Με απόφαση του Δ.Σ. και χωρίς αίτηση διαγράφεται από το συν/μό αυτός που απώλεσε τα δια την εγγραφή του απαιτούμενα ή καταδικάστηκε για αδίκημα που επισύρει την διαγραφή σύμφωνα με το Ν. 1667/86 ύστερα από απόφαση που λαμβάνεται από Ε.Σ. και Δ. Σ σε κοινή του συνεδρίαση.

Ο διαγραφείς συνetaίρος από την ημέρα της επιδόσεως της διαγραφής του δεν δύναται να λαμβάνει μέρος στις συνεδριάσεις των συμβουλίων ή των Γενικών Συνελεύσεων, ούτε να ζητήσει την επιστροφή της συν/κής του μερίδας, η οποία του επιστρέφεται μετά από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου και έγκρισης του ισολογισμού από την Γενική Συνέλευση.

Ο διαγραφείς συνetaίρος δεν μπορεί να αγοράζει από τα αγαθά ή τις υπηρεσίες του συν/μού παρότι δεν του έχει αποδοθεί ακόμη η συνεταιρική μερίδα του.

Ο αποχωρών ή διαγραφόμενος συνetaίρος δεν έχει δικαίωμα επί της περιουσίας του συν/μού και ευθύνεται για τις υποχρεώσεις του μέχρι την ημέρα της αποχωρήσής του. Λαμβάνει μόνο την συνεταιρική μερίδα την οποία είχε καταβάλλει αφαιρουμένων των υποχρεώσεων του συν/μού οι οποίες υπάρχουν μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης διαγραφής. Ο συνetaίρος μπορεί ν' αποχωρήσει από το συνεταιρισμό με γραπτή δήλωση του που υποβάλλεται στο Δ.Σ. τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από το τέλος της οικονομικής χρήσης. Το ελάχιστο όριο παραμονής κάθε συνetaίρου ορίζεται τρία (3) έτη.

Σε περίπτωση μεταβιβάσεως του Ε.Δ.Χ. εν ζωή, επιτρεπομένης από τους ισχύοντες νόμους μεταβιβάζεται υποχρεωτικά και η ιδιότητα του μέλους του συν/μού στο νέο Ιδιοκτήτη που συνεχίζει με την ίδια συνεταιρική μερίδα.

Η πράξη μεταβίβασης εν ζωή ή λόγω θανάτου, του Ε.Δ.Χ. ή ιδανικού μεριδίου αυτού καθώς και το δικαίωμα ολικής ή μερικής αντικατάστασης αυτού ρυθμίζονται από τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις.

Σε περίπτωση μεταβιβάσεως του Ε.Δ.Χ. λόγω θανάτου ο αποβιώσας συνetaίρος δεν θεωρείται ότι έχει αποχωρήσει από το συν/μό, αλλά υπεισέρχονται οι κληρονόμοι αυτού στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και συνεχίζουν τη συνεταιρική ιδιότητα του κληρονομούμενου. Προκειμένου δε περί συζύγων η απόκτηση της ιδιότητας του συνetaίρου δεν χρήζει της συναινέσεως του συζύγου.

Πολλοί κληρονόμοι ασκούν το δικαίωμα της ψήφου με αντιπρόσωπο που ορίζει ο επίτροπος ή οι κληρονόμοι με έγγραφη δήλωση, θεωρημένη από τη δημοτική ή κοινοτική ή αστυνομική αρχή και κατατεθειμένη πριν την έναρξη της συνεδρίασης. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου επιτρέπεται η συν/κή μερίδα θανόντος συνetaίρου να εκχωρείται και άνευ εκκαθαρίσεως αυτής σε έναν από τους κληρονόμους που έχει σύμφωνα με το νόμο και καταστατικό τα οριζόμενα προσόντα για κάθε συνetaίρο. Αυτός ορίζεται και από τους υπόλοιπους κληρονόμους με έγγραφό τους που κατατίθεται στο Δ.Σ. του Συνεταιρισμού.

ΑΡΘΡΟ 4^{ον} ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Τα όργανα του συνetaρισμού είναι η Γενική Συνέλευση των συνetaίρων, το Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου εκλέγονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο από την Γενική Συνέλευση κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας μεταξύ των συνetaίρων κατά την τακτική σύνοδο επί 2ετή θητεία. Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν ή παραμείνουν στη διοίκηση του Προμηθευτικού Συνetaρισμού πρόσωπα που καθυστερούν πέραν του τετραμήνου οποιεσδήποτε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τον συνetaρισμό. Απαγορεύεται να εκλεγούν μέλη του Δ.Σ. και του Ε.Σ., οι καταδικασθέντες α) γι' αδικήματα των άρθρων 22,24,482,486 του άρθ. 15 του Ν. 1667/86 β) γι' αδικήματα των άρθρων 22,24,482,486, του Ποινικού Νόμου και γ) για διαχειριστικές ανωμαλίες γενικά εις βάρος του συν/μού όπως και οι μηνυθέντες για παραβάσεις που συνιστούν τα αδικήματα της απάτης και υπεξαίρεσης έστω και αν

απηλλάγησαν με απόσβεση της ποινής λόγω εμπράκτου μετάνοιας. Απαγορεύεται να εκλεγούν μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου πρόσωπα συνδεόμενα με τα μέλη της Διοικήσεως με συγγένεια εξ' αίματος ή αγχιστείας μέχρι και του δεύτερου βαθμού, της εκλογής τους μη λαμβανομένης υπ' όψιν. Μέλη του Δ.Σ. εξερχόμενα δεν δύναται να εκλεγούν στο εποπτικό συμβούλιο πριν της εκκαθάρισης της διαχειρίσεως τους. Η θητεία κάθε Δ.Σ. μπορεί να παρατείνεται και για έξι (6) μήνες ακόμη.

Τα έξοδα παραστάσεως και κινήσεως των μελών του Δ.Σ., τα έξοδα για παραστάσεις στα δικαστήρια, έξοδα κινήσεως υπαλλήλων του συν/μού και οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση από προσφερόμενες υπηρεσίες στον συν/μό από οποιονδήποτε καθορίζονται από την Γενική Συνέλευση .

Σε περίπτωση αποχώρησης, διαγραφής, διαρκούς κωλύματος ή θανάτου μέλους του Δ.Σ. ή Ε.Σ., την θέση αυτού καταλαμβάνει αναπληρωματικό μέλος κατά σειρά επιτυχίας. Τα αναπληρωματικά μέλη εξακολουθούν να εργάζονται μέχρι τη λήξη της θητείας των μελών, τα οποία αναπληρώνουν. Η Γενική Συνέλευση δύναται να απαλλάσσει από τις υπηρεσίες του οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ. και Ε.Σ., ανακαλώντας αυτά ή και ολόκληρα συμβούλια. Γι' αυτό απαιτείται να παρίστανται τα 2/3 των μελών του Συνεταιρισμού.

Το Δ.Σ. υποχρεούται να υποβάλλει αμέσως μεθ' εκάστη εκλογή στο Υπουργείο Εργασίας, Υπουργείο Εμπορίου και Ειρηνοδικείο της έδρας του Συνεταιρισμού, αντίγραφα εκλογής και υπογραφές των μελών του Δ.Σ. και Ε.Σ., καθώς και των εξουσιοδοτημένων να αντιπροσωπεύσουν τον συνεταιρισμό. Ομοίως γνωστοποιείται και κάθε μεταβολή. Τα μέλη του Δ.Σ. και Ε.Σ. που παραβαίνουν τα υπό των κειμένων νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων διαγραφόμενα καθήκοντα ευθύνονται αλληλεγγύως προς τον συνεταιρισμό, τους συνεταίρους και τους δανειστές για πάσα προκύπτουσα εκ των παραβάσεων ζημιά. Τα μέλη του Δ.Σ. και Ε.Σ. και ο Ταμίας, πρέπει να τηρούν αυστηρά την υπηρεσιακή εχεμύθεια, η οποία επιβάλλεται για την προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων του Συνεταιρισμού.

ΑΡΘΡΟ 5^ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο Συνεταιρισμός εκπροσωπείται στις δικαστικές και εξώδικες του σχέσεις από το Δ.Σ. Αναλαμβάνει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτού, και τηρεί τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού. Το Δ.Σ. ευθύνεται έναντι του συνεταιρισμού για την τήρηση των περιορισμών του προς εκπροσώπηση, αυτούς τους οποίους θέτει το καταστατικό ή οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως.

Τα έγγραφα του συνεταιρισμού υπογράφονται από τον πρόεδρο ή τον αντιπρόεδρο και τον γενικό γραμματέα ή ένα μέλος οριζόμενο από το Δ.Σ. Το Δ.Σ. δύναται να αντιπροσωπευθεί στις δικαστικές ή πάσης φύσεως δικαιοπραξίες που αφορούν τον συν/μό από τον πρόεδρο ή άλλο μέλος προς αυτόν εξουσιοδοτημένο. Οι πάσης φύσεως δικαιοπραξίες ενεργούνται υπό την επωνυμία του συν/μού αλλιώς δεν υποχρεούν τούτο.

ΑΡΘΡΟ 6^ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η Διοίκηση του Συν/μού ανατίθεται στο Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από πέντε (5) μέλη τακτικά και τρία (3) αναπληρωματικά. Τα τακτικά μέλη μεταξύ τους εκλέγουν τον πρόεδρο, αντιπρόεδρο, γενικό γραμματέα και τον ταμία, όλους με

μυστική ψηφοφορία. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται για δύο συνεχή ημερολογιακά έτη, και η θητεία τους δύναται να παραταθεί για έξι (6) το πολύ μήνες.

Η επανεκλογή τους επιτρέπεται απεριόριστα.

Το εκλεγέν Δ.Σ. αναλαμβάνει την Διοίκηση του Συνεταιρισμού 15 ημέρες μετά από την εκλογή του, εφόσον το κύρος της αποφάσεως της εκλογής δεν έχει νομίμως προσβληθεί. Μέχρι αναλήψεως των καθηκόντων της νέας διοικήσεως εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντα η υφιστάμενη διοίκηση. Εάν προσβληθεί το κύρος των αρχαιρεσιών το νέο Εποπτικό Συμβούλιο, συνέρχεται εντός 15θήμερου το βραδύτερο, διορίζει προσωρινό Δ.Σ. από τα μέλη του Συν/μού, το οποίο ασκεί την διοίκηση μέχρι εκδόσεως αποφάσεως επί της ασκηθείσης προσφυγής ή αιτήσεως κατά του κύρους των αρχαιρεσιών, απαγορευμένης νέας εκλογής. Σε περίπτωση ακυρώσεως της εκλογής, το προσωρινό Δ.Σ. υποχρεούται εντός 5 ημερών από την κοινοποίηση της αποφάσεως του Ειρηνοδικείου να συγκαλέσει γενική συνέλευση προς εκλογή νέου Δ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 7^{ον} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Δ.Σ. συνεδριάζει δύο φορές τον μήνα μετά από πρόσκληση του Προέδρου που ορίζει την ημέρα. Εκτάκτως δε όποτε παρίσταται ανάγκη, με ιδιαίτερη προς κάθε μέλος πρόσκληση, που περιέχει και τα προς συζήτηση θέματα. Επίσης συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή αντιπρόεδρο, εάν το ζητήσουν τρία από τα μέλη του Δ.Σ. ή το Ε.Σ., με έγγραφη αίτηση, που αναφέρει τον σκοπό και τους λόγους σύγκλησής του. Το Δ.Σ. συνεδριάζει εγκύρως εάν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα των απόντων και οι αποφάσεις λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι αποφάσεις της διοικήσεως εκτελούνται αφού εγγραφούν στο τηρούμενο αριθμημένο βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ. και υπογραφούν από τα παρόντα μέλη. Κανείς δεν μπορεί ν' αρνηθεί την υπογραφή των λαμβανομένων αποφάσεων έστω και αν διαφωνούν ως προς αυτή.

ΑΡΘΡΟ 8^{ον} ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Η Διοίκηση έχει καθήκον να επιβλέπει και εφαρμόζει τις διατάξεις του νόμου, των οικείων Υπουργικών αποφάσεων, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων και γενικά να παρακολουθεί την πορεία και οικονομική εξέλιξη του συνεταιρισμού, ενεργώντας για την ευόδωση του σκοπού αυτού.

Ειδικότερα :

Αποφασίζει για τις ενέργειες των καταθέσεων και αναλήψεων στις τράπεζες, εξουσιοδοτώντας γι' αυτό τον Πρόεδρο ή Ταμία.

Προσλαμβάνει νομικό σύμβουλο ή αναθέτει σε δικηγόρο κατ' αποκοπή υποθέσεις του Συν/μού.

Συνάπτει δάνεια για λογαριασμό του συν/μού, βάσει των εκάστοτε αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Αποφασίζει για την εγγραφή ή μη των συνεταίρων.

Αποφασίζει για την διαγραφή συνεταίρων ή προτείνει αυτή στη Γενική Συνέλευση.

Υποβάλλει στο αρμόδιο Υπουργείο και το Ειρηνοδικείο ονομαστικό κατάλογο των μελών και δηλώνει την έξοδο παντός συνεταίρου.

Υποβάλλει στο αρμόδιο Υπουργείο και Ειρηνοδικείο τις υπό του νόμου επιβαλλόμενες γνωστοποιήσεις και δηλώσεις, και πάσα άλλη προς τις αρμόδιες αρχές πληροφορία.

Επιβλέπει την τακτική τήρηση των βιβλίων και πρακτικών,

Μεριμνά για την λογιστική σύνταξη του ετήσιου Ισολογισμού, του λογαριασμού κερδών – ζημιών, τους οποίους καταθέτει πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν, στο κατάστημα του συνεταιρισμού. Κοινοποιεί αντίγραφα ισολογισμών στο αρμόδιο Υπουργείο και Ειρηνοδικείο αφού πρώτα εγκριθούν από την Γ.Σ. Κάθε μέλος του συν/μού δικαιούται να λαμβάνει γνώση των ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσης. Φροντίζει μαζί με τον λογιστή τη σύνταξη του προϋπολογισμού και υποβάλλει τούτον προς έγκριση στην Γ.Σ.

Μισθώνει ακίνητα προς κάλυψη αναγκών του συν/μού.

Προσλαμβάνει το αναγκαίο για την λειτουργία του συν/μού προσωπικό καθορίζοντας την αντιμισθία και τις υποχρεώσεις του.

Αποφασίζει τη σύγκληση γενικών συνελεύσεων που αποσκοπεί στην ευόδωση του σκοπού του συνεταιρισμού.

Υπό την αποκλειστική του ευθύνη αναθέτει την διεξαγωγή ορισμένων εργασιών σε υπαλλήλους ή μέλη του συνεταιρισμού.

Διενεργεί τις αναγκαίες για την λειτουργία του συν/μού πληρωμές καθώς και τις εισπράξεις.

Εν γένει ενεργεί, για την καλή διαχείριση και διοίκηση του συν/μού, εντός των διαγραφομένων ορίων από το νόμο και το καταστατικό, έχοντας ως προς αυτό ευθύνη.

ΑΡΘΡΟ 9^{ον} ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ο Πρόεδρος του συν/μού συγκαλεί τις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις, εισηγείται σ' αυτές τα προς συζήτηση θέματα και διευθύνει τις συνεδριάσεις του. Επιμελείται την εκτέλεση των αποφάσεων σύμφωνα με το καταστατικό. Υπογράφει τα έγγραφα και τις γνωστοποιήσεις του συν/μού μετά του γενικού γραμματέως ή άλλου εντεταλμένου συμβούλου. Επιβλέπει την ταμιακή και διαχειριστική εργασία. Υπογράφει τις προς πληρωμή ή είσπραξη εντολές. Εκθέτει τον απολογισμό της δράσεως του Δ.Σ. και την κατάσταση του συν/μού στην τακτική Γ.Σ. Δίνει προς όλες τις αρχές τις ζητούμενες πληροφορίες και ενεργεί γενικά κάθε αναγκαίο για την ευόδωση του σκοπού του συν/μού.

ΑΡΘΡΟ 10^{ον} ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ο αντιπρόεδρος αναπληρώνει, τον απόντα ή κωλυόμενο πρόεδρο σε όλα του τα καθήκοντα και αρμοδιότητες. Το Δ.Σ. δύναται να αναθέτει με απόφαση του και ορισμένα καθήκοντα και αρμοδιότητες στον αντιπρόεδρο.

ΑΡΘΡΟ 11^{ον} ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

Ο γενικός γραμματέας επιμελείται την τήρηση των πρακτικών του Δ.Σ., διεξάγει την αλληλογραφία του συν/μού, φυλάσσει την σφραγίδα και υπογράφει μετά του προέδρου πάντα, τα έγγραφα και τις εντολές.

ΑΡΘΡΟ 12^{ον} ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΑΜΕΙΟΥ

Ο ταμίας επιμελείται την είσπραξη παντός εσόδου του συν/μού και διενεργεί τις πληρωμές κατά τις αποφάσεις της Διοίκησης. Υπογράφει μαζί με τον Πρόεδρο τις επιταγές για ανάληψη – κατάθεση ή για πληρωμές με επιταγές, οποιουδήποτε ποσού.

ΑΡΘΡΟ 13^{ον} ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η εποπτεία και ο έλεγχος των πράξεων και της διαχείρισεως του Δ.Σ. ανατίθεται στο Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τρία μέλη τακτικά και δύο αναπληρωματικά, εκλεγόμενα ανά διετία, μαζί με τις αρχαιρεσίες του Δ.Σ., με μυστική και με ενιαίου ψηφοδελτίου ψηφοφορία από τα μέλη του συν/μού και υπό τις προϋποθέσεις του καταστατικού. Τα μέλη του Ε.Σ. στην πρώτη συνεδρίαση εκλέγουν μεταξύ τους, τον προϊστάμενο και αναπληρωτή τους. Το Ε.Σ. συνέρχεται σε συνεδρίαση τουλάχιστο κάθε μήνα με πρόσκληση του προϊσταμένου, που αναφέρεται και στα υπό συζήτηση θέματα, οποτεδήποτε δε παρίσταται ανάγκη, με πρόσκληση του προϊσταμένου ή ζητήσει το Δ.Σ. ή ένα εκ των μελών του Ε.Σ. με έγγραφη αίτηση, που αναφέρει το λόγο και το προς συζήτηση θέμα.

Ο προϊστάμενος ή ο αναπληρωτής του προΐσταται των συνεδριάσεων και ορίζει σε κάθε συνεδρίαση πρακτικογράφο ένα εκ των μελών του. Οι αποφάσεις του Ε.Σ. λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο και ισχύουν από της καταχωρήσεως στο πρακτικό και υπογραφής τους από τα παρόντα μέλη. Σε περίπτωση ισοψηφίας το θέμα επαναφέρεται σε νέα συζήτηση και σε περίπτωση ισοψηφίας νικά η ψήφος του προϊσταμένου. Το Ε.Σ. δικαιούται αποζημιώσεως που καθορίζεται από την Γ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 14^{ον} ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Το Ε.Σ. εποπτεύει και ελέγχει, εάν οι πράξεις του Δ.Σ. συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου των Υπουργικών αποφάσεων, του καταστατικού και των αποφάσεων των Γ.Σ. ή τις οδηγίες αυτού του ιδίου. Ελέγχει τα έγγραφα και τα λογιστικά βιβλία και ζητάει την επίδειξη του περιεχομένου του ταμείου και κάθε αναγκαία κατά την κρίση του εξήγηση ή πληροφορία. Εάν διαπιστώσει ότι το Δ.Σ. ή μέλος αυτού δεν τήρησε τις επιβαλλόμενες σε αυτό υποχρεώσεις ή παραβίασε το καταστατικό ή έβλαψε τα συμφέροντα του συν/μού, δικαιούται να ανακαλέσει τούτο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και να λαμβάνει όλα τα μέτρα, τα οποία κρίνει αναγκαία για την περιφρούρηση των συμφερόντων του συν/μού.

Το Ε.Σ. μπορεί να συγκαλεί σε συνεδρίαση τόσο το Δ.Σ. όσο και την Γ.Σ. όταν θεωρείται ότι παραβλάπτονται τα συμφέροντα του συν/μού και μόνο τότε. Οι κοινές συνεδριάσεις Δ.Σ. και Ε.Σ. συγκαλούνται από τον προϊστάμενο του Ε.Σ. προεδρεύοντα από αυτόν, οι αποφάσεις καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικών του Ε.Σ.

ΑΡΘΡΟ 15^{ον} ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ

Το Εποπτικό Συμβούλιο δικαιούται:

Να εκπροσωπεί τον συν/μό σε περίπτωση που το Δ.Σ. ή μέλος αυτού είναι συμβεβλημένο ή διάδικο έναντι του συν/μού.

Να ελέγχει τον ετήσιο ισολογισμό, τον λογαριασμό κερδών και ζημιών και την απογραφή, καθώς και τις προτάσεις περί χρησιμοποίησης των κερδών ή καλύψεως των ζημιών κατ' έτος και να υποβάλλει περί αυτών και της δράσεως της διοικήσεως στην γενική συνέλευση αντιπροτάσεις και έκθεση.

Να προβαίνει τουλάχιστο ανά τρίμηνο στις επιθεωρήσεις της διοικήσεως και διαχειρίσεως του συν/μού, ερευνών κυρίως εάν ενεγράφησαν στο μητρώο οι γενόμενοι δεκτοί συνεταίροι και εάν αυτοί έχουν τα καθοριζόμενα προσόντα. Εάν εδόθησαν στους διαγραφέντες οι ειδοποιήσεις και ορίστηκε ακριβώς η χρονολογία διαγραφής τους, εάν έγιναν εγκαίρως οι από το νόμο προβλεπόμενες δηλώσεις, γνωστοποιήσεις και δημοσιεύσεις, εάν τα πρακτικά των συνεδριάσεων της διοικήσεως και της συνελεύσεως τηρήθηκαν και υπογράφηκαν καλώς, εάν οι αποφάσεις των συνελεύσεων εκτελούνται κανονικώς από τον πρόεδρο και τα λοιπά εκτελεστικά όργανα, εάν εκτελούνται κανονικώς οι εργασίες και ενεργούνται καλώς οι πληρωμές και αν έχουν καλώς οι οικονομικής φύσεως δοσοληψίες, εάν έγινε καμία υπέρβαση των ορίων που τίθενται από την γενική συνέλευση σε περιπτώσεις δανεισμού ή πιστώσεων προς συνεταίρους ή των τεθέντων προθεσμιών επιστροφής.

Γενικώς να ενεργεί ότι κρίνει αναγκαίο προς διασφάλιση των συμφερόντων του συν/μού και ευόδωση του σκοπού του.

ΑΡΘΡΟ 16^ο ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Τα δικαιώματα των συνεταίρων για τις υποθέσεις του συν/μού ασκούνται από την γενική συνέλευση, στην οποία υποχρεούνται να λαμβάνουν μέρος άπαντες.

Η εκπροσώπηση συνεταίρου άνδρα ή γυναίκα από άλλο συνεταίρο απαγορεύεται. Μόνο νομικά πρόσωπα συνεταίροι και κληρονόμοι αποβιωσάντων συνεταίρων επιτρέπεται να αντιπροσωπεύονται στη Γ.Σ. από άλλους συνεταίρους κατόπιν εξουσιοδοτήσεως που περιέχει την πληρεξουσιότητα και αναγράφει την συνέλευση στην οποία αυτή παρέχεται, κατατεθειμένη στη συνέλευση για την οποία εδόθη. Για ανήλικους κληρονόμους αποβιωσάντων συνεταίρων η πληρεξουσιότητα παρέχεται από τον νόμιμο επίτροπο των ανηλίκων.

Όταν η συνεταιρική μερίδα περιέχεται σε περισσότερα από ένα πρόσωπα, αυτά αντιπροσωπεύουν μια ψήφο ο ένας εξ' αυτών οριζόμενος με κοινή δήλωση κατατιθέμενη στο προεδρείο της συνελεύσεως. Σε περίπτωση διαφωνίας η απόφαση λαμβάνεται βάσει του ποσοστού της μερίδας, σε οποιαδήποτε δε άλλη περίπτωση ο εκπρόσωπος ορίζεται με κλήρωση από τον πρόεδρο της συνέλευσης μεταξύ των μεριδιούχων. Οι υπόλοιποι δύναται να παρίστανται στις συνελεύσεις χωρίς ψήφο.

Δεν έχει δικαίωμα ψήφου ο συνεταίρος σε ζητήματα απαλλαγής από υποχρεώσεις αυτού προς τον συν/μό ή συνάξεως συμβάσεως.

Δεν έχει δικαίωμα ψήφου ο συνεταίρος σε ζητήματα απαλλαγής του Δ.Σ. από των ευθυνών, εγγραφής ή διαγραφής μελών όταν το ζήτημα αφορά τον ίδιο. Δεν έχει δικαίωμα εκλογής στο Δ.Σ. και Ε.Σ. μέλος προτού παρέλθει δμηνο από την εγγραφή του.

Κάθε συνεταίρος ολόκληρης συνεταιρικής μερίδας έχει μία ψήφο ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιρικών μερίδων που διαθέτει.

Η εκπροσώπηση του συν/μού σε άλλο συν/μό ή ομοσπονδία ή συνομοσπονδία, θα γίνεται από εκλεγμένο πρόεδρο ή αντιπρόεδρο του Δ.Σ., καθώς και από τον πρόεδρο ή αντιπρόεδρο του Ε.Σ. Τα δύο αυτά μέλη δικαιούνται τα έξοδα κίνησης και τις ημερήσιες αποζημιώσεις τα οποία καθορίζονται από τη Γ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 17^{ον} ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η Γ.Σ συγκαλείται μία τουλάχιστον φορά το χρόνο ήτοι το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, σε τακτική γενική συνέλευση από το Δ.Σ., σε ημέρα καθοριζόμενη από αυτό, οποτεδήποτε δε το απαιτεί το συμφέρον του συν/μού κατόπιν αποφάσεως της διοικήσεως, Ε.Σ., ή και κατόπιν αιτήσεως του 1/10 των συνεταίρων.

Η αίτηση απευθύνεται προς τη διοίκηση και περιέχει τον σκοπό και θέματα της συνελεύσεως. Εάν η διοίκηση αρνηθεί να εκτελέσει την απόφαση για σύγκληση Γ.Σ. των αιτούντων, δύνανται αυτοί να απευθυνθούν στο Ειρηνοδικείο της έδρας του συν/μού, το οποίο δύναται να εξουσιοδοτήσει αυτούς ή έναν από αυτούς να συγκαλέσουν την Γ.Σ. και να γνωστοποιήσουν τα θέματα, εκτός αν κρίνεται ότι δεν συντρέχει λόγος οπότε και εγκαταλείπεται η ιδέα.

ΑΡΘΡΟ 18^{ον} ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Οι προσκλήσεις για τις Γ.Σ. υποχρεωτικά αναγράφουν τον τόπο, χρόνο, και τα προς συζήτηση θέματα, υπογράφονται δε από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή ή τον οριζόμενο με απόφαση του δικαστηρίου, ή τον προϊστάμενο του Ε.Σ., όταν συγκαλούνται με απόφαση αυτού.

Οι προσκλήσεις γνωστοποιούνται επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν την οριζόμενη συνέλευση, με τοιχοκόλληση στα γραφεία του συν/μού ή αποστέλλονται σε κάθε συνεταίρο με επιτολή, ή παραλαμβάνονται από τους ίδιους με υπογραφή σχετικής αποδείξεως παραλαβής, ή δημοσιεύονται και σε μία ημερήσια εφημερίδα της έδρας του συνεταιρισμού.

ΑΡΘΡΟ 19^{ον} ΑΠΑΡΤΙΑ

Για να συνεδριάσει και λάβει αποφάσεις εγκύρως η Γ.Σ. θα πρέπει να υπάρχει απαρτία του ήμισυ τουλάχιστο του όλου αριθμού των ψήφων. Εάν δεν διαπιστωθεί απαρτία η ανάγνωση του καταλόγου επαναλαμβάνεται μετά από μισή ώρα. Εάν βεβαιωθεί απαρτία η συνέλευση θεωρείται ότι έχει απαρτία μέχρι πέρατος της συζητήσεως όλων των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως, οι αποχωρούντες θεωρούνται ότι αρνούνται ψήφο ή γνώμη, εκτός αν με απόφαση της πλειοψηφίας αναβληθεί αυτή γι' άλλη ημέρα. Μη υφισταμένης απαρτίας στην πρώτη Γ.Σ. συνέρχεται νέα, άνευ νεωτέρας προσκλήσεως, μετά από επτά (7) ημέρες, στον ίδιο τόπο, και την ίδια ώρα, με τα ίδια θέματα της ημερησίας διατάξεως, η οποία βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται το 1/5 τουλάχιστο των μελών του συν/μού. Αν δεν υπάρξει και πάλι απαρτία η Γ.Σ. συνέρχεται ύστερα από (7) επτά ημέρες, χωρίς άλλη πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερησίας διατάξεως, όσα μέλη και αν παρίστανται, ο αριθμός των οποίων στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερος των (20) είκοσι. Για την λήψη αποφάσεων που αφορούν την μεταβολή του σκοπού ή της έδρας του συν/μού, της μεταβολής του ποσού της συνεταιρικής μερίδας ή της ευθύνης των συνεταίρων, τον αποκλεισμό συνεταίρου, την πρόταση της διάλυσης, την αναβίωση, την συγχώνευση του συν/μού, την ανάκληση και αντικατάσταση μελών του Δ.Σ. και την κατά το άρθρο 12 του Ν. 1667/86 αντιπροσώπων του συν/μού, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτή τα δύο τρίτα (2/3) των μελών.

Με την διαπίστωση της απαρτίας η συνέλευση εκλέγει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο αυτής, ο οποίος ορίζει έναν πρακτικογράφο για την τήρηση των πρακτικών και δύο ψηφοσυλλέκτες εκ των μελών.

Οι αποφάσεις της Γ.Σ. λαμβάνονται κατ' απόλυτη πλειοψηφία των μελών που ψήφισαν.

Στα θέματα της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του Ν. 1667/86 απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συν/μού.

Οι αποφάσεις της Γ.Σ. είναι έγκυρες αφού εγγραφούν στο βιβλίο πρακτικών της συνέλευσης και υπογραφούν από τον πρόεδρο, τον πρακτικογράφο και πέντε συνεταίρους που μετείχαν στη Γ.Σ. Το βιβλίο πρακτικών είναι προσιτό στους συνεταίρους.

Οι ψηφοφορίες διενεργούνται με ονομαστική κλήση. Ψηφοφορία που αφορά αρχαιρεσίες, ζητήματα εμπιστοσύνης, έγκριση ισολογισμού, λογοδοσία και προσωπικά εν γένει ζητήματα είναι έγκυρη αν γίνει μόνο μυστική και με ψηφοδέλτια. Σε περίπτωση ισοψηφίας το ζήτημα επαναφέρεται προς συζήτηση κατά την αυτή συνέλευση. Ουδέποτε απόφαση λαμβάνεται δια βοής, σε κάθε περίπτωση αυτή είναι άκυρη.

ΑΡΘΡΟ 20^ο ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Η Γ.Σ. των μελών είναι το κυρίαρχο όργανο του συν/μού. Αποφασίζει για όλα τα ζητήματα και ασκεί την ανώτατη εποπτεία, δυναμένη με ειδική κάθε φορά απόφαση να μεταβιβάζει στο Δ.Σ. και Ε.Σ. χωριστά ή από κοινού δικαιώματα και εξουσίες της για ορισμένο χρόνο.

Ίδια η Γ.Σ. δικαιούται να:

- α) Ελέγχει την δράση του Δ.Σ. και Ε.Σ. καθώς και των οργάνων του συν/μού.
- β) Αποφασίζει περί της εγκρίσεως του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων, του ισολογισμού του παρελθόντος έτους, της χρησιμοποίησεως των κερδών ή καλύψεως των ζημιών, περί απαλλαγής των ευθυνών τόσο του Δ.Σ. όσο και του Ε.Σ.
- γ) Αποφασίζει περί αγοράς αποθηκεύσεως και εκποιήσεως ακινήτων τα οποία αποτελούν διαρκή περιουσία του συν/μού και εγκρίνει όλες τις συμβάσεις επ' αυτών.
- δ) Αποφασίζει εφ' όλων των επιβαλλομένων παραπόνων του Δ.Σ. και Ε.Σ. ή μελών αυτών για την διεξαγωγή των υπηρεσιών του.
- ε) Αποφασίζει να διεκδικήσει αξιώσεις κατά των μελών του Δ.Σ. και του Ε.Σ. και εκλέγει πληρεξούσιους για τυχόν διεξαγωγή ενεργειών κατά των μελών του Δ.Σ. και Ε.Σ.
- ζ) Εκλέγει το Δ.Σ. και Ε.Σ. και απαλλάσσει αυτά ή μέλη αυτών από τα καθήκοντά τους.
- η) Τροποποιεί και συμπληρώνει το καταστατικό και αποφασίζει επί διαφορών για την ερμηνεία προηγούμενων αποφάσεων αυτής.
- θ) Αποφασίζει για τους όρους των συμβάσεων των αναφερόμενων στους σκοπούς του παρόντος καταστατικού και εξουσιοδοτεί το Δ.Σ. ή τον πρόεδρο αυτού να υπογράψει τις εκτελέσεις αυτές.

Οι έγκυρα λαμβανόμενες αποφάσεις της Γ.Σ. είναι υποχρεωτικές για όλους τους συνεταίρους και για τους απόντες και διαφωνούντες. Η Γ.Σ. του συνεταιρισμού αποφασίζει επί παντός θέματος μη κατονομαζομένου, προς υλοποίηση των σκοπών αυτού.

ΑΡΘΡΟ 21^{ον} ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Με απόφαση της Γ.Σ. και εφόσον οι πόροι του συν/μού και οι ανάγκες των εργασιών το επιβάλλουν, δύναται να ορισθεί ότι τα καθήκοντα του λογιστή ή γραμματέα ή βοηθού ταμιά θα εκτελούν υπάλληλοι του συν/μού. Τα καθήκοντα και οι ειδικότητες του προσωπικού, ο τρόπος πρόσληψης και απόλυσης η αντιμισθία, το περιεχόμενο εν γένει της σχέσεως εργασίας, καθορίζονται είτε με γενικό κανονισμό του προσωπικού είτε με ατομική σύμβαση εργασίας. Ο ταμίας ενεργεί την ταμιακή υπηρεσία, επιβλέπει το ταμείο του συνεταιρισμού, ώστε να είναι ενήμερος ανά πάσα στιγμή, συνδυάζοντας το ταμιακό με το λογιστικό υπόλοιπο του συν/μού.

ΑΡΘΡΟ 22^{ον} ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Τα κεφάλαια του συν/μού αποτελούνται:

Από τις συνεταιρικές μερίδες

Από το τακτικό αποθεματικό

Από το ειδικό αποθεματικό.

Α) Συνεταιρική μερίδα

Η συνεταιρική μερίδα ορίζεται σε, σε κάθε ολόκληρο αυτοκίνητο αντιστοιχεί μία συνεταιρική μερίδα. Κάθε συνetaίρος που κατέχει ολόκληρο Ε.Δ.Χ. αποκτά μία συνεταιρική μερίδα. Περισσότεροι κάτοχοι κατά ιδανικά μερίδια ενός ή περισσότερων Ε.Δ.Χ. αποκτούν από κοινού μία συνεταιρική μερίδα, για κάθε από κοινού αυτοκίνητο και υποχρεούνται έκαστος στο αναλογούν μέρος της συνεταιρικής μερίδας. Η συνεταιρική μερίδα καταβάλλεται είτε ολοσχερώς, είτε με δόσεις, είτε με συνεταιρική μεριδοποίηση του ειδικού αποθεματικού. Τα 2/3 όμως της κάθε συνεταιρικής μερίδας καταβάλλονται από τους νεοεισερχόμενους με την εγγραφή τους. Οι δόσεις καθορίζονται από το Δ.Σ. Συνεταιρική μεριδοποίηση αποτελεί το εκάστοτε ποσό που συγκεντρώνεται στο ειδικό αποθεματικό κάθε διαχειριστικής περιόδου, την επόμενη διαχειριστική περίοδο αυξάνει ανάλογα όλες τις συνεταιρικές μερίδες. Εξερχόμενο δεν έχει κανένα δικαίωμα επί του ειδικού αποθεματικού. Κάθε νεοεισερχόμενο μέλος καταβάλλει ως συνεταιρική μερίδα το ποσό που θα προκύπτει κάθε χρόνο από τον ισολογισμό. Αύξηση ή μείωση του ποσού της συνεταιρικής μερίδας μπορεί να γίνει με απόφαση της Γ.Σ., λαμβανομένης με πλειοψηφία κατά τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 5 του Ν. 1667/86. Κάθε νεοεισερχόμενο μέλος θα καταβάλλει την εκάστοτε συνεταιρική μερίδα και 15% επιπλέον αυτής. Το επιπλέον αυτό ποσό προσauξάνει το ειδικό αποθεματικό απ' ευθείας. Η εκχώρηση και η εν γένει απαλλοτρίωση των συνεταιρικών μερίδων απαγορεύεται, πλην των ρητώς καθοριζομένων περιπτώσεων υπό του παρόντος και του νόμου.

Για την επιβολή έκτακτων εισφορών προς εκτέλεση ειδικών σκοπών ή κάλυψη ειδικών υποχρεώσεων του συν/μού, απαιτείται απόφαση της Γ.Σ. των μελών λαμβανομένης με πλειοψηφία των 3 /4 των παρόντων. Οι εισφορές αυτές επιβάλλονται σε κάθε συνεταιρική μερίδα και βαρύνουν τους συνetaίρους ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες που κατέχουν.

Β) Τακτικό Αποθεματικό

Ο συνεταιρισμός υποχρεούται να σχηματίζει τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο από παρακράτηση ποσοστού 50% εκ των ετήσιων τυχόν καθαρών κερδών δεδομένου ότι ο συνεταιρισμός δεν είναι κερδοσκοπικός, και μέχρι τούτο να φτάσει το σύνολο του ποσού των συνεταιρικών μερίδων.

Γ) Ειδικό Αποθεματικό

Το υπόλοιπο των τυχόν προκυπτουσών κερδών ήτοι το 50% αποθεματοποιείται στο ειδικό αποθεματικό. Επίσης σ' αυτό το ειδικό αποθεματικό συγκεντρώνονται και τα επιπλέον ποσά, ήτοι το 15%, που καταβάλλει κάθε νεοεισερχόμενο μέλος. Το ειδικό αποθεματικό, σκοπό έχει την κάλυψη τυχόν ζημιών καθώς και την συγκέντρωση κεφαλαίων για την αύξηση των ποσών των συνεταιρικών μερίδων. Στο τέλος κάθε χρήσης τα ποσά που συγκεντρώνονται μένουν αδιάθετα και κανένας εξερχόμενος δεν έχει να λάβει τίποτε, πλην της συνεταιρικής του μερίδας, την επόμενη όμως χρήση τα ποσά αυτά οπωσδήποτε αυξάνουν τη συνεταιρική μερίδα κάθε μέλους εξ' ίσου. Η δημιουργία του αρχίζει από 1^{ης} Ιανουαρίου 1992, και την 1^η Ιανουαρίου 1993 θα κεφαλαιοποιηθεί το ποσό του ειδικού αυτού αποθεματικού.

ΑΡΘΡΟ 23^{ον} ΒΙΒΛΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο συνεταιρισμός τηρεί τα υπό το αρθρ. 9 του Ν.1667/86 και άλλων σχετικών διατάξεων καθοριζόμενα βιβλία, ήτοι βιβλία πρακτικών Γ.Σ., διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου, βιβλίο απογραφών και ισολογισμού, ημερολόγιο διπλογραφικώς τηρούμενο, καθολικό, βιβλίο μητρώο μελών, φακέλους με τις προσφορές των αγαθών, καρτέλες πιστωτών και ότι άλλο ήθελε κριθεί αναγκαίο. Τα βιβλία του συν/μού θεωρούνται από τον Ειρηνοδίκη της έδρας του συν/μού.

ΑΡΘΡΟ 24^{ον} ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΑΠΟΓΡΑΦΗ – ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ – ΚΑΛΥΨΗ ΖΗΜΙΩΝ.

Η συνεταιρική χρήση αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου λήγει την 31^η Δεκεμβρίου έκαστου έτους.

Η οικονομική διαχείριση ενεργείται βάσει προϋπολογισμού που εγκρίνεται από την Γ.Σ. των μελών, και υποβάλλεται μαζί με τον απολογισμό προς ψήφιση.

Ο προϋπολογισμός της προηγούμενης χρήσης εφαρμόζεται μέχρι την ψήφιση του νέου προϋπολογισμού.

Η κατάρτιση, η γνωστοποίηση, ο έλεγχος και η έγκριση του προϋπολογισμού και του ισολογισμού ενεργούνται κατά τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

Εάν κατά το τέλος του χρόνου προκύψει ζημιά, αυτή καλύπτεται είτε με επιβάρυνση των μελών, ανάλογα με το ποσό των μεριδίων, κατόπιν αποφάσεως της Γ.Σ. με πλειοψηφία των 3 /4 του ήμισυ του όλου αριθμού των μελών του συν/μού, είτε από το ειδικό αποθεματικό. Εάν και τούτο δεν επαρκεί χρησιμοποιούνται οι συνεταιρικές μερίδες κατ' αναλογία. Εάν και τούτα δεν επαρκούν καλούνται οι συνεταιίροι όπως καλύψουν το υπόλοιπο ποσό αναλόγως.

Από το λογιστή συντάσσονται οι ετήσιες απογραφές, ο λογαριασμός κερδών και ζημιών και ο ισολογισμός και υποβάλλονται με όλα τα σχετικά δικαιολογητικά στο Δ.Σ. Ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσης και εκμεταλλεύσεως» πρέπει να περιέχει όλες τις, κατά το διάστημα του έτους, γενόμενες δαπάνες και τα έσοδα, και τις διάφορες καθιερωμένες λογιστικές υποδιαιρέσεις. Ο δε ισολογισμός υποβάλλεται και στις αρμόδιες αρχές και δημοσιεύεται και στην εφημερ. της κυβερνήσεως. Ακολουθείται σχετικά η διαδικασία της παρ. 3 αρ. 9 του νόμου.

ΑΡΘΡΟ 25^{ον} ΔΙΑΔΟΧΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΥ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο προμηθευτικός- καταναλωτικός συν/μός μετά την κατά νόμο δημοσίευση της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το παρόν καταστατικό, υποκαθίσταται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλες τις υποχρεώσεις και δικαιώματα του πρώην προμηθευτικού- καταναλωτικού συν/μού.

ΑΡΘΡΟ 26^{ον} ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Το παρόν καταστατικό δύναται να τροποποιηθεί με ειδική απόφαση της Γ.Σ. Τα υπό τροποποίηση άρθρα πρέπει να αναγράφονται λεπτομερώς στη ημερησία διάταξη της Γ.Σ., η δε σχετική απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία κατά τις διατάξεις των παρ. 4 και 6 του αρθ. 5 του Ν. 1667/86. Οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού δεν μπορεί να θίγει κτηθέντα δικαιώματα ή αναληφθείσες υποχρεώσεις δυνάμει του παρόντος καταστατικού.

ΑΡΘΡΟ 27^{ον} ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΝ/ΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ

Ο συν/μός διαλύεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί συν/μών μετά από απόφαση της Γ.Σ. που λαμβάνεται με πλειοψηφία κατά τις παρ.4 του Ν. 1667/86 και τις παρ. 6 του άρθρου 5 του Ν.1667/86. Σε κάθε περίπτωση λύσεως του συν/μού οι εκκαθαριστές λύνονται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας του συν/μού, σύμφωνα με το άρθρο 739 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η διανομή της καθαρής περιουσίας που θα αποτελείται από την απομένουσα μετά την ρευστοποίηση και αφαίρεση των πάσης φύσεως υποχρεώσεων από τη δραστηριότητα του συν/μού προς τρίτους, διενεργείται κατά τις ισχύουσες προθεσμίες και διατυπώσεις, κατ' αναλογία της συνεταιρικής μερίδας. Τα έγγραφα, αρχεία και βιβλία του συν/μού μετά το πέρας της εκκαθαρίσεως παραδίνονται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του συν/μού. Με απόφαση της Γ.Σ., που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό, λαμβανομένης με πλειοψηφία των 2 /3 που αποτελούν την κατά το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 1667/86 οριζόμενη απαρτία, δύναται ο συν/μός εφόσον το επιβάλλουν τα συμφέροντα των μελών του, να συγχωνευθεί με άλλο συν/μό, που έχει τον ίδιο σκοπό. Αν ο συν/μός κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί διαλύσεως και πτωχεύσεως όπως προβλέπουν τα αρθ. 2 και 3 του Ν.1380/83.

Το παρόν καταστατικό καταρτίστηκε σύμφωνα με τις επιταγές των μελών του ήδη υπάρχοντος προμηθευτικού- καταναλωτικού συν/μού Ιδιοκτητών Ταξί νομού «Χ» και

εγκρίθηκε κατά την Γ.Σ. των μελών του συν/μού της 12-11-1990 και υποβάλλεται αρμοδίως προς έγκριση.

Αποφασίζεται όπως τα μέλη του συν/μού θέσουν την υπογραφή τους ότι εγκρίνουν το παρόν καταστατικό και κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

*Το παραπάνω καταστατικό καταχωρήθηκε στο Μητρώο Αστικών
Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου «Χ» στις 25 Νοεμβρίου 1991, με αύξοντα
αριθμό 22 ύστερα από την υπ' αριθ. 847/91 πράξη του Ειρηνοδικείου «Χ»*

ΑΡΙΘΜΟΣ 847/91

Στ..... και στο Ειρηνοδικειακό Κατάστημα σήμερα την 25 Νοεμβρίου 1991, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 η Ειρηνοδίκης, παρουσία και του γραμματέα, λαβόντες υπόψη:

1. Την από 1 Νοεμβρίου 1991 αίτηση του συνεταιρισμού με την επωνυμία «Προμηθευτικός Συνεταιρισμός και Καταναλωτικός Ιδιοκτητών Επιβατηγών Αυτοκινήτων Δημοσίας Χρήσης μετά μετρητού (ΤΑΞΙ) ή άνευ μετρητού (ΑΓΟΡΑΙΑ) Νομού «Χ» ΣΥΝ Π.Ε», που εδρεύει στ.....και εκπροσωπείται νόμιμα, με την οποία ζητάει να γίνει δεκτή η αίτησή του και να διαταχθεί η καταχώρηση του τροποποιηθέντος καταστατικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1667/86, στο μητρώο αστικών συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου «Χ» και η οποία, αίτηση, κατατέθηκε νόμιμα στη γραμματεία του δικαστηρίου τούτου την 24^η Νοεμβρίου 1991.
2. Το από 12/11/1990 τροποποιημένο καταστατικό του παραπάνω συνεταιρισμού, αποτελούμενο από 27 άρθρα και υπογράφεται νόμιμα,
3. Το από 12/11/1990 υπ' αριθμ. 132 πρακτικό Γ.Σ. του συνεταιρισμού, με το οποίο τροποποιήθηκε το καταστατικό, και
4. Τις διατάξεις του Ν. 1667/86 «περί αστικών συνεταιρισμών», όπως η παράγραφος 2 του άρθρου 17 αυτού παρετάθη με το Π.Δ. 316/1991, με τις οποίες είναι σύνομο το παραπάνω καταστατικό.

ΔΙΑΤΑΣΣΟΥΜΕ

Την καταχώριση του καταστατικού του παραπάνω συνεταιρισμού με την επωνυμία «Προμηθευτικός Συνεταιρισμός και Καταναλωτικός Ιδιοκτητών Επιβατηγών Αυτοκινήτων δημοσίας χρήσης μετά μετρητού (ΤΑΞΙ) ή άνευ μετρητού (ΑΓΟΡΑΙΑ) Νομού «Χ» Συν. Π.Ε.» που εδρεύει στ.....και εκπροσωπείται νόμιμα, στο ειδικό μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου «Χ».

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Του Αγροτικού Συνεταιρισμού «Χ»

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2810/2000" Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1ο

Σύσταση - Επωνυμία – Έδρα

Συνιστάται Αγροτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία "ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «Χ» " με έδρα το Δημοτικό Διαμέρισμα. . «Χ» του Δήμου «Ψ». του Νομού «Ω»

Άρθρο 2°

Ο Συνεταιρισμός έχει περιφέρεια τη γεωγραφική περιοχή που ορίζεται από τα διοικητικά όρια του «Χ» όπου δραστηριοποιούνται τα μέλη του.

Άρθρο 3°

1. Ο Συνεταιρισμός αποσκοπεί, με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των συνεταιριών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

2. Για την επίτευξη των σκοπών του ο Συνεταιρισμός αναπτύσσει οποιοδήποτε νόμιμες δραστηριότητες με τις οποίες καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων της παραγωγής, της προμήθειας γεωργικών εφοδίων, καθώς και της κατασκευής και προμήθειας των μέσων αγροτικής παραγωγής και της παροχής υπηρεσιών, ειδικά δε, προϊόντων.....

Οι δραστηριότητες αυτές ενδεικτικά είναι οι εξής:

Η ίδρυση και λειτουργία οποιασδήποτε συναφούς με την επεξεργασία, μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων των μελών του συνεταιριστικής επιχείρησης.

Η επεξεργασία, μεταποίηση και εμπορία προϊόντων, μέσω της Ομάδας Παραγωγών και ειδικά.

Η άσκηση αγροτικής πίστης.

Η πρακτόρευση στην περιφέρεια των ασφαλιστικών εταιριών των οποίων η πλειονότητα των μετοχών ανήκει σε Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή και στην Α. Τ.Ε., καθώς και άλλων ασφαλιστικών εταιριών. .

Η πρακτόρευση στην περιφέρεια του Οργανισμού Ασφάλισης ή αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.

Η παροχή τεχνικής βοήθειας στα μέλη.

Η δημιουργία Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων για την προμήθεια στα μέλη καταναλωτικών αγαθών.

Η εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων και έργων αγροτικής οδοποιίας.

Η παρέμβαση και η λήψη κάθε μέτρου προστασίας των αγροτικών προϊόντων των μελών του και τρίτων.

Η παροχή Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης.

Η ίδρυση και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων, η ανάπτυξη του οικοτουρισμού, του κοινωνικού τουρισμού και αγροτουριστικών εργασιών..

Κάθε δραστηριότητα για τη βελτίωση της κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης των μελών του και του βιοτικού τους επιπέδου.

3. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό να χορηγεί χρηματικά δάνεια σε μη μέλη του ή να παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών του ο Συνεταιρισμός μπορεί:

α. Να μετέχει στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών της περιφέρειάς του.

β. Να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα. με κοινωφελείς Οργανισμούς, Συνεταιριστικές Οργανώσεις άλλων χωρών. επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα πλαίσια της διακρατικής και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

γ. Να συνιστά ή μετέχει σε εταιρίες του Εμπορικού Νόμου 11 του Αστικού Κώδικα που έχουν αντικείμενό τους δραστηριότητα, που εμπίπτει στους σκοπούς του Συνεταιρισμού.

δ. Να αναγνωρίζεται ως Ομάδα Παραγωγών.

5. Ο Συνεταιρισμός εκπροσωπείται στις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι οποίες συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2731/1999 σε εθνικό επίπεδο από την ΠΑΣΕΓΕΣ ή από άλλη αντιπρόσωπευτική Συνεταιριστική Οργάνωση.

Σε περιφερειακό επίπεδο η εκπροσώπηση θα γίνει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Τα μέλη του Συνεταιρισμού μπορούν να συνιστούν Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής

Αγροτικού Συνεταιρισμού (ΚΟΠΑΣ) καθώς και Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (ΟΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 2810/2000

Άρθρο 4°

Χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού

Η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι αόριστη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ –ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5°

Προϋποθέσεις και κωλύματα εγγραφής

1.Μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν φυσικά πρόσωπα, αδιακρίτως φύλλου, εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις και δεν συντρέχει από το νόμο περίπτωση αποκλεισμού τους από το συνεταιρισμό.

Για να γίνει ένα φυσικό πρόσωπο μέλος του συνεταιρισμού απαιτείται:

α. Να έχει πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία.

β. Να απασχολείται σε οποιοδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού

γ. Να πληρεί τους όρους του παρόντος καταστατικού και να αποδέχεται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του.

2. Μέλη του συνεταιρισμού, μπορούν να γίνουν και νομικά πρόσωπα, που έχουν ως

καταστατικό σκοπό τους την άσκηση επιχείρησης αγροτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού και η οποία δεν είναι ανταγωνιστική προς εκείνη του Συνεταιρισμού.

Τα μέλη αυτά, θα πρέπει εγγράφως, δια του νομίμου εκπροσώπου τους να αποδέχονται τους όρους του παρόντος καταστατικού και τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών του.

Γνωστοποιούν προς τον Συνεταιρισμό τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, ο οποίος και θα έχει όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν και τα υπόλοιπα μέλη του Συνεταιρισμού. Όσον αφορά τις συνεταιρικές μερίδες, ισχύουν ότι και για τα υπόλοιπα φυσικά μέλη του Συνεταιρισμού

3. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού όποιος:

α. Ασκήν δραστηριότητες ανταγωνιστικές με εκείνες του Συνεταιρισμού και χρησιμοποιεί την ιδιότητα του μέλους του συνεταιρισμού σαν μέσο επίτευξης των ατομικών του δραστηριοτήτων.

β. Τελεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη ή έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα 1; εκ δόλου πλημμέλημα σε βάρος της περιουσίας Αγροτικού Συνεταιρισμού.

γ. Αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο να μην τελεί υπό εκκαθάριση ή σε κατάσταση πτώχευσης.

Άρθρο 6ο **Όροι εισδοχής**

1. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου, για να εγγραφούν στο Συνεταιρισμό πρέπει να υποβάλλουν έγγραφη αίτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το επάγγελμα και την κατοικία ή την επωνυμία, έδρα, στοιχεία των νομίμων εκπροσώπων και το καταστατικό σε περίπτωση νομικού προσώπου, καθώς και δήλωση του υποψήφιου μέλους, ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους του Καταστατικού, ότι έχει τις προϋποθέσεις του Καταστατικού να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του κωλύματα από αυτά, που προβλέπονται από το νόμο και αποκλείουν την εγγραφή του στο Συνεταιρισμό.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της. Αποδοχή της αίτησης μετά από τη λήψη απόφασης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της δε επιτρέπεται.

3. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίψει την αίτηση ή παραλείψει να πάρει απόφαση μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική γενική συνέλευση, η οποία επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά.

Άρθρο 7ο **Απόκτηση της ιδιότητας του μέλους**

1. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, που δέχεται την αίτηση, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει την συνεταιρική του μερίδα σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού.

2. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν την ιδιότητα του μέλους από την καταχώρηση του

Καταστατικού στο μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών του αρμόδιου Ειρηνοδικείου και την καταβολή της συνεταιριστικής τους μερίδας σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού.

3. Με την απόκτηση της συνεταιριστικής ιδιότητας το μέλος εγγράφεται στο Βιβλίο Μητρώου Μελών.

Άρθρο 8° Δικαιώματα μελών

Τα μέλη του συνεταιρισμού δικαιούνται :

1. Να συμμετέχουν και ψηφίζουν στις Γενικές Συνελεύσεις του Συνεταιρισμού.
2. Να εκλέγονται στα όργανα Διοίκησης του και αντιπρόσωποι σε ανωτέρου βαθμού ΑΣΟ.
3. Να συμμετέχουν στις Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής του Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.) και να συνιστούν Ομάδα Παραγωγών, καθώς επίσης να συνιστούν και συμμετέχουν στις λοιπές μορφές συλλογικής δράσης του Συν/σμού
4. Να συμμετέχουν στις συγκαλούμενες από αυτόν συσκέψεις, Πανελλήνιες ή τοπικές για θέματα του Συνεταιρισμού ή των μελών του.
5. Να συμμετέχουν σε συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια στο εσωτερικό και εξωτερικό που υιοθετεί ο Συνεταιρισμός.
6. Να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων, εργαλείων, μηχανών και μεταφορικών μέσων, που ανήκουν στο Συνεταιρισμό σύμφωνα με τον Εσωτερικό κανονισμό Λειτουργίας.
7. Να ζητούν με αίτησή τους στο Δ.Σ. πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες στην πρώτη, μετά την υποβολή της αίτησης, Γενική Συνέλευση των μελών.
8. Να ζητούν με αίτησή τους στο Δ.Σ. και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της Γ.Σ του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Τα αντίγραφα αυτά χορηγούνται στο μέλος μέσα σε προθεσμία ενός μηνός το αργότερο από την υποβολή της αίτησης και εφόσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλει την σχετική δαπάνη.
9. Να λαμβάνουν, με αίτησή τους στο Δ.Σ. γνώση του περιεχομένου των ατομικών τους λογαριασμών και των αποφάσεων του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να αρνηθεί τη γνωστοποίηση του περιεχομένου αποφάσεων για τις εμπορικές δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, αν από τη γνωστοποίησή τους πιθανολογείται βλάβη των συμφερόντων του Συνεταιρισμού. Στην περίπτωση αυτή το Δ.Σ. υποχρεούται να φέρει το θέμα για τη λήψη οριστικής απόφασης, στην πρώτη Γ.Σ. των μελών.
10. Να συμμετέχουν στα οργανωμένα από την ΠΑΣΕΓΕΣ προγράμματα συνεταιριστικής ανάπτυξης.
11. Να συμμετέχουν στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γ.Σ.
12. Να παρέχουν την προσωπική τους εργασία στο Συνεταιρισμό ανάλογα με τις ανάγκες του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού γνωστοποιεί στα μέλη του τις ανάγκες του Συνεταιρισμού με ανακοίνωσή του που δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων των γραφείων του Συνεταιρισμού.

Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει ιδίως:

- Τις ειδικότητες που απαιτούνται
- Τη διάρκεια της εργασίας σε ημερομίσθια και το χρόνο πραγματοποίησης.

- Το ημερομίσθιο που έχει καθορισθεί από τη Γ. Σ. για κάθε ειδικότητα. Το ημερομίσθιο αυτό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που ισχύει για τον ανειδίκευτο εργάτη, σύμφωνα με τις εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας
- Προθεσμία για την υποβολή δηλώσεων – αιτήσεων από τους συνεταιίρους.

Το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού με βάση τις δηλώσεις και την ειδικότητα των συνεταιίρων καθορίζει με απόφασή του την ειδικότερη εργασία κάθε μέλους. Η απόφαση γνωστοποιείται στα μέλη με ανακοίνωση, που δημοσιεύεται κατά τον πιο πάνω τρόπο.

Συνetaίρος, που παρά τη δήλωσή του για προσφορά της προσωπικής του εργασίας στο Συνεταιρισμό, απέχει αδικαιολόγητα από την εκτέλεση της εργασίας, που του ανατέθηκε, υποχρεούται στην πληρωμή ποινικής ρήτρας ίσης με το τριπλάσιο του καθορισμένου για την εργασία του ημερομισθίου για την ημέρα αδικαιολόγητης αποχής.

Ο Συνεταιρισμός δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τρίτους για την εκτέλεση εργασιών του Συνεταιρισμού, οι οποίες μπορούν να γίνουν από τα μέλη του.

Ειδικότεροι όροι για την παροχή της προσωπικής εργασίας των συνεταιίρων στο Συνεταιρισμό μπορούν να καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 9^ο

Υποχρεώσεις μελών

1. Οι συνetaίροι υποχρεούνται να παραμείνουν μέλη του Συνεταιρισμού τουλάχιστον για τρία (3) χρόνια και αναλαμβάνουν την υποχρέωση εγγραφής στην Ομάδα Παραγωγών του Συνεταιρισμού για την ελάχιστη χρονική περίοδο που απαιτούν οι Κοινοτικοί Κανονισμοί. Κάθε μέλος του Συνεταιρισμού κοινοποιεί την τυχόν αποχώρησή του γραπτώς έξι (6) μήνες τουλάχιστον πριν την αποχώρησή του. Αποχώρηση είναι δυνατή πριν τη λήξη της τριετίας μόνο ένεκα σπουδαίου λόγου κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Τα μέλη του Συνεταιρισμού οφείλουν και δεσμεύονται:

α) Να συμμορφώνονται πιστά με τις διατάξεις του Καταστατικού, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Συνεταιρισμού, της Ομάδας Παραγωγών, τις αποφάσεις της Γ.Σ. και τις αποφάσεις των Οργάνων Διοίκησης του Συνεταιρισμού

β) Να συμμετέχουν ενεργά και να συνεργάζονται στη λειτουργία και στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, να υπερασπίζονται και να εξυπηρετούν τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού και να μην προβαίνουν σε πράξεις, που μπορούν να βλάψουν τα συμφέροντά του ή τα συμφέροντα των συνetaίρων, ως μελών του Συνεταιρισμού.

γ) Να μετέχουν στις Γ. Σ. του Συνεταιρισμού, της Ομάδας Παραγωγών και τις Κ.Ο.Π.Α.Σ.

δ) Να εκπληρώνουν όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το νόμο, τις άλλες διατάξεις του Καταστατικού αυτού και τους Κανονισμούς του Συνεταιρισμού- Ομάδας Παραγωγών

ε) Να μην ανταγωνίζονται το Συνεταιρισμό στον οποίο είναι μέλη.

στ) Να μεταφέρουν με δαπάνη τους και να παραδίδουν στο Συνεταιρισμό σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, ολόκληρη την παραγωγή τους που προορίζεται για το εμπόριο, των προϊόντων για τα οποία η Γ.Σ. αποφάσισε την κοινή πορεία ύστερα από μεταποίηση ή όχι. Η σχετική απόφαση της

Γ.Σ. λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία δύο μήνες τουλάχιστον πριν την έναρξη της περιόδου εμπορίας κάθε προϊόντος.

ζ) Να δηλώνουν στον Συνεταιρισμό μέσα σε προθεσμίες που καθορίζει το Δ.Σ. , με απόφασή του την παραγωγή που προορίζεται για πώληση των προϊόντων, που η Γ.Σ. έχει αποφασίσει τη συγκέντρωσή τους.

η) Να εφαρμόζουν τους κανόνες παραγωγής και ποιότητας, που θεσπίζονται για κάθε προϊόν με απόφαση της Γ.Σ.

θ) Να δέχονται και να διευκολύνουν τα αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων παραγωγής και ποιότητας, όργανα του Συνεταιρισμού.

ι) Να τηρούν όλες τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το Συνεταιρισμό – Ομάδα Παραγωγών (π.χ. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Συνεταιρισμού- Ομάδας Παραγωγών)

ια) Να εμπορεύονται το σύνολο της παραγωγής τους, μέσω του Συνεταιρισμού.

3. Με απόφαση της Γ.Σ. , που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορούν να απαλλάσσονται μερικά ή ολικά από την υποχρέωση για παράδοση της παραγωγής τους στο Συνεταιρισμό, συνεταιίροι οι οποίοι:

α) Έχουν αντικειμενική αδυναμία ή άλλους σοβαρούς λόγους

β) Πριν από την ένταξή τους στο Συνεταιρισμό έχουν συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων τους σε τρίτους εφόσον ο Συνεταιρισμός έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης.

γ) Ο Συνεταιρισμός αδυνατεί να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.

4. Συνεταιίρος που αδικαιολόγητα δεν δηλώνει την παραγωγή του έγκαιρα στον Συνεταιρισμό ή κάνει ανακριβή δήλωση και δεν προσκομίζει την παραγωγή τους στις εγκαταστάσεις του Συνεταιρισμού ή το χώρο, που ο Συνεταιρισμός ορίζει ή διαθέτει την παραγωγή του μερικά ή ολικά σε άλλους φορείς χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του Συνεταιρισμού:

α) Υπόκειται στην πληρωμή ποινικής ρήτρας μέχρι 100% για κάθε κιλό προϊόντος που δεν παραδίδεται. Το ποσό την ποινικής ρήτρας προσδιορίζεται και αυξομειώνεται από τη Γ.Σ. κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης για την κοινή εμπορία του σχετικού προϊόντος.

β) Μπορεί να διαγραφεί με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.

5. Ο Συνεταιρισμός παραλαμβάνει την παραγωγή των συνεταιίρων για τα προϊόντα, που έχει αποφασισθεί από τη Γ.Σ. η συγκέντρωση και κοινή εμπορία, την οποία διακινεί και εμπορεύεται, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών στην οποία ανήκει και μέσα στα γενικά πλαίσια εμπορίας του προϊόντος, που τίθεται από την αντίστοιχη με το προϊόν Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση.

Άρθρο 10^ο

Αποχώρηση μελών

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού δεν μπορούν να αποχωρήσουν από αυτόν πριν περάσει το χρονικό διάστημα, που αναφέρεται στο άρθρο 9 παρ. 1, εκτός εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος κατά τα ανωτέρω.

2. Για την αποχώρηση απαιτείται έγγραφη αίτηση του μέλους προς το Συνεταιρισμό πριν από έξι (6) τουλάχιστον μήνες. Μέχρι τη χρονολογία αυτή εξακολουθεί το μέλος, που ζήτησε να αποχωρήσει, να έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων

μελών και να μετέχει στις Γ.Σ. Όμως από την ημέρα υποβολής της αίτησης θεωρείται ότι παραιτήθηκε από τυχόν αξιώματα που κατείχε σε Όργανα του Συνεταιρισμού ή σε ανώτερου βαθμού αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση.

3. Το μέλος που ζήτησε τη αποχώρηση από το Συνεταιρισμό μπορεί να την ανακαλέσει με έγγραφη δήλωσή του προς το Συνεταιρισμό μέχρι τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, που η αποχώρησή του γίνεται οριστική. Επανάκτηση των αξιωμάτων που κατείχε αποκλείεται.

4. Πρόωρη αποχώρηση μέλους από το Συνεταιρισμό μπορεί να γίνει μόνο αν η Γ.Σ. αποφασίσει τη μεταβολή του σκοπού του Συνεταιρισμού ή τη συγχώνευσή του με άλλον και το μέλος δεν συμφωνεί.

5. Ο συνεταίρος υποχρεούται να επανορθώσει κάθε ζημιά του Συνεταιρισμού από την πρόωρη λύση της συνεταιριστικής σχέσης, χωρίς σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 11^ο

Διαγραφή μέλους

Με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ.

α) Διαγράφεται υποχρεωτικά το μέλος του Συνεταιρισμού το οποίο έπαψε να έχει τις προϋποθέσεις εγγραφής.

β) Έβλαψε από πρόθεση τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού και ιδίως με την άσκηση κάθε δραστηριότητας, η οποία στρέφεται εναντίον των οικονομικών ή ηθικών συμφερόντων του Συνεταιρισμού.

γ) Αρνήθηκε χωρίς λόγο την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του απέναντι στο Συνεταιρισμό, και δεν εφαρμόζει τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού, του νόμου, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και τις αποφάσεις της Γ.Σ.

δ) Ανταγωνίζεται το Συνεταιρισμό στον οποίο είναι μέλος.

ε) Τελεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

Τη διαγραφή του μέλους αποφασίζει αιτιολογημένα το Δ.Σ. που υποχρεούται να ακούσει προηγουμένως το υπό διαγραφή μέλος.

Μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του Δ.Σ. το μέλος που διεγράφη, δικαιούται να προσφύγει στη Γ.Σ. του συνεταιρισμού εγγράφως. Η Γ.Σ. πριν αποφασίσει υποχρεούται να ακούσει το μέλος. Η απόφαση που θα εκδοθεί είναι τελεσίδικη.

Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους που διαγράφεται, επέρχεται δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Δ.Σ. (αν το μέλος δεν προσφύγει εντός της προθεσμίας που ορίζεται στη Γ.Σ.) ή της Γ.Σ.

Στα μέλη που διαγράφονται για λόγους που αναφέρονται στα εδάφια β, γ, δ, της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν επιστρέφονται οι υποχρεωτικές μερίδες.

Άρθρο 12^ο

1. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του Συνεταιρισμού, ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία όλων, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις του Νόμου και του Καταστατικού να γίνει μέλος, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους ου πέθανε. Η δήλωση αίτηση του κληρονόμου για τη συνέχιση στο πρόσωπό του της συνεταιριστικής ιδιότητας του μέλους που πέθανε υποβάλλεται στο Δ.Σ. του Συνεταιρισμού, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία του θανάτου του μέλους.

2. Αν δεν υποδειχθεί, μέσα στην παραπάνω προθεσμία, η ονομαστική αξία της συνεταιριστικής μερίδας του, όπως τυχόν έχει προσαυξηθεί ή μειωμένη ανάλογα όταν υπάρχει ζημία, αποδίδεται στους κληρονόμους του στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου στη διάρκεια της οποίας επήλθε ο θάνατος του μέλους.

Άρθρο 13°

Δικαιώματα εξερχόμενων μελών

1. Ο συνεταίρος που με οποιοδήποτε τρόπο εξέρχεται από το Συνεταιρισμό, δεν μπορεί να ζητήσει την εκκαθάρισή του, ούτε έχει καμία απαίτηση ή αξίωση πάνω στην περιουσία του. Δικαιούται μόνο στην επιστροφή της συνεταιριστικής του μερίδας που καταβλήθηκε από αυτόν καθώς και το μέρος από το καθαρό πλεόνασμα της ετήσιας διαχείρισης, που δικαιούται στο τέλος της χρήσης που εξήλθε, αφού αφαιρεθούν και στις δύο περιπτώσεις, οι ζημιές των προηγούμενων χρήσεων και οι κρατήσεις για τα αποθεματικά κεφάλαια που προβλέπονται από το νόμο και το Καταστατικό.
2. Η απόδοση της συνεταιριστικής μερίδας και του δικαιώματος από το πλεόνασμα της χρήσης γίνεται μέσα σ' ένα χρόνο από την ημερομηνία που το μέλος σύμφωνα με το νόμο έχασε τη συνεταιρική του ιδιότητα, όχι όμως νωρίτερα από έξι μήνες α' αυτή.
3. Αν μέχρι την οριστική έξοδο του μέλους αποφασισθεί η επιβολή εισφοράς στα μέλη, η απόφαση εφαρμόζεται και σε εκείνους, που έχουν ζητήσει να αποχωρήσουν.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο πάντοτε παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του Συνεταιρισμού έναντι των συνεταίρων, που αποχωρούν ή διαγράφονται καθώς και για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών τους απέναντι στο Συνεταιρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ- ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 14°

Συνεταιρική μερίδα

1. Κάθε μέλος συμμετέχει στο Συνεταιρισμό υποχρεωτικά με μία συνεταιρική μερίδα και έχει μία ψήφο.
2. Η συνεταιρική μερίδα ορίζεται σε 74 Ευρώ (25.215 δρχ.). Η συνεταιρική μερίδα καταβάλλεται εφάπαξ και τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη εκλογική Γ.Σ. , στην οποία λαμβάνει μέρος το μέλος.
3. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.
4. Κάθε μέλος, μπορεί να αποκτήσει και άλλες πρόσθετες υποχρεωτικές συνεταιριστικές μερίδες με την καταβολή 74 Ευρώ (25.215 δρχ), για κάθε μία από αυτές και ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με τον συνεταιρισμό.

Ειδικότερα στο τέλος κάθε λογιστικής χρήσης καταρτίζεται πίνακας των μελών του Συν/μού, στον οποίο αναγράφεται το ύψος των συναλλαγών κάθε μέλους με το Συν/μό (όπου συναλλαγές είναι το άθροισμα των προϊόντων και εφοδίων που προμηθεύεται το μέλος, αλλά και η αξία των προϊόντων που διαθέτει στον Συνεταιρισμό ή μέσω αυτού σε τρίτους).

Το υψηλότερο ποσό συναλλαγών που πραγματοποιήθηκε από μέλος την τελευταία τριετία διαιρείται με τον αριθμό δύο (2) – (ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί κατά το νόμο

στον ανώτερο αριθμό ψήφων που μπορεί να αποκτήσει ο κάτοχος πρόσθετων ψήφων, πέραν βέβαια της πρώτης). Το πηλίκο της διαίρεσης αποτελεί το ύψος της συναλλαγής, την οποία πρέπει να έχει πραγματοποιήσει το μέλος μέσα στην αμέσως προηγούμενη τριετία, για την απόκτηση μιας πρόσθετης υποχρεωτικής μερίδας και μίας (1) ψήφου επιπλέον της πρώτης.

Η πραγματοποίηση διπλάσιου ύψους συναλλαγών (το πηλίκο της ως άνω διαίρεσης επί δύο) παρέχει τη δυνατότητα απόκτησης δεύτερης πρόσθετης υποχρεωτικής μερίδας και δεύτερης επιπλέον ψήφου.

Σε περίπτωση που το μέλος πραγματοποιήσει συναλλαγές, που υπερβαίνουν το 50% του παραπάνω πηλίκου της πρόσθετης μερίδας, δύναται να αποκτήσει τις πλησιέστερες προς το αμέσως επόμενο πολλαπλάσιο μερίδες και ψήφους.

Ο αριθμός των ψήφων, που υπολογίζεται με τον τρόπο αυτό ισχύει για τρία (3) χρόνια. Σε περίπτωση μείωσης της αξίας των συναλλαγών οι πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες επιστρέφονται στο τέλος της πρώτης μετά την αναπροσαρμογή διαχειριστικής χρήσης.

Στην έννοια της συναλλαγής που περιγράφεται παραπάνω, δεν συμπεριλαμβάνονται οι οικονομικές ενισχύσεις, επιδοτήσεις που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων της Γεωργίας (FEOGA).

Η αξία των πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων καταβάλλεται πριν από τη Γ.Σ. σε μία δόση.

5. Η αύξηση ή μείωση της αξίας της συνεταιρικής μερίδας, καθώς και οι όροι καθορισμού των πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, γίνονται με απόφαση της Γ.Σ., η οποία λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

6. Μέλη του Συνεταιρισμού, εργαζόμενοι σ' αυτόν και τρίτοι, μπορούν να αποκτήσουν προαιρετικές συνεταιρικές μερίδες. Το ύψος της προαιρετικής συνεταιρικής μερίδας ορίζεται όσο και της υποχρεωτικής. Οι προαιρετικές μερίδες επιστρέφονται στους δικαιούχους είτε με πρωτοβουλία του Συνεταιρισμού ή με αίτηση των κατόχων τους εντός εξαμήνου από της υποβολής της αίτησης.

Οι κάτοχοι των προαιρετικών μερίδων, ο σκοπός των οποίων είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη άντληση κεφαλαίων και χρηματοδότηση του συνεταιρισμού, έχουν συμμετοχή κατά προτεραιότητα στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης, καταβολή τόκου το ύψος του οποίου καθορίζεται από τη Γ.Σ., καθώς και τη συμμετοχή στις δραστηριότητες και συναλλαγές του συνεταιρισμού. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου στους κατόχους αυτών. Σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης του Συν/μού, οι προαιρετικές μερίδες εξοφλούνται πριν από τις υποχρεωτικές.

7. Σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού τα μέλη θεωρούνται πιστωτές για το ποσό της συνεταιρικής μερίδας που έχουν καταβάλει. Αυτό αποδίδεται μετά την εξόφληση όλων των άλλων υποχρεώσεων του Συνεταιρισμού.

8. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό:

α) Ν' αγοράζει ή να δέχεται σαν ενέχυρο τη μερίδα των μελών του.

β) Να επιστρέφει τη συνεταιρική μερίδα στα μέλη του, αν αυτά δεν έχουν αποχωρήσει.

γ) Να κάνει δωρεά προς τα μέλη του τις οφειλόμενες απ' αυτά δόσεις της μερίδας τους.

9. Η μεταβίβαση των συνεταιρικών μερίδων είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε άλλα μέλη του Συνεταιρισμού ή σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 15°

Ευθύνη του συνεταιίρου για υποχρεώσεις του συνεταιρισμού

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού ευθύνονται για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του εξαπλάσιου της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας (και των τυχόν πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων) και για ίσο μέρος της οφειλής καθένα από αυτά.
2. Η Γ. Σ. των μελών του Συνεταιρισμού μπορεί με απόφαση που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία να αυξομειώσει το όριο ευθύνης των συνεταιίρων έναντι των τρίτων.
3. Κάθε νέο μέλος ευθύνεται όπως ορίζουν οι προηγούμενες παράγραφοι και για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού που αναλήφθηκαν πριν από την είσοδό του σ' αυτόν.
4. Τα μέλη έχουν την ευθύνη της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου και μετά την έξοδό τους από τον Συνεταιρισμό, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις τις οποίες αποδέχτηκαν κατά την εγγραφή τους.
5. Η προσωπική ευθύνη των συνεταιίρων απέναντι στους δανειστές του Συνεταιρισμού είναι επιβοηθητική και γεννάται μόνο εφόσον οι δανειστές δεν ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία του Συνεταιρισμού ή των εγγυητών.
6. Αξιώσεις τρίτων, από την ευθύνη των μελών του συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.
7. Η ευθύνη των συνεταιίρων παύει οπωσδήποτε όταν περάσει ένας χρόνος από τότε που περατώθηκε η διαδικασία της εκκαθάρισης ή της πτώχευσης του Συνεταιρισμού, εκτός αν ασκήθηκε εναντίον τους αγωγή μέσα στο έτος.
8. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση κατά των μελών και των οργάνων του Συνεταιρισμού, για υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού προς τρίτους και προς το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και Συνεταιρισμού.

Άρθρο 16°

Υποχρεώσεις των συνεταιίρων προς τρίτους

1. Οι δανειστές μέλους του Συνεταιρισμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα στην περιουσία του Συνεταιρισμού, ή στις συνεταιρικές μερίδες υποχρεωτικές ή προαιρετικές ή στα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.
2. Δεν υπόκειται σε κατάσχεση ή λήψη ασφαλιστικών μέτρων για οφειλές των μελών προς τρίτους: α) το αντάλλαγμα για χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο Συνεταιρισμό, β) τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή του στο Συνεταιρισμό για πώληση ή κατά οποιοδήποτε τρόπο διάθεση στην αγορά αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία και γ) το τίμημα των παραπάνω προϊόντων.
3. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του Συνεταιρισμού, ως τρίτου: α) χρημάτων, που έχουν ληφθεί από οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του ή προορίζονται για δάνειο προς αυτό, έστω και αν τα χρήματα αυτά τηρούνται στους λογαριασμούς του Συνεταιρισμού επ' ονόματι του μέλους β) απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 17°

1. Όργανα του Συνεταιρισμού είναι:

- α) Η Γενική Συνέλευση
- β) Το Διοικητικό Συμβούλιο.

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 18°

Συγκρότηση – ψήφοι

1. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο του Συνεταιρισμού και απαρτίζεται από όλα τα μέλη που έχουν εγγραφεί στο μητρώο του και διατηρούν την ιδιότητα του μέλους, έχουν δε εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς τον Συνεταιρισμό (μέχρι τρεις (3) ημέρες πριν τη Γ. Σ.).
2. Τα μέλη έχουν το δικαίωμα να μετέχουν στη Γενική Συνέλευση και ενασκούν τα δικαιώματα, που έχουν ως συνεταίροι για τις υποθέσεις του Συνεταιρισμού αυτοπροσώπως. Μπορεί, όμως μέλος του Συνεταιρισμού να εκπροσωπείται από άλλο μέλος ειδικά εξουσιοδοτημένο γι' αυτό (θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από αρμόδια αρχή). Στην περίπτωση αυτή κάθε μέλος, μπορεί να εκπροσωπεί έναν (1) μόνο απόντα.
3. Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μια ψήφο. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 4 του παρόντος Καταστατικού, κάθε μέλος που αποκτά, ανάλογα με τις συναλλαγές του και πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες και ψήφους, συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και με τις πρόσθετες αυτές ψήφους (μέχρι τρεις).
4. Τα νομικά πρόσωπα – μέλη του Συνεταιρισμού συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση με το νόμιμο εκπρόσωπό τους ή από ειδικά για το σκοπό αυτό εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

Άρθρο 19°

Αρμοδιότητες

1. Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο εποπτείας και λήψης αποφάσεων πάνω στις υποθέσεις του Συνεταιρισμού. Αποφασίζει για κάθε θέμα, που αφορά το Συνεταιρισμό για το οποίο προβλέπει την αρμοδιότητά της, ειδική διάταξη του Νόμου ή του Καταστατικού ή για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο.
2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:
 - α) Η τροποποίηση του Καταστατικού.
 - β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση του Συνεταιρισμού.
 - γ) Η ψήφιση και η τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Συνεταιρισμού και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού.
 - δ) Η συμμετοχή του Συνεταιρισμού σε κοινές επιχειρήσεις σύμφωνα με το ν. 2810/2000, σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, σε κοινωφελείς οργανισμούς, σε επιχειρήσεις ΟΤΑ, σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανώτερου βαθμού ή Συνεταιριστικές Εταιρίες του παραπάνω νόμου και η αποχώρησή του απ' αυτές.

Η απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του Συνεταιρισμού Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ. Ο. Π. Α. Σ.), που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα ή δραστηριότητες του Συνεταιρισμού και για Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.).

Η απόφαση για λειτουργία και αναγνώριση Ομάδας Παραγωγών για συγκεκριμένα προϊόντα ή του Συνεταιρισμού σαν Ομάδα Παραγωγών.

ε) η εκλογή, ανάκληση και απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και η εκλογή ή ανάκληση των αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανώτερου βαθμού.

στ) Η απόφαση για την αγορά, την ανέγερση, υποθήκευση, ανταλλαγή ή την πώληση ακινήτων του Συνεταιρισμού, η ίδρυση, επέκταση, ο εκσυγχρονισμός ή η μίσθωση βιοτεχνίας ή βιομηχανίας, καθώς και η έγκριση για τη σύναψη δανείου για τους σκοπούς αυτούς.

ζ) Ο καθορισμός του ανωτάτου ποσού και των όρων για τα δάνεια που μπορεί να συνάψει ο Συνεταιρισμός ή να χορηγήσει στα μέλη του.

η) Η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού “ αποτελέσματα χρήσης ”, έγκριση των πεπραγμένων των διαφόρων οργάνων του Συνεταιρισμού και η απαλλαγή αυτών απ’ τις ευθύνες καθώς και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης πλεονασμάτων της χρήσης ή της επιβάρυνσης των μελών για τυχόν ζημιές.

θ) Η επιβολή ειδικής εισφοράς στα μέλη του Συνεταιρισμού, για αντιμετώπιση έκτακτης ζημιάς, αποτροπή πτώχευσης κ.λ.π.

ι) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του Συνεταιρισμού για τα επόμενα έτη και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.

ια) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων.

ιβ) Η μεταβολή του ύψους της συνεταιριστικής μερίδας.

ιγ) Ο ορισμός των ελεγκτών, σύμφωνα με το Νόμο (άρθρο 17 του Ν. 2810/2000) για την επόμενη οικονομική χρήση και ο ορισμός της αμοιβής τους.

ιδ) Η απόφαση για κάθε άλλο θέμα, που ειδικές διατάξεις του νόμου ή του παρόντος καταστατικού ορίζουν αρμόδια τη Γενική Συνέλευση.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την αγορά ή την πώληση ακινήτου και τη λήψη δανείου για το σκοπό αυτό, για τη ψήφιση Εσωτερικού Κανονισμού και Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού, καθώς και να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο στα πλαίσια του προϋπολογισμού, που εγκρίθηκε να μεταφέρει κονδύλια από ένα λογαριασμό σε άλλο.

Άρθρο 20°

Σύγκληση

1. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μια φορά κάθε χρόνο. Η Συνέλευση πραγματοποιείται πάντοτε στην έδρα του Συνεταιρισμού μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη της χρήσης.

Η πρόσκληση περιέχει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο και την ημερομηνία πραγματοποίησης και την ώρα έναρξης της συνεδρίασης και γνωστοποιείται στα μέλη του Συνεταιρισμού, με την αποστολή της τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν την έναρξη της συνεδρίασης.

Η τοιχοκόλληση της πρόσκλησης στο γραφείο του Συνεταιρισμού ή της Κοινότητας αντικαθιστά την παραπάνω γνωστοποίηση της πρόσκλησης στα μέλη. Για την τοιχοκόλληση συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού. Η ημέρα της αποστολής

ή τοιχοκόλλησης της πρόσκλησης και της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης δεν προσμετρούνται στην παραπάνω προθεσμία των 10 ημερών.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού, όταν συντρέχει θέμα ειδικά προβλεπόμενο απ' το Καταστατικό ή όταν η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το συμφέρον του Συνεταιρισμού, κατά την κρίση του Συμβουλίου.

3. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται επίσης σε έκτακτη συνεδρίαση μετά από αίτηση του 1/5 τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Συνεταιρισμού. Η αίτηση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και σ' αυτήν αναφέρονται οι λόγοι της έκτακτης σύγκλησης και τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο αρνηθεί ή αδρανήσει να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη συγκαλούν απ' ευθείας μόνα τους τη Γενική Συνέλευση.

4. Οι προσκλήσεις της Γενικής Συνέλευσης υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και από όλους τους συνεταίρους που υπόγραψαν την αίτηση έκτακτης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση της παραγρ. 3.

Άρθρο 21^ο

Απαρτία

1. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του Συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου, τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού ($\frac{1}{2}$) του όλου αριθμού ψήφων. Η ύπαρξη της απαρτίας βεβαιώνεται με την ανάγνωση του καταλόγου των τακτικών μελών του Συνεταιρισμού. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία κατά την έναρξη της συνεδρίασης επαναλαμβάνεται η ανάγνωση του καταλόγου, ύστερα από μια ώρα και εφόσον δεν διαπιστωθεί απαρτία, η συνέλευση εισέρχεται στην ημερήσια διάταξη και έγκυρα παίρνει αποφάσεις πάνω στα θέματά της με την πλειοψηφία των σ' αυτή εκπροσωπούμενων ψήφων, που προβλέπεται για κάθε περίπτωση στο άρθρο 23.

2. Αν στην πρώτη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης δεν υπάρξει απαρτία τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται χωρίς νέα πρόσκληση στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα ημερήσιας διάταξης. Τη φορά αυτή υπάρχει απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σ' αυτήν ψήφων.

3. Αν δεν επιτευχθεί πραγματοποιηθεί η συνέλευση την δεύτερη φορά, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση απ' την αρχή με τη διαδικασία του άρθρου 21 του παρόντος.

4. Όπου για τη λήψη απόφασης απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία του άρθρου 23 παρ. 2 του παρόντος καταστατικού, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του συνεταιρισμού που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δυο τρίτα ($\frac{2}{3}$) του όλου αριθμού των ψήφων (κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του παρόντος άρθρου). Εάν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, οπότε ευρίσκεται σε απαρτία εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του Συνεταιρισμού, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό ($\frac{1}{2}$) του όλου αριθμού των ψήφων.

Άρθρο 22^ο
Συνεδρίαση – συζήτηση – ψηφοφορία

1. Στην έναρξη της συνεδρίασης η Συνέλευση εκλέγει από τα μέλη της Πρόεδρο και Γραμματέα. Επίσης εκλέγει Εφορευτική Επιτροπή, που αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. Μέχρι την εκλογή του Προέδρου, καθήκοντα Προέδρου εκτελεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν αυτός απουσιάζει ο Αντιπρόεδρος ή το μεγαλύτερης ηλικίας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παρίσταται. Αν δεν παρίσταται κανένα μέλος του Δ. Σ., ένας από τους παλαιότερους συνεταιίρους που υποδεικνύεται απ' την πλειοψηφία των παρόντων.

2. Για τη συζήτηση και τις αποφάσεις που παίρνονται κρατούνται πρακτικά από τον Γραμματέα της Γενικής Συνέλευσης, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο, το Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής.

3. Η συνέλευση μπορεί να συζητήσει και να πάρει αποφάσεις μόνο πάνω σε θέματα, που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη και περιέχονται στην πρόσκληση. Ειδικά τα θέματα αναβολής ή διακοπής της Συνέλευσης, σύγκλησης νέας, εκλογής προεδρείου, μεταβολής της σειράς των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, δεν είναι αναγκαίο να αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.

4. Οι ψηφοφορίες στις Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε φανερές και μυστικές. Οι φανερές μπορεί να γίνουν με ανόρθωση των μελών ή με ανύψωση των χεριών ή με ονομαστική κλήση, ποτέ όμως με βοή. Οι μυστικές ψηφοφορίες γίνονται πάντοτε με ψηφοδέλτια υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Εφορευτικής Επιτροπής. Τα ψηφοδέλτια θεωρούνται έγκυρα εφόσον είναι ομοιόμορφα και σφραγισμένα με τη σφραγίδα του Συνεταιρισμού, δεν περιλαμβάνουν σημεία ή φράσεις άσχετες με το θέμα, που παραβιάζουν, κατά την κρίση της Εφορευτικής Επιτροπής, τη μυστικότητα της ψηφοφορίας.

5. Ψηφοφορία, που αφορά σε εκλογή οργάνων, του Συνεταιρισμού ή αντιπροσώπων του σε ανώτερου βαθμού Συνεταιριστικές Οργανώσεις, στις οποίες συμμετέχει ή σε θέματα εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση ή απαλλαγή από ευθύνη των οργάνων του ή έγκριση ισολογισμού και απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς και σε προσωπικά θέματα, είναι μυστική και γίνεται πάντοτε με ψηφοδέλτιο.

Η ψηφοφορία πάνω στα άλλα θέματα είναι φανερή. Στις ψηφοφορίες μπορούν να παίρνουν μέρος και μέλη που προσήλθαν μετά τη διαπίστωση της απαρτίας.

6. Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο ισολογισμός, ο απολογισμός και ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης, η γενική Συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την εκλογή νέου, με νέα ψηφοφορία και με αυξημένη πλειοψηφία των δυο τρίτων (2/3) των παρόντων.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακληθούν, η Γενική Συνέλευση στην ίδια συνεδρίαση εκλέγει προσωρινά Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού, με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

7. Η Εφορευτική Επιτροπή φροντίζει κατά τις ψηφοφορίες να απομακρύνονται από την αίθουσα της ψηφοφορίας πρόσωπα που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

8. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν δικαίωμα ψήφου σε ζητήματα απαλλαγής τους από ευθύνες προς το Συνεταιρισμό, μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν τα ίδια.

Άρθρο 23^ο **Απόφαση**

1. Η απόφαση της Γ. Σ. πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης παίρνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των σ' αυτήν εκπροσωπούμενων ψήφων. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εάν υπάρχει νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του Συνεταιρισμού, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

2. Για τη λήψη απόφασης σχετικά με την παράταση της διάρκειας του Συνεταιρισμού, τη διάλυσή του, τη μεταβολή των σκοπών του, τη μετατροπή, τη συγχώνευση του Συνεταιρισμού, την τροποποίηση του καταστατικού του, και για κάθε άλλο θέμα, όπου το παρόν Καταστατικό ή ο νόμος 2810/2000, απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία, αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων.

3. Απόφαση της Γ. Σ. η οποία αντιβαίνει στο Νόμο ή το Καταστατικό, είναι άκυρη. Η ακυρότητα αποφάσεων κηρύσσεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο «Ω», μετά από αίτηση κάθε μέλους του Συνεταιρισμού ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της απόφασης από τη Γενική Συνέλευση και κοινοποιείται στο Συνεταιρισμό.

Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση. Δικαίωμα έφεσης έχει και η εποπτεύουσα αρχή. Η έφεση ασκείται εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασής του.

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 24^ο **Συγκρότηση-Λειτουργία**

1. Η διοίκηση του Συνεταιρισμού ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού μεταξύ των μελών του. Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τρία (3) έτη.

Όλοι οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και ανακαλούνται ελευθέρως από τη Γενική Συνέλευση.

2. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος του προσωπικού του Συνεταιρισμού, αν τρεις (3) μήνες πριν τις εκλογές, ο αριθμός του τακτικού προσωπικού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20). Ο εκπρόσωπος του Προσωπικού έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, δε δικαιούται όμως να εκλέγεται για τα αξιώματα της παραγρ. 5 αυτού του άρθρου. Ο εκπρόσωπος του προσωπικού συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου, μόνο στα θέματα του προσωπικού, στα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται οι με οιονδήποτε τρόπο προσλήψεις και απολύσεις προσωπικού και τα θέματα, που αφορούν τον Γενικό Διευθυντή.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία.

4. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται και οι σύμβουλοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του παρόντος Καταστατικού.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του (και το αργότερο μέσα σε πέντε ημέρες), συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας από τα μέλη του, στην πρώτη μετά την εκλογή του συνεδρίαση, με απόλυτη πλειοψηφία και μυστική ψηφοφορία, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γραμματέα και τον Ταμία. Την πρωτοβουλία συγκλήσεως έχει ο σύμβουλος που πλειοψήφησε. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης παράλειψης η σύγκληση γίνεται από τον αμέσως επόμενο. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, η από τα μέλη του απόφαση ανάκλησης και ανακατανομής αξιωματών μεταξύ των ίδιων προσώπων είναι δυνατή μόνο με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του (όταν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός). Το Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει καθήκοντα αμέσως μετά την εκλογή του.

6. Σύμβουλοι, που για διαρκές κώλυμά τους απέχουν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) μηνών ή που αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν σε πέντε (5) συνεχείς τακτικές συνεδριάσεις του Δ.Σ., θεωρούνται ότι παραιτήθηκαν από την ιδιότητα του συμβούλου.

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσει τακτές ημέρες συνεδρίασης. Τότε δε χρειάζεται προηγούμενη πρόσκληση των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα αν προσκληθεί από τον Πρόεδρο. Συγκαλείται επίσης υποχρεωτικά από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο, όταν το ζητήσουν δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με έγγραφη αίτηση, η οποία περιέχει το σκοπό και τους λόγους σύγκλησης. Σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την αίτηση, αυτό συγκαλείται με πρόσκληση που υπογράφουν τρία (3) μέλη.

8. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορούν να παραβρίσκονται τρίτοι και άλλα μέλη του Συνεταιρισμού εκτός αν κρίνεται απαραίτητο (αν πρόκειται για υπηρεσιακούς παράγοντες, οι οποίοι εισηγούνται σ' αυτό θέματα, μέλη του Συνεταιρισμού, θέματα των οποίων συζητούνται, καθώς και πάσης φύσης σύμβουλοι).

9. Το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση λιγότερα από τρία (3). Κάθε σύμβουλος μπορεί να είναι αντιπρόσωπος ενός μόνο συμβούλου. Η εξουσιοδότηση είναι απλή.

10. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν ο αριθμός των θετικών ψήφων είναι μεγαλύτερος του μισού του αριθμού των ψήφων των παρόντων και αντιπροσωπευομένων μελών του Δ.Σ.

Άρθρο 25^ο Αρμοδιότητες

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί τον Συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα και αποφασίζει πάνω σε όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διαχείριση και γενικά τη λειτουργία του Συνεταιρισμού, για επίτευξη του σκοπού του, μέσα στα πλαίσια του νόμου, του παρόντος καταστατικού, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των ΚΟΠΑΣ, της Ομάδας Παραγωγών κ. λ. π..

2. Ενδεικτικά το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) Θέτει σε εφαρμογή τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων των Τοπικών Συνελεύσεων των ΚΟΠΑΣ, της

Διεπαγγελματικής Οργάνωσης που ανήκει, της Ομάδας Παραγωγών και εποπτεύει την εφαρμογή τους από τα λοιπά όργανα και τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού.

β) Συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν σ' αυτές.

γ) Ορίζει τους εκπροσώπους στις εταιρείες στις οποίες συμμετέχει ο Συν/σμός.

δ) Καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό του Συνεταιρισμού και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επόμενου έτους.

ε) Αποφασίζει για την εγγραφή νέων μελών και τη διαγραφή μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

στ) Αποφασίζει συνομολόγηση συμβάσεων οι οποίες συνεπάγονται διαρκείς ή μακροχρόνιες υποχρεώσεις για το Συν/σμό.

ζ) Αποφασίζει για την αποδοχή καταθέσεων των μελών και την παροχή δανείων σ' αυτά μέσα στα όρια του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

η) Αποφασίζει για όλα τα τρέχοντα έξοδα της διοίκησης και λειτουργίας του συν/σμού και ορίζει το ανώτατο χρηματικό ποσό, που ο ταμίας μπορεί να κρατά στο ταμείο του για τα έξοδα αυτά.

θ) Αποφασίζει για την αγορά μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και παντός αγαθού αναλώσιμου ή όχι για τις ανάγκες του Συνεταιρισμού και των μελών του.

ι) Επεξεργάζεται και υποβάλλει για έγκριση στη Γενική Συνέλευση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Συνεταιρισμού ως και τον Οργανισμό Προσωπικού.

ια) Διορίζει και απολύει, μεταθέτει και αποσπά υπαλληλικό, υπηρετικό, εργατικό και εργατοτεχνικό προσωπικό του Συν/σμού.

ιβ) Ασκει την πειθαρχική εξουσία στο Προσωπικό του Συν/σμού τακτικά ή όχι, κατά τους όρους του κανονισμού του προσωπικού.

ιγ) Υπογράφει όλα τα έγγραφα του συν/σμού, που απευθύνονται στις Δημόσιες Αρχές ή σε τρίτους και δέχεται όλα τα έγγραφα, που απευθύνονται ή κοινοποιούνται στο Συνεταιρισμό.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει με ειδική απόφασή του την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του ή να αναθέτει την διεξαγωγή ορισμένων εργασιών και την υπογραφή των σχετικών πράξεων και εγγράφων σε ένα από τα μέλη του ή σε υπάλληλο του Συνεταιρισμού ή σε οποιοδήποτε τρίτο.

Ακόμη, μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπησή του σε Γενικό Δ/ντή (Μάνατζερ). Ο Γενικός Δ/ντής (Μάνατζερ) επιλέγεται μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο. Το Δ.Σ., εκτός από την εκπροσώπηση του, μπορεί να αναθέτει στον Γεν. Δ/ντή με τη σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των αρμοδιοτήτων του, πλην εκείνων που κατά το νόμο ή το παρόν καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του Συν/σμού. Με απόφασή του, επίσης καθορίζονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Γενικού Δ/ντή.

4. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αντίδικος του Συν/σμού, το Συνεταιρισμό εκπροσωπεί το ειδικώς από αυτό, εξουσιοδοτημένο μέλος του, εκτός αν η Γενική Συνέλευση διορίσει ειδικούς εκπροσώπους.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκροτεί επιτροπές γνωμοδοτικές ή να προσλαμβάνει ειδικούς επιστημονικούς συμβούλους για την επιβοήθηση του έργου του.

Άρθρο 26^ο
Αρμοδιότητες Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

- α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των Υπηρεσιών του Συν/σμού.
- β) Προωθεί ή πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση των εργασιών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με το καταστατικό και τις αποφάσεις της Γ.Σ. και ευθύνεται για την ακριβή τήρησή τους.
- γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δ) Επιβλέπει την ταμειακή και λογιστική υπηρεσία.
- ε) Φροντίζει μαζί με τον Ταμία να συνταχθούν οι μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου καθώς και ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων του έτους και να υποβληθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- στ) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και φροντίζει για την αποστολή των προσκλήσεων για τις Γενικές Συνελεύσεις.
- ζ) Προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
- η) Εκθέτει την κατάσταση του Συν/σμού και τη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στην τακτική Γενική Συνέλευση.
- θ) Δίνει προς την εποπτεύουσα αρχή και τους ελεγκτές όλες τις πληροφορίες, που ζητούνται απ'αυτούς.
- ι) Τον Πρόεδρο όταν αυτός κωλύεται αντικαθιστά σε όλες τις λειτουργίες αυτού, ο Αντιπρόεδρος.

Άρθρο 27^ο
Ταμίας

1. Ο Ταμίας ενεργεί την ταμειακή εργασία σύμφωνα με το Καταστατικό, τον κανονισμό εργασιών και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα:

- α) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή με βάση την εντολή του Προέδρου ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν προσώπου και κάνει τις απαραίτητες εξοφλήσεις κατά τον Εσωτερικό κανονισμό Λειτουργίας του Συν/σμού.
- β) Εκτελεί κάθε σχετική προς την υπηρεσία του απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του ταμείου, τα χρηματόγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.
- δ) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του ταμείου και καταρτίζει με το λογιστή ή τον Γραμματέα τον ετήσιο ισολογισμό.
- ε) Δίνει όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- στ) Καταθέτει σε λογαριασμό καταθέσεων του Συν/σμού κάθε ποσό που υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες του Συν/σμού στο Υποκατάστημα Τράπεζας με την οποία συνεργάζεται ο Συν/σμός.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμία να ανατεθούν σε υπάλληλο του Συν/σμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει, κατά την κρίση του, και για την κατάθεση σχετικής εγγύησης από τον υπάλληλο.

Άρθρο 28°

Ευθύνη- Αποζημίωση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται σύμμετρα για κάθε ζημιά που υπαίτια προκάλεσαν στο Συν/σμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι αξιώσεις του Συνεταιρισμού παραγράφονται μετά από τρία (3) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημιά από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.
2. Η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συν/σμού είναι άμισθη και τιμητική. Για την παροχή όμως υπηρεσιών από τα μέλη του Δ.Σ. στο συν/σμό παρέχεται σ' αυτά αποζημίωση ανάλογη προς το χρόνο της απασχόλησής τους στις εργασίες και υποθέσεις του Συν/σμού, οι οποίες τους ανατίθενται με απόφασή του. Το ύψος της αποζημίωσης αυτής, κατά περίπτωση καθώς και ο τρόπος καταβολής της καθορίζονται στην αρχή της θητείας του Δ.Σ., από τη Γενική Συνέλευση ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. και μπορεί να είναι κατά ημέρα, κατά μήνα ή κατ' αποκοπή κάθε χρόνο. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα, που απορρέει από τις διατάξεις της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας.
3. Ανεξάρτητα από την παραπάνω αποζημίωση, μπορεί ο Συν/σμός με απόφαση του Δ.Σ. να καταβάλει στον Πρόεδρο ή και σε μέλη του Συμβουλίου έξοδα κίνησης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του, τα οποία καθορίζονται με απόφαση της Γ.Σ., μετά από εισήγηση του Δ.Σ. Ειδικά για την απασχόληση των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων του, εκτός της έδρας τους, καταβάλλεται σ'αυτά, εκτός από τα οδοιπορικά έξοδά τους και αποζημίωση για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται για την παραμονή τους εκτός έδρας. Η αποζημίωση αυτή, με διανυκτέρευση ή μη ορίζεται και αναπροσαρμόζεται κάθε φορά με τις κρατούσες συνθήκες από τη Γενική Συνέλευση.

III

Άρθρο 29°

Αντιπρόσωποι

1. Από τη Γ.Σ. εκλέγονται οι αντιπρόσωποι του Συν/σμού στις ανωτέρου βαθμού συνεταιριστικές οργανώσεις στις οποίες συμμετέχει ο Συν/σμός. Ο αριθμός των αντιπροσώπων και ο αριθμός των ψήφων κάθε αντιπροσώπου καθορίζεται από τα καταστατικά των εν λόγω οργανώσεων.
2. Ο Συνεταιρισμός διαθέτει στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών «Ω», στην οποία είναι μέλος, μια υποχρεωτική μερίδα και έχει μια ψήφο, εκλέγοντας δηλαδή έναν Αντιπρόσωπο. Ανάλογα με τις διατάξεις του Καταστατικού της Ένωσης, μπορεί ο Συνεταιρισμός να αποκτήσει και άλλες υποχρεωτικές μερίδες και ψήφους, όπως σ' αυτό ορίζονται (ύψος συναλλαγών του Συνεταιρισμού με την Ένωση), εκλέγοντας ταυτόχρονα και αντίστοιχους αντιπροσώπους.
3. Η διάρκεια της θητείας των αντιπροσώπων είναι τριετής (τρία έτη). Σε κάθε όμως περίπτωση οι αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους. Αντιπρόσωπος, που έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανώτερου βαθμού ή Συνεταιριστικού Οργανισμού ή της ΠΑΣΕΓΕΣ και λήξει η θητεία του, δεν επανεκλεγεί, διαγραφεί από μέλος του Συνεταιρισμού, αποχωρήσει από αυτόν ή ανακληθεί από τη Γενική Συνέλευση εκπίπτει από το αξίωμα που κατέχει, εκτός αν

διαφορετικά ορίζεται στο Καταστατικό της ανωτέρου βαθμού οργάνωσης. Επίσης το ίδιο ισχύει και αν ο Συνεταιρισμός διαγραφεί για οιονδήποτε λόγο από μέλος ανώτερου βαθμού συνεταιριστικής οργάνωσης.

Άρθρο 30°

Εκλογές

1. Τις εκλογές για την ανάδειξη του Δ.Σ. και των αντιπροσώπων του Συν/σμού στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών που συμμετέχει, διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μελών και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.

2. Δικαίωμα συμμετοχής στις αρχαιρεσίες και εκλογής στα όργανα διοίκησης του συνεταιρισμού έχουν όλα τα μέλη, που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τον Συνεταιρισμό και έχουν εγγραφεί στο Συν/σμό τρεις (3) μήνες πριν την ημερομηνία σύγκλησης της Γ.Σ.

Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μια ψήφο. Σύμφωνα όμως με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 4 του παρόντος καταστατικού, συνεταίρος μπορεί να έχει μέχρι τρεις (3) ψήφους.

3. Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονόματα των υποψηφίων για το Διοικητικό Συμβούλιο και των υποψηφίων για τους αντιπροσώπους. Η δήλωση υποψηφιότητας κατατίθεται εγγράφως στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, στα γραφεία του Συν/σμού, μέχρι την 12η μ. ώρα, της τρίτης ημέρας πριν τις εκλογές (δεν υπολογίζεται για την προθεσμία η ημέρα των εκλογών).

4. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης για το Διοικητικό Συμβούλιο, είναι μέχρι τρεις (3). Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης για κάθε οργάνωση στην οποία εκλέγεται αντιπρόσωπος, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το μισό (1/2) του όλου αριθμού των αντιπροσώπων. Σε περίπτωση κλάσματος ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που έχουν αριθμό σταυρών προτίμησης μεγαλύτερο ή καθόλου σταυρό είναι άκυρα. Η ακυρότητα δεν επηρεάζει όλο το ενιαίο ψηφοδέλτιο, αλλά μόνο το μέρος εκείνο που αφορά το όργανο ή τους αντιπροσώπους για το οποίο τέθηκαν σταυροί προτίμησης περισσότεροι των προβλεπομένων ή καθόλου σταυροί.

5. Εκλεγέντες θεωρούνται όσοι συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι είναι επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των σταυρών προτίμησης που έλαβαν. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

6. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων γίνονται ταυτόχρονα.

7. Τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής, δεν μπορούν να είναι υποψήφια για αξίωμα μέλους του Δ.Σ. ή αντιπροσώπου. Η Εφορευτική Επιτροπή μεριμνά για τη διεξαγωγή των εκλογών. Το έργο της αρχίζει με την εκλογή της και την παράδοση σ' αυτή των ψηφοδελτίων από το απερχόμενο Δ.Σ.. Φροντίζει για τη διαπίστωση στο πρόσωπο των εκλογέων του δικαιώματος του εκλέγειν, για την έναρξη των εκλογών το χρόνο που έχει οριστεί, την αδιάβλητη διεξαγωγή των εκλογών, την απομάκρυνση τυχόν τρίτων από το χώρο της ψηφοφορίας, τη διαπίστωση του αποτελέσματος και την ανακήρυξη των εκλεγέντων.

Κατά την πορεία των εκλογών κρίνει τις τυχόν ενστάσεις, που θα υποβληθούν και γενικά επιλαμβάνεται για κάθε θέμα που θα προκύψει.

Στο τέλος της διαδικασίας συντάσσει πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από όλα τα μέλη και το παραδίδει μαζί με το εκλογικό υλικό στο Δ.Σ., το οποίο εκλέγεται.

8. Αν κενωθεί η θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το Δ.Σ. με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σ' αυτήν μέλος του Συνεταιρισμού.

Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, η οποία, επικυρώνει την εκλογή τους ή σε αντίθετη περίπτωση εκλέγει νέα μέλη.

Σε περίπτωση παραίτησης της πλειοψηφίας ή του συνόλου των μελών του Δ.Σ. διενεργούνται αρχαιρεσίες.

9. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης του Συνεταιρισμού όποιος καταδικάστηκε με τελεσίδικη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για: κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών.

Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα που προαναφέρθηκαν, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 5 εδ. 4 και 8 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 31^ο

Ειδικές διατάξεις για τα όργανα Διοίκησης

1. Εισηγητής των θεμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Πρόεδρος του Συν/σμού ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ή άλλος σύμβουλος ή υπάλληλος του Συν/σμού, που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

2. Χρέη υπηρεσιακού γραμματέα σ' όλα τα συλλογικά όργανα Διοίκησης του Συν/σμού εκτελεί υπάλληλος αυτού, που ορίζεται από το Δ.Σ.

3. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις που παίρνονται από το Δ.Σ. καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία πρακτικών συνεδριάσεων που τηρούνται για το λόγο αυτό. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης υπογράφονται από τα μέλη που ήταν παρόντα σ' αυτή.

4. Τα βιβλία των πρακτικών πριν να χρησιμοποιηθούν, θεωρούνται στην τελευταία τους σελίδα από την αρμόδια ΔΟΥ.

5. Αντίγραφα ή αποσπάσματα πρακτικών των συμβουλίων επικυρώνονται από τον κατά το χρόνο της έκδοσής τους Πρόεδρο του Δ.Σ. ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

6. Η Γ.Σ. μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο ή μέλη των οργάνων αυτών ή αντιπρόσωπο.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων παίρνουν τη θέση των τακτικών μελών σε περίπτωση θανάτου, ανάκλησης, παραίτησης ή αποχής των τακτικών μελών από την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παραγρ. 6 του άρθρου 24 του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση τα αναπληρωματικά μέλη συνεχίζουν τη θητεία των μελών που αντικαταστάθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 32°

Εργασίες Συνεταιρισμού

1. Ο Συν/σμός για την πραγματοποίηση του σκοπού του αναπτύσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα, που προβλέπεται από το παρόν καταστατικό και κάθε άλλη, που θα αποφασίσει η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και μέσα στα όρια του νόμου.
2. Η Γ.Σ. εκδίδει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του συν/σμού, ο οποίος καθορίζει:
 - α) Τους όρους λειτουργίας του Συν/σμού.
 - β) Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταίρων ως προς τη χρήση των εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και των υπηρεσιών του Συν/σμού.
 - γ) Ότι κάθε μέλος θα υποβάλλει δήλωση καλλιέργειας σχετικά με την καλλιεργούμενη έκταση και τον προβλεπόμενο όγκο παραγωγής κατά ποικιλία.
 - δ) Τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων, τις ποικιλίες που πρόκειται να καλλιεργηθούν ή να απομακρυνθούν καθώς και τις μεθόδους καλλιέργειας.
 - ε) Κριτήρια ποιότητας και μεγέθους ανάλογα με τον προορισμό των προϊόντων.
 - στ) Τις κυρώσεις για αθέτηση των υποχρεώσεων των συνεταίρων και τη διαδικασία επιβολής τους και
 - ζ) Τις λεπτομέρειες της τήρησης των λογαριασμών μεταξύ Συν/σμού, ομάδας παραγωγών και συνεταίρων.
 - η) Τους κανόνες παραγωγής, μεταποίησης και διάθεσης των προϊόντων
 - θ) Την υποχρέωση υποβολής δηλώσεων παραγωγής
 - ι) Τους κανόνες ποιότητας και προστασίας του περιβάλλοντος
 - ια) Τους κανόνες τήρησης λογαριασμών, χορήγησης δανείων προς τα μέλη (ύψος, επιτόκιο, εγγυήσεις κ.λ.π.), τους κανόνες σύναψης δανείων κ μέρους του Συν/σμού, τους κανόνες αποδοχής καταθέσεων εκ μέρους του Συν/σμού (όρια καταθέσεων, επιτόκια, κανόνες ανάληψης, έναρξη εκτοκισμού κ.λ.π.).
3. Για τα προϊόντα για τα οποία θα συγκροτηθούν και θα λειτουργήσουν ΚΟΠΑΣ θα ψηφισθεί από τα μέλη τους ειδικός κανονισμός λειτουργίας κάθε ΚΟΠΑΣ.
4. Οι παραπάνω κανονισμοί μπορεί να περιλάβουν διατάξεις που θα υποχρεώνουν τα μέλη στην εφαρμογή κοινών κανόνων στην παραγωγή και στην εμπορία των προϊόντων του, στην τοποθέτηση στην αγορά ολόκληρης ή μέρους της παραγωγής του και κάθε άλλη διάταξη που θα χρειάζεται, για την αναγνώριση του Συν/σμού ως Ομάδας Παραγωγών ή των ΚΟΠΑΣ, ως ομάδων παραγωγών και γενικά για την εφαρμογή των κανόνων της Ε.Ε.
5. Ο Συν/σμός διεξάγει τις εργασίες του με δικές του υπηρεσίες. Μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες άλλων Συν/κών Οργανώσεων ή και τρίτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο στις περιπτώσεις αυτές ορίζει την αποζημίωση ή την αμοιβή για τη χρησιμοποίησή τους αυτή στη διεξαγωγή των εργασιών του Συν/σμού.
6. Ο Συν/σμός μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να επεκτείνει τις εργασίες του και γενικά να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες, που παρέχονται στα μέλη του και προς πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του Συν/σμού, με τους όρους, που το ίδιο το Δ.Σ. θα καθορίζει. Σε καμία όμως περίπτωση οι όροι αυτοί δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους που ισχύουν για τα μέλη του.
7. Τρίτοι, που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του Συν/σμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα πάνω στα αποτελέσματα της χρήσης.

Τα οφέλη του Συν/σμού από τις συναλλαγές αυτές με τρίτους δε διανέμονται στα μέλη του, αλλά μεταφέρονται σε ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο, για επέκταση των εργασιών του.

8. Ο Συν/σμός ανεξάρτητα προς την παροχή των υπηρεσιών του προς μη μέλη, που προβλέπει η προηγούμενη διάταξη της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να παρέχει γενικά τις υπηρεσίες του και να αναλαμβάνει τη διενέργεια εργασιών για λογαριασμό του Δημοσίου, της Αγροτικής Τράπεζας ή και κάθε άλλου νομικού προσώπου Δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Συν/κών Οργανώσεων και Εταιριών τους κάθε μορφής, με αμοιβή.

Επίσης, με απόφαση του Δ.Σ. μπορεί να αναπτύσσει ορισμένες δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εφαρμογή της γεωργικής και κοινωνικής πολιτικής του Κράτους ή και των κανονισμών της Ε.Ε. με αμοιβή, εφόσον ήθελαν ανατεθεί σ' αυτόν.

9. Ο Συν/σμός για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων στη διαχείριση των προϊόντων των μελών μπορεί κατά την κρίση του Δ.Σ. και ύστερα από απόφαση της Γ.Σ. να εξαγοράζει τα προϊόντα των μελών του και να τα πουλάει στο όνομά του ή και ακόμη για λογαριασμό των μελών του, με προκαθορισμένους όρους γι' αυτά.

Άρθρο 33°

Κανόνες παραγωγής και εμπορίας

1. Οι παραγωγοί μέλη του Συν/σμού υποβάλλουν δηλώσεις σχετικά με την καλλιεργούμενη έκταση, τον προβλεπόμενο όγκο παραγωγής καθώς και τις ποσότητες που έχουν πράγματι συγκομισθεί. Τα στοιχεία αυτά κατανέμονται κατά προϊόν και ποικιλία.

2. Ο Συν/σμός σε συνάρτηση με τη στρατηγική του όσον αφορά την εμπορία και τους τρόπους διάθεσης, τα προϊόντα και τις ποικιλίες που πρόκειται να καλλιεργηθούν, να μετατραπούν ή να εκριζωθούν, καθώς και τις μεθόδους καλλιέργειας που πρόκειται να εφαρμοσθούν.

3. Ο Συν/σμός θεσπίζει ελάχιστα κριτήρια ποιότητας, μεγέθους, συσκευασίας, παρουσίασης και σήμανσης, ανάλογα με τον προορισμό των προϊόντων.

4. Ο Συν/σμός βοηθά τα μέλη του με σκοπό την ορθή εφαρμογή των κανόνων που επιβάλλει.

Άρθρο 34°

Ειδικοί όροι ορισμένων εργασιών

α) Προμήθειες αναγκαιούντων ειδών.

Ο Συν/σμός προμηθεύεται και διαθέτει στα μέλη του πρώτες ύλες, ζώα και κάθε είδους παραγωγικά εφόδια ή καταναλωτικά αγαθά χρήσιμα για τις ανάγκες των εκμεταλλεύσεων ή της οικιακής οικονομίας τους.

Τα είδη αυτά μπορεί ο Συν/σμός να τα διαθέτει και προς πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Συν/σμού, με όρους που καθορίζει το Δ.Σ. Ειδικά τα είδη κατανάλωσης, τα οποία προμηθεύεται ο Συν/σμός με δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας για την εξυπηρέτηση των μελών του, δεν μπορεί να τα διαθέτει σε πρόσωπα που δεν είναι μέλη του.

β) Δάνεια προς το Συν/σμό.

Τα δάνεια που χορηγούνται από την Αγροτική Τράπεζα στο Συν/σμό, για διάφορους γεωργικούς σκοπούς, συνάπτονται από το Δ.Σ. μέσα στα όρια που έχει θέσει η Γ.Σ.,

ανάλογα με τις ανάγκες του Συν/σμού. Τα δάνεια αυτά παρακολουθούνται σε ειδικούς λογαριασμούς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια άλλων εργασιών ή για άλλους σκοπούς εκτός εκείνων, για τους οποίους χορηγούνται.

γ) Δάνεια προς συνεταίρους.

1. Δάνεια χορηγούνται μόνο σε συνεταίρους και με απόφαση του Δ.Σ., που καθορίζει και τους βασικούς όρους του δανείου.

2. Το Δ.Σ. μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο αυτού να εγκρίνει τη χορήγηση δανείων, που δεν υπερβαίνουν ορισμένο ποσό για κάθε συνεταίρο, με την επιφύλαξη της μεταγενέστερης έγκρισης από αυτό.

3. Ο τόκος των δανείων που μπορεί να συνάψει ο Συν/σμός ή να χορηγήσει στα μέλη του, ορίζεται πάντοτε μέσα στα όρια που αποφασίζει η Γ.Σ.. Οι εγγυητές, όπου χρειάζονται, πρέπει να είναι συνεταίροι.

4. Τα δάνεια χορηγούνται κατά κανόνα για παραγωγικούς σκοπούς και χρησιμοποιούνται στη γεωργική εκμετάλλευση του δανειοδοτούμενου συνεταίρου. Δάνεια για καταναλωτικές ανάγκες χορηγούνται μόνο με απόφαση της Γ.Σ., η οποία κάθε χρόνο ορίζει γενικά το ύψος που μπορούν να φθάσουν τα δάνεια αυτά. Επίσης μπορεί να χορηγείται στα μέλη πίστωση για εφοδιασμό τους με καταναλωτικά και λοιπά αγαθά από τα πρατήρια του Συν/σμού ή της Ένωσης Αγροτικών Συν/σμών, στην οποία ανήκει ο Συν/σμός.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, οι πιστώσεις αυτές για καταναλωτικά δάνεια μπορεί να χορηγούνται και με απόφαση του Δ.Σ.

δ) καταθέσεις

1. Ο Συν/σμός δέχεται καταθέσεις από συνεταίρους. Το ανώτατο και κατώτατο όριο καταθέσεων γενικά και για κάθε μέλος χωριστά, η προθεσμία ανάληψής τους και ο τόκος καθορίζονται από τη Γ.Σ.

2. Ο τοκισμός των καταθέσεων αρχίζει από την επομένη ημέρα της κατάθεσης, ο δε υπολογισμός του τόκου γίνεται στο τέλος του λογιστικού έτους, εκτός αν η Γ.Σ. αποφασίσει τον υπολογισμό του τόκου κάθε εξάμηνο.

3. Η ανάληψη των καταθέσεων γίνεται ύστερα από προειδοποίηση των καταθετών προ ορισμένου χρόνου, που ορίζεται από τη Γ.Σ., ανάλογα με το ποσό των αποσυρόμενων χρημάτων. Πριν από την προθεσμία αυτή έχει δικαίωμα το Δ.Σ. να προειδοποιήσει τους καταθέτες να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Η πρόσκληση γίνεται προσωπικά στον καθένα. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας, οι καταθέσεις αυτές παύουν να τοκίζονται.

4. Σε κάθε καταθέτη δίνεται από το Συν/σμό βιβλιάριο καταθέσεων ονομαστικά με αύξοντα αριθμό, στο οποίο αναγράφονται οι σχετικές πράξεις καταθέσεων ή αναλήψεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 35^ο

Έλεγχος

1. Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος στο Συν/σμό ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν. 2810/2000.

Το Δ.Σ. υποβάλλει τα οριζόμενα από το νόμο στοιχεία στους ορκωτούς ελεγκτές, οι οποίοι σύμφωνα με το νόμο ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από την

προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση. Η αμοιβή των ελεγκτών καθορίζεται με την απόφαση του ορισμού τους. Οι ελεγκτές μπορούν να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς χρήσεις.

2. Οι ελεγχόμενοι έχουν υποχρέωση να θέτουν στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα βιβλία και τα στοιχεία και να παρέχουν κάθε πληροφορία που χρειάζεται ο ελεγκτής για την εκτέλεση του έργου του. Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως: α) την νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμικών οργάνων του Συν/σμού, β) τη λογιστική τάξη και κυρίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης, γ) την οικονομική κατάσταση του Συν/σμού, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και των προσαρτημάτων. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης του Συν/σμού στο πλαίσιο των καταστατικών τους σκοπών και των ετησίων προγραμμάτων δράσης τους, δ) τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά τη νομιμότητα μόνο της πραγματοποίησης των δαπανών και αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν διαπραχθεισών ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων και τον εντοπισμό των υπευθύνων.

Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις, που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή των άλλων ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών να υποβάλλουν το πόρισμά τους ή τη σχετική τους έκθεση στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να αναφέρουν στον Υπουργό Γεωργίας τις παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού.

3. Οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο Δ.Σ. του Συν/σμού και στην εποπτεύουσα αρχή, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη Γ.Σ., το οποίο υποχρεούται να το ανακοινώσει στην πρώτη μετά τον έλεγχο Γ.Σ. των μελών της. Αντίγραφο του πορίσματος υποβάλλουν οι ελεγκτές στην εποπτεύουσα αρχή. Το Δ.Σ. είναι υποχρεωμένο να καλεί εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γ.Σ., για να παρίσταται σ'αυτήν. Ο ελεγκτής υποχρεούται να παρίσταται στη Γ.Σ. και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνηση του ζητηθεί.

4. Όλα τα παραπάνω στοιχεία (απογραφή, ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους που έληξε), καθώς και το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του Συν/σμού, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών, συντάσσεται από το Δ.Σ. και υποβάλλονται στην πρώτη μετά το τέλος της χρήσης τακτική Γ.Σ. για έγκριση. Η μη έγκριση από τη Γ.Σ. του ισολογισμού, του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσης και του προγράμματος, πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη. Στην περίπτωση μη έγκρισης των παραπάνω, εφαρμόζεται η παραγρ. 6 του άρθρου 22 του παρόντος καταστατικού.

5. Οι ελεγκτές με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γ.Σ., αναφέροντας σ'αυτή τα προς συζήτηση θέματα. Το Δ.Σ. συγκαλεί υποχρεωτικά τη Γ.Σ. μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, με θέματα αυτά που αναφέρονται στην αίτηση.

Άρθρο 36^ο

Διαχειριστική χρήση- προγραμματισμός

1. Η διαχειριστική χρήση του Συν/σμού είναι ετήσια και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη μετά τη σύσταση του Συν/σμού διαχειριστική χρήση λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του επομένου έτους από τη σύστασή του.

2. Με τη λήξη κάθε μήνα καταρτίζονται μηνιαίες καταστάσεις (αναλυτικό ισοζύγιο) και υποβάλλονται στο Δ.Σ.
3. Με τη λήξη κάθε οικονομικού έτους κλείνονται όλα τα βιβλία, γίνεται η ετήσια απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και συντάσσεται ο ισολογισμός καθώς και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, που υποβάλλονται από το Δ.Σ. στην πρώτη μετά το τέλος της χρήσης τακτική Γενική Συνέλευση μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους που έληξε.
4. Το Δ.Σ. συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του Συν/σμού για την επόμενη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών και το υποβάλλει για έγκριση στη Γ.Σ.
5. Η πρόταση για μη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του ισολογισμού, λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και του προγράμματος δράσης, πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

Άρθρο 37^ο

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεόνασμα – Κέρδη

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα του Συν/σμού αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που μένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις συναλλαγές του Συν/σμού με τα μέλη του (αξία προϊόντων, εφοδίων, υπηρεσιών κ.λ.π.). Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη. Από τα ποσά αυτά (αφού κρατηθεί το ποσοστό για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού), αφαιρούνται πρώτα τα αναλογούντα στις προαιρετικές μερίδες και αποδίδονται στους κατόχους τους (σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 του παρόντος).
2. Το υπόλοιπο των καθαρών πλεονασμάτων και κερδών (μετά την κράτηση της προηγούμενης παραγράφου) διατίθενται σύμφωνα με την απόφαση της Γ.Σ., που εγκρίνει τον ισολογισμό: για την ανάπτυξη του Συν/σμού, στα μέλη, ανάλογα με τις συναλλαγές τους και για υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.
3. Η Γ.Σ. μπορεί με απόφασή της, να αποφασίσει να παραμείνουν στο Συν/σμό ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας των μελών, με επιτόκιο που θα καθορίζεται από τη Συνέλευση και δε θα μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του Συν/σμού από τις Τράπεζες.
4. Ο Συν/σμός έχει υποχρέωση να σχηματίσει τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο, το ύψος του οποίου πρέπει να φτάσει τουλάχιστον μέχρι το σύνολο της αξίας των συνεταιρικών μερίδων των μελών του Συν/σμού. Για το κεφάλαιο αυτό και μέχρις ότου το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο του Συν/σμού καλύψει το πιο πάνω όριο, ποσοστό τουλάχιστον 10% από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης (πριν από την αφαίρεση των ποσοστών των προαιρετικών μερίδων), περιέρχεται στο λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού κεφαλαίου του Συν/σμού, πριν από κάθε άλλη διάθεσή του. Η κράτηση του 10% παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών, όπως προαναφέρθηκε και επαναφέρεται εάν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών.

Στο τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο περιέχονται ακόμη:

- α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους.
 - β) Τα πρόστιμα που προβλέπονται από το καταστατικό και τα ποσά που προέρχονται από ποινικές ρήτρες.
 - γ) Τα έσοδα που περιέχονται στο Συν/σμό από χαριστική αιτία, αν δεν καθορίζεται ειδικά ο σκοπός τους.
 - δ) Κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν ορίζεται από το καταστατικό ειδικά ο προορισμός του.
5. Το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση και συντήρηση του πάγιου κεφαλαίου, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης.

Άρθρο 38°

Ειδικά αποθεματικά κεφάλαια

1. Η Γ.Σ. του Συν/σμού με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2 του παρόντος καταστατικού, μπορεί μετά τις κρατήσεις για το τακτικό και έκτακτο αποθεματικό και για τις προαιρετικές μερίδες, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης ποσοστό για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών.
2. Στα ειδικά αποθεματικά κεφάλαια περιέρχεται και κάθε έκτακτη εισφορά των συνεταίρων, που επιβάλλεται με απόφαση της Γ.Σ. για ορισμένο σκοπό.
3. Η Γ.Σ. μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται όπως στην παρ. 1, να μεταβάλει το σκοπό της χρησιμοποίησης των ειδικών αποθεματικών ή να αποφασίσει την κατάργησή τους. Στην τελευταία περίπτωση ορίζεται και η τύχη του υφισταμένου κεφαλαίου.

Άρθρο 39°

Έκτακτη Εισφορά

1. Εάν ο Συν/σμός δεν μπορεί να πληρώσει τις οφειλές που έχουν λήξει ή εάν διαπιστωθεί κατά τη σύνταξη του ισολογισμού, ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το 1/3 του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των μελών, το Δ.Σ. είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει αμέσως τη Γ.Σ. με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη του.
2. Το Δ.Σ. στην παραπάνω περίπτωση υποβάλλει στη Γ.Σ. ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση του Συν/σμού και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς, που πρέπει να καταβάλουν τα μέλη.
3. Για να επιβληθεί η έκτακτη εισφορά στα μέλη, πρέπει η Γ.Σ. να αποφασίσει μόνο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2.

Άρθρο 40°

Τηρούμενα βιβλία

1. Ο Συν/σμός τηρεί τα βιβλία, που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.
2. Ο Συν/σμός, εκτός από τα παραπάνω βιβλία, είναι υποχρεωμένος να τηρεί και τα παρακάτω βιβλία, τα οποία πριν από τη χρήση τους θεωρούνται από την αρμόδια ΔΟΥ:

- α) Βιβλίο μητρώου μελών, στο οποίο καταχωρούνται κατά σειρά εγγραφής το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, η χρονολογία εγγραφής και η χρονολογία της αποχώρησης των μελών με οποιοδήποτε τρόπο.
- β) Βιβλίο μητρώου μελών ΚΟΠΑΣ του Συν/σμού, στο οποίο καταχωρούνται τα πιο πάνω στοιχεία.
- γ) Βιβλίο πρακτικών Γ.Σ.
- δ) Βιβλίο πρακτικών ΚΟΠΑΣ.
- ε) Βιβλία πρακτικών συνεδριάσεων Δ.Σ.
- στ) Βιβλίο περιουσίας του Συν/σμού, στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία, που αποκτά και κατέχει ο Συν/σμός.
- ζ) Βιβλία απογραφής και ισολογισμού.
3. Τα κατά νόμο τηρούμενα βιβλία του Συν/σμού, έχουν την αποδεικτική δύναμη των εμπορικών βιβλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ

Άρθρο 41^ο

Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού

1. Στο Συν/σμό μπορούν να συγκροτούνται από τα μέλη του και να λειτουργούν Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συν/σμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.), για τα πιο κάτω προϊόντα ή κλάδους παραγωγής.
- Για τη συγκρότηση και λειτουργία ΚΟΠΑΣ απαιτούνται δέκα (10) τουλάχιστον μέλη που έχουν σημαντική απασχόληση στο προϊόν, για το οποίο συγκροτείται κάθε ΚΟΠΑΣ. Σε κάθε ΚΟΠΑΣ συμμετέχουν τα μέλη του Συν/σμού, τα οποία ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή του σχετικού προϊόντος.
- Η τακτική Γ.Σ. του Συν/σμού αποφασίζει για τη συγκρότηση των ΚΟΠΑΣ και ορίζει τα μέλη τα οποία θα συμμετέχουν σε κάθε μία από αυτές. Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες από μια ΚΟΠΑΣ.
2. Η ΚΟΠΑΣ αποτελεί ένωση φυσικών προσώπων, χωρίς νομική προσωπικότητα.
- Η Διοίκηση και εκπροσώπηση της ΚΟΠΑΣ, τα ειδικότερα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών της, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκρότηση και λειτουργία της ρυθμίζονται από ειδικό κανονισμό λειτουργίας της, ο οποίος καταρτίζεται από τα μέλη της, στα πλαίσια του καταστατικού του Συν/σμού. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Α.Κ., που αφορούν τις εταιρίες και οι διατάξεις του παρόντος.
3. Οι ειδικότερες δραστηριότητες της κάθε ΚΟΠΑΣ καθορίζονται με απόφαση της Γ.Σ. του Συν/σμού.
4. Σε περίπτωση διαφωνίας του Δ.Σ. ή της Γ.Σ. με απόφαση της ΚΟΠΑΣ, η απόφαση αυτή παραπέμπεται προς κρίση μέσα σε τρεις (3) το πολύ, εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της, ενώπιον τριμελούς επιτροπής η οποία αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Δ.Σ. του Συν/σμού, έναν εκπρόσωπο της ΚΟΠΑΣ και έναν εκπρόσωπο του Δ.Σ. της Ένωσης Αγροτικών Συν/σμών «Ω», ως Πρόεδρο.
- Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ., της πιο πάνω Ένωσης για κάθε κλάδο παραγωγής ή βασικό προϊόν για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους.
- Ο εκπρόσωπος της Ένωσης και του Συν/σμού στην επιτροπή, είναι μόνιμα μέλη για

όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της.

Η απόφαση της επιτροπής εκτελείται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. του Συν/σμού. Η επιτροπή συγκαλείται με αίτηση οποιουδήποτε μέλους της και αν δεν καταστεί δυνατή η λήψη απόφασης, η απόφαση της ΚΟΠΑΣ εκτελείται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. του Συν/σμού, εφόσον δε συνιστά καταχρηστική άσκηση δικαιώματος. Οι αποφάσεις αυτές δεσμεύουν και υποχρεώνουν όλα τα μέλη της ΚΟΠΑΣ και αποτελέσματα των εργασιών της ωφελούν ή επιβαρύνουν όλους τους συνεταιίρους που μετέχουν σ' αυτή.

Άρθρο 42°

Ομάδες Παραγωγών

Στο Συνεταιρισμό μπορούν να λειτουργήσουν Ομάδες Παραγωγών, σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε προϊόντα, που θα καθοριστούν από τη Γενική Συνέλευση.

Η Συνέλευση των μελών που συμμετέχουν σε Ομάδα Παραγωγών ψηφίζουν τον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται τελικά από τη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού.

Ο Συν/σμός μπορεί να λειτουργήσει και ο ίδιος σαν Ομάδα Παραγωγών, για προϊόν που θα καθοριστεί από τη Γ.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43°

Προσωπικό Συνεταιρισμού

1. Το τακτικό προσωπικό, κύριο ή βοηθητικό, καθώς και το έκτακτο και εργατοτεχνικό προσωπικό του Συν/σμού, προσλαμβάνεται, μετατίθεται, αποσπάται και απολύεται από το Δ.Σ., που καθορίζει και την αμοιβή του.

2. Το Δ.Σ. μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο αυτού ή και τον Δ/ντή του Συν/σμού να προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό, καθώς και το εργατικό και εργατοτεχνικό προσωπικό του Συν/σμού, σύμφωνα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες του, μέσα στα καθοριζόμενα από το Δ.Σ. όρια.

3. Ο κανονισμός προσωπικού, που ψηφίζεται από τη Γενική Συνέλευση, ρυθμίζει τα θέματα πρόσληψης, βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης του τακτικού, κύριου και βοηθητικού προσωπικού του Συν/σμού, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού, καθώς και τους όρους που λύεται η εργασιακή τους σχέση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 2810/2000 και την 27346/90 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπ. Εργασίας και Γεωργίας «Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Α.Σ.Ο.» , όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε και ισχύει και όπως μεταγενέστερα θα ισχύσει.

4. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί στον Συν/σμό, αν:

α) ο ίδιος άμεσα ή έμμεσα με οποιαδήποτε σχέση συμμετέχει έστω και ευκαιριακά σε μια ανταγωνιστική δραστηριότητα προς εκείνες του Συν/σμού ή άλλης Συν/κής Οργάνωσης.

β) αν από πρόθεση έβλαψε τα συμφέροντα του Συν/σμού.

Άρθρο 44°

Δημοσιότητα

1. Με τη φροντίδα και ευθύνη του Δ.Σ. αποστέλλονται στην Ένωση Αγροτικών Συν/σμών «Ω» και στην ΠΑΣΕΓΕΣ και τίθενται στον τηρούμενο από αυτές ειδικό φάκελο:

α) Αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης του Ειρηνοδικείου και του Καταστατικού, καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού.

β) Πίνακας, ο οποίος πρέπει να περιέχει πλήρη τα στοιχεία και υποδείγματα υπογραφών των μελών του Δ.Σ. και των αντιπροσώπων, καθώς και το αξίωμα κάθε μέλους του Δ.Σ.. Ο πίνακας αυτός υποβάλλεται και σε κάθε μεταβολή στα μέλη του Δ.Σ. ή στους αντιπροσώπους ή σε κάθε λήξη εκπροσώπησης μέλους του Δ.Σ.

γ) Χωριστός ονομαστικός πίνακας για τα μέλη, που γράφονται κάθε χρόνο, καθώς και γ' αυτά που διαγράφονται. Οι πίνακες αυτοί θα υποβάλλονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης και θα περιέχουν τους συνεταίρους, που η εγγραφή ή διαγραφή τους έγινε κατά τη διάρκεια της χρήσης.

δ) Αντίγραφο ισολογισμού. Το αντίγραφο του ισολογισμού υποβάλλεται μετά την έγκρισή του από τη Γ.Σ. του Συν/σμού.

Άρθρο 45°

Τροποποίηση Καταστατικού

1. Η τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γ.Σ., με ονομαστική φανερή ψηφοφορία, εκτός αν η Γ.Σ. θα αποφασίσει διαφορετικά. Η απόφαση για την τροποποίηση του καταστατικού λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2 του παρόντος.

2. Κάθε τροποποίηση του παρόντος ισχύει από την ημερομηνία, που καταχωρείται η εγκριτική αυτού απόφαση του αρμοδίου Δικαστηρίου στο ειδικό μητρώο των Αγροτικών Συν/σμών κάθε βαθμού, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας του Συν/σμού.

Άρθρο 46°

Πτώχευση

1. Ο Συνεταιρισμός κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης, αν παύσει τις πληρωμές των χρεών του.

2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο μετά από αίτηση οποιουδήποτε πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον, των εκκαθαριστών, του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Ο υπό εκκαθάριση Συν/σμός κηρύσσεται σε πτώχευση μόνο αν δεν έχει συντελεστεί η διανομή.

4. Η διαδικασία καθορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 2810/2000 και από τις διατάξεις περί πτώχευσης του Εμπορικού Νόμου.

Άρθρο 47°

Λύση και Εκκαθάριση

1. Η λύση του Συν/σμού μπορεί να γίνει : α) με απόφαση της Γ.Σ., που λαμβάνεται με

την απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2 του παρόντος, β) αν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, γ) με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου «Ω» μετά από αίτηση του Δ.Σ. ή των 2/3 του συνόλου των μελών ή της εποπτεύουσας αρχής (αν η λειτουργία του Συν/σμού απέβη παράνομη ή αν αδράνησε για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς χρήσεις ή αν συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού τους λόγω μειωμένης δραστηριότητας του). Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση.

2. Με εξαίρεση τη λύση, που επέρχεται από την κήρυξη σε κατάσταση πτώχευσης κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Εμπορικού Νόμου, τη λύση σε κάθε άλλη από τις παραπάνω περιπτώσεις, ακολουθεί η εκκαθάριση.

Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν ή περισσότερους ειδικούς εκκαθαριστές, που ορίζονται από τη Γ.Σ.

Το νομικό πρόσωπο του Συν/σμού εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης.

Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του Συν/σμού, το Μονομελές Πρωτοδικείο «Ω», δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας διορίζει άλλους εκκαθαριστές.

3. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να κάνουν απογραφή της περιουσίας του Συν/σμού και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου υποβάλλουν στην εποπτεύουσα αρχή.

Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές γνωστοποιούν τη λύση του Συν/σμού με τη δημοσίευσή της σε μια ημερήσια εφημερίδα τ... «Ω» και καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους.

Απαιτήσεις πιστωτών κατά του υπό εκκαθάριση Συν/σμού παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσης του.

4. Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη του εκκαθαριζόμενου Συν/σμού με την ακόλουθη σειρά: προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς τους εργαζόμενους και ακολουθεί η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Στη συνέχεια εξοφλούνται οι προαιρετικές μερίδες.

Το υπόλοιπο του ενεργητικού διατίθεται στα μέλη του, ανάλογα με τον αριθμό των υποχρεωτικών τους μερίδων.

Άρθρο 48°

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Το παρόν καταστατικό συμπληρώνεται σε οποιαδήποτε έλλειψη αυτού από το νόμο 2810/2000.

2. Στην πρώτη Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του σημερινού Διοικητικού Συμβουλίου, θα ισχύσουν οι διατάξεις του παρόντος για όσα μέλη επιθυμούν να αποκτήσουν πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες και επομένως πρόσθετες ψήφους (οι συναλλαγές για τον υπολογισμό του ύψους της πρόσθετης μερίδας θα υπολογιστούν για τις λογιστικές χρήσεις των ετών 2000, 2001 και 2002). Επίσης στη Γενική αυτή Συνέλευση ισχύουν και οι διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 2 εδ. 2 και 18 παρ. 1 του παρόντος.

3. Η παράγραφος αυτή παύει να ισχύει, αν στο μεταξύ διάστημα εκδοθεί Υπουργική Απόφαση, η οποία θα ρυθμίζει το μεταβατικό αυτό στάδιο.

ΔΗΛΩΣΗ

Το καταστατικό αυτό αποτελείται από 48 άρθρα, εγκρίθηκε κατ' αρχήν με την 17252/15-3-18 απόφαση του Υπ. Γεωργίας και τροποποιήθηκε στη συνέχεια με τις 483/29-3-82, 518/86 αποφάσεις του Ειρηνοδικείου «Ω» και καταχωρήθηκε στο βιβλίο μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο Δικαστήριο αυτό με αρθ....., στη συνέχεια δε, τροποποιήθηκε και εναρμονίστηκε με τις διατάξεις του Ν. 2810/2000, από τη Γενική Συνέλευση των μελών που πραγματοποιήθηκε στις 9/3/2002 διαβάστηκε, συζητήθηκε και ψηφίστηκε κατ' άρθρο και στο σύνολό του, θα ισχύσει δε, από την ημέρα της έγκρισής του από το Ειρηνοδικείο «Ω» και την καταχώρηση της τροποποίησης στο βιβλίο μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται σ' αυτό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αλεξίου- Μαστρογιαννοπούλου Αγγελική, *Λογιστική Εταιριών*, Έλλην, Αθήνα 1997.
2. Αλεξόπουλος Π. Κίμων, *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου*, Interbooks Αθήνα 1999.
3. Εφραιμίδης Κ. Ιωάννης – Φίλης Θ. Αθανάσιος, *Λογιστική Εταιρειών (2^{ος} κύκλος ΤΕΕ)*, έκδοση Β΄, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2002.
4. Καρδακάρης Ν. Κωνσταντίνος, *Λογιστική Εμπορικών Εταιρειών, Εφαρμοσμένη*, Interbooks, Αθήνα 1997.
5. Κίτσιος Κ. Σωκράτης, *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος*, έκδοση πρώτη, Φορολογιστική, Αθήνα, Μάιος 1996.
6. Λεβαντής Φ. Ελευθέριος –Γρηγοράκος Γ. Θεόδωρος, *Το Δίκαιον των Εμπορικών Εταιρειών, τόμος 3^{ος} – Ανώνυμες Εταιρίες*, όγδοη έκδοση, Σακκουλά, Αθήνα – Κομοτηνή 1989.
7. Μαρινάκης Π. Παρασκευάς – Κυπραίος Μ. Γεώργιος, *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα έκδοση 2003.
8. Μαρινάκης Παρασκευάς – Καραμανλή-Μπαρουτάκη Αθηνά, *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1995.
9. Παμπούκη Κ. Γ. *Δίκαιον Εμπορικών Εταιριών*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1979.
10. Σερελέα Γαρυφαλλία, *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου*, Σύγχρονη εκδοτική, Αθήνα 2000.
11. Σφακιανός Κ. Γρηγόριος, *Εμπορικό Δίκαιο*, έκδοση δέκατη, Interbooks, Αθήνα 1994.
12. Σφακιανός Κ. Γρηγόριος, *Λογιστική Εμπορικών Εταιριών και Βιομηχανική, τόμος Β΄*, έκδοση Ε΄, Interbooks, Αθήνα 1991.
13. Τζίβα Έφη, *Η εταιρική συμμετοχή στο συνεταιρισμό και ειδικότερα τα δικαιώματα των συνεταίρων*, Σακκουλά, Θεσσαλονίκη 1997.
14. Τότσης Χρ. Νικόλαος – Τότσης Ν. Χρήστος, *Η φορολογία των Ανωνύμων Εταιριών και των Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, τόμος 1^{ος}*, Πάμισος, Αθήνα 1989.

15. Τότσης Χρ. Νικόλαος – Τότσης Ν. Χρήστος, *Η φορολογία των Ανωνύμων Εταιριών και των Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, τόμος 2^{ος}*, Πάμισος, Αθήνα 1989.
16. Οδηγός επιχειρηματικότητας σε θέματα αγροτικής παραγωγής, Κοινοτική Πρωτοβουλία equal, ΑΣΗΚ Α.Ε., Ιούνιος 2003.
17. Ο νέος Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων, Το Π.Δ. 186/92 (ΦΕΚ 84Α'/92), όπως ισχύει μετά τους Ν. 2459/97, 2523/97, 2556/97, 2579/98, 2753/99, 2842/2000, 2873/2000, 2948/2007, 2954/2007, 2992/2002 και 3052/2002.
18. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος πρώτο, Αρ. φύλλου 61, 9 Μαρτίου 2000, Νόμος 2810.
19. Ο νέος νόμος για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις (Α.Σ.Ο.) (Νόμος 2810/ 2000 ΦΕΚ 61, τεύχος πρώτο, 9 Μαρτίου 2000) .